

MINISTARSTVO UPRAVE

Prijedlog

SMJERNICE

**ZA UREĐENJE SUSTAVA AGENCIJA, ZAVODA, FONDOVA, CENTARA I
DRUGIH PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLAŠTIMA**

travanj, 2015.

SADRŽAJ:

- 1. Uvod**
- 2. Relevantni dokumenti za definiranje smjernica za uređenje sustav agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima**
 - Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2011.-2015.
 - Nacionalni program reformi Republike Hrvatske
 - Specifične preporuke Europske komisije Republici Hrvatskoj
 - Strategija Vladinih programa za razdoblje 2015.-2017.
 - Hrvatska- Analiza javnih financija, Restrukturiranje potrošnje radi stabilnosti i rasta, Svjetska banka, listopad 2014, preporuke
- 3. Opis stanja**
 - a) Analiza agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima**
 - b) Agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima agencijskog tipa**
 - Osnivanje agencija
 - Osnivačka prava i potvrđivanje statuta
 - Područje rada
 - Pravni oblik
 - Odgovornost za rad i nadzor nad radom agencija
 - Neovisnost
 - Položaj agencija u strukturi uprave
 - Regulatorne agencije
 - Način upravljanja
 - Financiranje, radni odnosi i primjena propisa o plaćama
 - Službena evidencija agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa
 - Opći akti i unutarnje ustrojstvo
 - c) Smjernice za uređenje sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa**

Prilog: Pregled agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa

1. UVOD

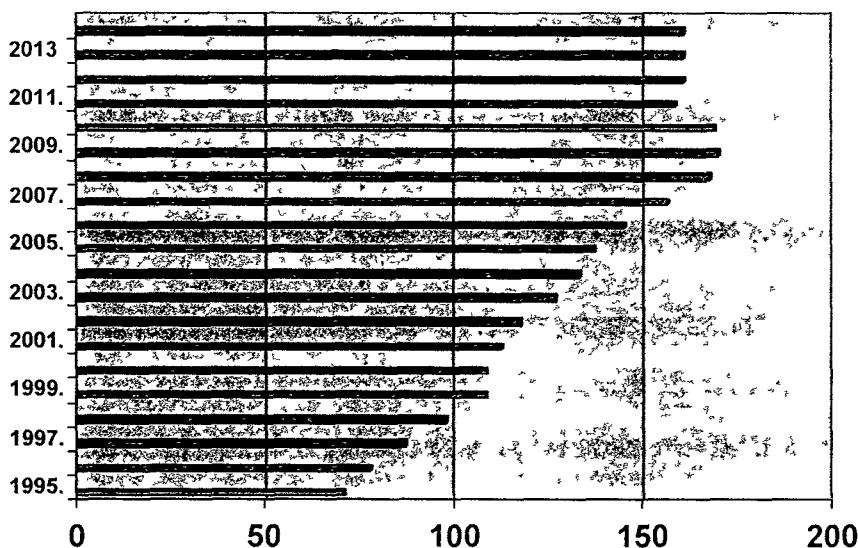
Upravni razvoj u Republici Hrvatskoj, od sredine '90 tih godina prošlog stoljeća, koji je svoju najširu primjenu doživio u fazi pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, obilježava trend stvaranja novih organizacijskih oblika (agencija, zavoda, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima), koji nastaju izdvajanjem organizacijskih jedinica iz tijela državne uprave, ili se osnivaju radi obavljanja novih javnih poslova ili se poslovi povjeravaju postojećim organizacijama.

U fazi pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (osobito u periodu od 2008. do 2011. godine) osnovano je više desetaka agencija, zavoda i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima u raznim sektorima, a zbog nepostojanja zakonom definiranih kriterija, osnivačkim aktima su u svakom pojedinom slučaju zasebno rješavana pitanja organizacije, funkcioniranja i nadzora, bez utvrđivanja jasnih mehanizama kontrole, odgovornosti i mjerenja učinkovitosti.

Kao argument za njihovo osnivanje navodilo se povećanje efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti, neovisnost od političkih struktura, približavanje korisnicima, jačanje ekspertize uslijed specijalizacije te poticanje izvrsnosti uopće. Pored toga, osnivanje mnogih agencija, zavoda i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, argumentiralo se i obvezama usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije ili ispunjavanjem obveza preuzetih međunarodnim konvencijama

Posljedica rastućeg trenda premještanja poslova državne uprave iz središnjih tijela državne uprave u agencije, zavode i druge pravne osobe s javnim ovlastima je nastanak velikog broja organizacija koje djeluju u pojedinom sektoru, koje zbog nedostatka odgovarajuće jedinstvene zakonske regulative obilježavaju brojne različitosti (detaljno obrađene u nastavku) koje doprinose pojavi institucionalne, organizacijske i funkcionalne nepreglednosti, opterećujući time strukturu cjelokupne javne uprave.

U priloženom grafikonu prikazan je trend osnivanja pravnih osoba u sustavu agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima kojima je osnivač Republika Hrvatska, u razdoblju 1995 – 2014

2. RELEVANTNI DOKUMENTI ZA DEFINIRANJE SMJERNICA ZA UREĐENJE SUSTAVA AGENCIJA, ZAVODA, FONDOVA, CENTARA I DRUGIH PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA

a) Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2011.-2015.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2011. – 2015. godine predviđena je provedba reforme javne uprave s ciljem postizanja veće učinkovitosti i kvalitete pružanja usluga javne uprave, a što se ima postići reorganizacijom i racionalizacijom postojećeg sustava (smanjenje broja ureda, zavoda i agencija, unaprjeđenje procesa, redefiniranje standarda usluga, informatizaciju) te podizanjem razine kvalitete i učinkovitosti upravljanja ljudskim resursima (integralno upravljanje ljudskim resursima, obrazovanje, stimulativno nagrađivanje) u javnoj upravi, a što bi trebalo rezultirati postupnim smanjenjem ukupnih troškova.

b) Nacionalni program reformi Republike Hrvatske

Ciklus Europskog semestra ključan je instrument gospodarskog upravljanja Europskom unijom, okvir za provedbu politika i integrirani nadzor, uključujući nadzor i ocjenu provedbe Općih smjernica ekonomske politike i Smjernica za zapošljavanje te je snažan instrument za ostvarenje prioriteta koji će i nakon krize biti potrebni za postizanje ciljeva Strategije Europa 2020. U svrhu izvještavanja o provedbi planiranih reformskih i drugih mjera, države članice izrađuju Nacionalni program reformi.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 24. travnja 2014. godine prihvatila Nacionalni program reformi Republike Hrvatske kao prvi nacionalni program reformi koji je Republika Hrvatska izradila kao država članica Europske unije u okviru procesa usklađivanja ekonomske politike s ciljevima i odredbama definiranim na razini Europske unije.

c) Specifične preporuke Europske komisije Republici Hrvatskoj

Temeljem analize Nacionalnog programa reformi Republike Hrvatske, Europska komisija je izdala Staff Working Document temeljem kojega je i objavila prve Specifične preporuke za Republiku Hrvatsku za 2014. godinu (Country Specific Recommendations – CSRs).

U spomenutom se dokumentu navodi da se zbog vrlo fragmentirane odgovornosti javne uprave na regionalnoj i lokalnoj razini i složene podjele nadležnosti među ministarstvima i agencijama na središnjoj razini kompliciraju poslovne odluke i produžuju upravni postupci. Na područje sustava agencija odnosi se Specifična preporuka broj 5, koja u tom dijelu glasi: rješavati visoku razinu fragmentacije i preklapanja odgovornosti racionalizacijom administrativnih postupaka i pojašnjenjem okvira odlučivanja i odgovornosti na raznim razinama upravljanja.

Analiza pravnog okvira osnivanja agencija, njihova ustroja, ovlasti i djelokruga za izradu Smjernica za uređenje sustava agencija sastavni je dio Plana provedbe Specifičnih preporuka za države članice 2014., koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici od 30. srpnja 2014. godine, i kao takve Smjernice predstavljaju ključan doprinos ostvarivanju ciljeva u pogledu rješavanja visoke razine fragmentacije i preklapanja odgovornosti na razini središnje države među ministarstvima i agencijama.

d) Strategija Vladinih programa za razdoblje 2015.-2017.

Temeljem Zakona o proračunu Vlada Republike Hrvatske svake godine donosi strategiju Vladinih programa za trogodišnje razdoblje. Na sadržaj Strategije Vladinih programa za razdoblje 2015. - 2017., koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 7. studenoga 2014. godine, značajno su utjecala dva ključna dokumenta Europskog semestra - Nacionalni program reformi i Program konvergencije Republike Hrvatske. Program konvergencije definira makroekonomski i fiskalni okvir države članice u tekućoj godini i nastupajućem trogodišnjem razdoblju.

Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. - 2017. utvrđen je strateški cilj rasta i zapošljavanja u konkurentnom tržišnom gospodarstvu koje djeluje u europskoj socijalnoj državi XXI. stoljeća. Ostvarivanje postavljenog strateškog cilja postiže se ispunjavanjem dvanaest općih ciljeva definiranih u strategiji među kojima je i jačanje pravne države i vladavine prava. Za navedeni opći cilj Strategijom su utvrđeni posebni ciljevi koji uključuju i kompetentnu i djelotvornu javnu upravu među kojima su i sljedeći načini ostvarenja: racionalizacija sustava agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima te zakonsko uređenje uvjeta za osnivanje i rad agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima.

e) Hrvatska – Analiza javnih financija, Restrukturiranje potrošnje radi stabilnosti i rasta, Svjetska banka

U dokumentu Svjetske banke iz listopada 2014. godine, Hrvatska – Analiza javnih financija, Restrukturiranje potrošnje radi stabilnosti i rasta navodi se da je u hrvatskoj javnoj upravi primjetan trend povećanja broja agencija pri čemu je 2013. na središnjoj je razini postojalo više od 70 raznih agencija/instituta/zavoda. U dokumentu se također navodi da ovakvo širenje broja agencija zabrinjava iz sljedećih razloga: (i) nema jasnih kriterija na temelju kojih se odlučuje o osnivanju agencije i njezinoj svrhovitosti te da su stoga neke agencije osnovane iako se njihova nadležnost preklapa s nadležnošću ministarstava; (ii) nema jasnoga okvira za utvrđivanje odnosa između agencije i njezina „matičnog” ministarstva, što dovodi do niza različitih aranžmana kojima se zasjenjuju odgovornosti; (iii) agencije često zapošljavaju svoje vlastito osoblje umjesto osoblja koje je ranije bilo odgovorno za određenu funkciju u matičnom ministarstvu, čak i kod premještaja skupine zaposlenih s rijetkim stručnim vještinama, često se zapošljava novo pomoćno osoblje, umjesto da se ono preuzme iz ministarstva što je do sada uvijek uzrokovalo povećanje broja državnih službenika, što se nije uspjelo spriječiti ni godišnjim planovima odobravanja primanja u državnu službu. U dokumentu se zaključno navodi da se od nedavno nastoji uskladiti plaće u agencijama s plaćama državnih službenika te unaprijediti rad agencija, uz neke početne fiskalne dobitke (od oko 0,2 posto BDP – a).

Preporuke koje se u dokumentu referiraju na navedena pitanja odnose se na potrebu dovršetka propisa kojima se uređuju kriteriji za osnivanje agencija i njihovo upravljanje. Naime, iako postoje različiti modaliteti za uređivanje statusa agencija, u dokumentu se navode sljedeći elementi koji bi se mogli razmotriti kao sastavnice bilo kojeg koraka u pravcu urednijeg osnivanja agencija i njihova upravljanja: (i) utvrditi jasne kriterije o okolnostima u kojima je moguće osnivanje agencije; (ii) uspostaviti jasan i standardiziran okvir upravljanja odnosima i odgovornošću (posebno u vezi s proračunskim pitanjima) između ministarstava i agencija te osigurati transparentno izvješćivanje o ključnim jedinicama za mjerenje uspješnosti uprave i agencija; (iii) agencije u cijelosti uklopiti u okvir propisa o državnoj službi, uključujući

propise o plaćama; (iv) odmah osmisliti mehanizam za reviziju, usklađenje ili ukidanje agencija osnovanih u proteklih pet godina i njihovo osoblje uskladiti prema novom okviru te (v) prije osnivanja bilo koje nove agencije zahtijevati objavljivanje obrazloženja i pretpostavljenih prednosti njezina osnivanja, uz procjenu fiskalnog učinka.

3. OPIS STANJA

a) Analiza agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima

U nedostatku jedinstvenog zakonskog uređenja agencija u sustavu državne uprave i nepostojanja prihvaćene definicije agencije i utvrđenog mjesta takve pravne osobe u postojećem sustavu javne uprave u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo uprave pristupilo je 2012. godine sveobuhvatnoj analizi pravnih osoba iz nadležnosti pojedinih ministarstava obuhvaćajući i niz pravnih osoba koje se, u teoriji agencijskih oblika, ne bi mogle svrstati pod pojam „agencije“. Navedeni pristup rezultat je potrebe za jasnim utvrđivanjem sadržajnog i formalnog razlikovanja između različitih vrsta pravnih osoba u prilog cjelovitosti analize.

Za potrebe izrade stručno analitičke podloge, Ministarstvo uprave je pripremlilo upitnik/izvještaj sa pitanjima podijeljenim u 4 kategorije:

- a) Opći podaci,
- b) Financijski podaci, podaci o zaposlenima i prostoru na dan 31.12.2011.,
- c) Osnivanje i djelatnost,
- d) Sustav upravljanja i antikorupcije.

U suradnji s resornim ministarstvima putem navedenih upitnika prikupljeni su podaci o ukupno 173 pravne osobe te su posebno zatraženi podaci od Agencije za zaštitu osobnih podataka, Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja i Agencije za elektroničke medije te je ukupno analizirano 176 pravnih osoba.

U tablici u nastavku prikazan je broj analiziranih pravnih osoba prema područjima rada iz djelokruga pojedinih središnjih tijela državne uprave:

Rb.	Središnje tijelo državne uprave – koordinator /neposredno prikupljeni upitnici/izvještaji	Broj analiziranih pravnih osoba
1.	Ministarstvo kulture	48
2.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	39
3.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	22
4.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	19
5.	Ministarstvo zdravlja	9
6.	Ministarstvo poljoprivrede	8
7.	Ministarstvo gospodarstva	8
8.	Ministarstvo financija	5
9.	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	5
10.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	3
11.	Ministarstvo unutarnjih poslova	2
12.	Ministarstvo uprave	2
13.	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja	1
14.	Ministarstvo pravosuđa	1

15.	Ministarstvo poduzetništva i obrta	1
16.	Neposredno prikupljeni upitnici/izvještaji	3
	Ukupno:	176

Osnivač svih analiziranih pravnih osoba je Republika Hrvatska i to putem različitih instrumenata: posebni zakon (npr. Agencija za zaštitu osobnih podataka), uredba Vlade Republike Hrvatske na temelju članka 12. Zakona o ustanovama¹ (npr. Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske), uredba Vlade Republike Hrvatske na temelju posebnog zakona (npr. Hrvatska akreditacijska agencija) te rješenje ministarstva temeljem izričite odredbe zakona (npr. Arheološki muzej Istre).

Rezultati provedene analize ukazali su na određene slabosti i neracionalnosti kod pojedinih pravnih osoba u područjima odgovornosti i transparentnosti u radu te stvaranja preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama. Također je utvrđena nedovoljna razina fiskalne odgovornosti (primjena sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije, sustav nepravilnosti, neprovođenje vanjske revizije, sustav zapošljavanja i javne nabave), izostanak strateškog planiranja ili nepovezanost ciljeva organizacije sa ciljevima strateškog plana resornog ministarstva te uopće nedostatna komunikacija i suradnja s resornim ministarstvom.

Naglasci provedene analize prikazani su u tablici u nastavku.

Pitanje:	DA (%)
Postoji li definirana vizija i misija i jesu li objavljene na web stranici?	65,91
Postoje li definirani opći i posebni ciljevi za trogodišnje razdoblje i jesu li objavljene na web stranici?	56,25
Postoje li definirane osnovne organizacijske vrijednosti i osnovni principi odnosa s trećim stranama (korisnici usluga, dobavljači, država i drugi partneri) i jesu li objavljene na web stranici?	49,43
Postoji li dokument odobren i objavljen od strane pravne osobe koji regulira specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja u vezi sa: darovima i naknadama od poslovnih partnera i poslovnim partnerima; upravljanjem sredstvima organizacije; povjerljivošću i nepristranošću; mogućnošću obavljanja dodatnog posla (izvan radnog vremena); razdvajanjem privatnih i poslovnih interesa i sl.?	30,68
Je li donijet „disciplinski pravilnik“ kojim se utvrđuju vrste i postupak provedbe disciplinskih mjera koje se mogu poduzeti kad postoji kršenje politika, procedura ili pravila etičkoga ponašanja, a radi podizanja razine informiranosti o postavljenim zabranama te kako bi se razvila svijest o problematici i posljedicama nepropisnog ponašanja?	36,36
Je li je ustrojen Katalog informacija i sadržava li sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom osiguravanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup?	65,91
Je li je Katalog informacija objavljen na mrežnoj stranici pravne osobe?	51,70
Jesu li objavljene na mrežnoj stranici pravne osobe informacije o radu, uključujući podatke o aktivnostima, organizaciji, troškovima rada i izvorima financiranja (Godišnji izvještaj o radu za 2011.g.)?	32,95
Jesu li objavljena na mrežnoj stranici pravne osobe izvješća (mišljenja) vanjskog revizora o reviziji financijskog poslovanja pravne osobe za 2010.g.?	3,98
Postoji li na mrežnoj stranici pravne osobe stranica sa najavama javnih nabava/nabava (Plan nabave za tekuću godinu – 2012.g.)?	54,55
Postoji li na mrežnoj stranici pravne osobe stranica sa natječajima za zapošljavanje?	44,89
Je li imenovana osoba mjerodavna za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama – službenik za informiranje prema Zakonu?	75,00
Jesu li kontakt podaci službenika za informiranje (adresa sjedišta i broj poštanskog ureda, e-mail, tel., fax.) dostupni na web stranicama pravne osobe?	60,80
Je li imenovan povjerenik za etiku?	27,27
Ima li pravna osoba strateški dokument kojim su postavljeni dugoročni strateški ciljevi ustanove?	57,95
Jesu li strateški ciljevi pravne osobe usklađeni sa strateškim planom resornog ministarstva?	59,09

¹ „Narodne novine“ br. 76/93, 29/97, 47/99. i 35/08.

Je li pravna osoba donijela Godišnji (ili Program) plan rada za 2012.g. u skladu sa Strateškim dokumentom?	69,32
Je li pravna osoba donijela Financijski plan za 2012.g. i je li isti usklađen s aktivnostima iz Godišnjeg plana za 2012.?	84,09
Je li na internet stranicama dostupna organizacijska struktura pravne osobe i svi kontakti rukovodećih osoba (adresa sjedišta i broj poštanskog ureda, e-mail, tel., fax.)?	78,41
Jesu li u planskim dokumentima (ili nekom drugom dokumentu) pravne osobe (strateški plan/godišnji plan/financijski plan) utvrđeni rizici koji utječu na ostvarenje ciljeva?	30,68
Je li sastavljen Izvještaj o radu za 2011. (koji između ostalog uključuje i financijske izvještaje i bilješke) uzimajući u obzir i ostvarenje ciljeva definiranih u dugoročnom strateškom dokumentu te je li isti objavljen na web stranici pravne osobe?	76,14
Je li organizacijski uspostavljena funkcija unutarnje revizije na način kako je uređeno Zakonom (uzimajući u obzir kriterije za uspostavu iz čl.3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna)?	15,34

U odnosu na financijske podatke pravnih osoba (na 31. prosinca 2012.) značajno je da se od ukupno 176 pravnih osoba njih 161 financira iz državnog proračuna u cijelosti ili djelomično. Ukupni prihodi svih pravnih osoba za koje su dostavljeni financijski podaci iznose 70.499.515.304,31 kn (u navedenom iznosu udio prihoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iznosi 59.396.763.142,00 odnosno 84,25 %), a ukupni rashodi 67.588.402.934,84 kn (u navedenom iznosu udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iznosi 58.967.690.848,00 odnosno 87,24 %) od čega rashodi za zaposlene iznose 2.813.356.436,30 kn.

U pitanju rashoda pravnih osoba primijećeno je da su prosječni rashodi po zaposlenom veći od prosječnih rashoda po zaposlenom u tijelima državne uprave, a u pojedinim pravnim osobama zaposleni nisu upisani u Registar zaposlenih u javnom sektoru.

Također, analizom prikupljenih podataka utvrđen je veliki nerazmjer u prosječnoj bruto plaći po zaposlenom u pojedinim pravnim osobama, slijedom čega je Ministarstvo uprave iniciralo tijekom 2012. godine provedbu upravnog nadzora nad pravnim osobama iz nadležnosti pojedinih ministarstava, sukladno članku 10. Zakona o plaćama u javnim službama². Rezultat provedenog upravnog nadzora poslužio je resornim ministarstvima, sukladno odredbi članka 22. Zakona o sustavu državne uprave³, za predlaganje mjera kojima se opći akti pravnih osoba imaju uskladiti s propisima koji uređuju plaće u javnim službama. Rezultat spomenutih aktivnosti također je nekoliko izmjena Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁴ tijekom 2012. godine kojima je ukupno obuhvaćeno 40 pravnih osoba.

Postoje znatne razlike i u broju članova upravnih vijeća (od najmanje 3 do najviše 13) koji je u nerazmjeru s brojem zaposlenih, prihodima i imovinom, a na različite se načine (npr. po sjednici, mjesečno, kvartalno) uređuje isplaćivanje naknada članovima upravnih vijeća kao i njihova visina. Posebno je pitanje zakupa poslovnih prostora i provedbe javne nabave u svrhu zakupa jer pojedine pravne osobe zakupljuju poslovne prostore u privatnom vlasništvu.

Vlada Republike Hrvatske je 23. listopada 2014. godine donijela Odluku o provođenju dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 124/14). Spomenutom Odlukom osnovano je, među ostalim, Povjerenstvo za analizu

² „Narodne novine“ br. 27/01. i 39/09.

³ „Narodne novine“ br. 150/11. i 12/13.

⁴ „Narodne novine“ br. 98/12., 112/12. i 121/12.

poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, sa zadatkom provedbe analize poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima pri čemu se pod poslovanjem agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima u smislu iste Odluke smatraju svi organizacijski i financijski aspekti poslovanja koji doprinose ostvarenju njihovih zadaća i ciljeva u skladu sa strateškim planom, odnosno godišnjim programom rada. Dubinska analiza rashoda državnog proračuna (engl. Spending Review), jedna je od mjera za postizanje održivosti javnih financija s ciljem smanjenja ukupne javne potrošnje, čiji je rok za dovršetak 15. ožujka 2015. godine. Ista mjera sadržana je u Planu provedbe Specifičnih preporuka za Republiku Hrvatsku za 2014. godinu kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 30. srpnja 2014. godine.

Za potrebe provedbe analize poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima sastavljen je upitnik za pravne osobe te je u tijeku prikupljanje relevantnih podataka.

Spomenutim upitnikom obuhvaćeno je ukupno 187 pravnih osoba pri čemu su u obuhvat aktualne analize putem upitnika uključene i pojedine pravne osobe za koje u 2012. godini podaci nisu prikupljeni (npr. Hrvatska izvještajna novinska agencija, Hrvatska radiotelevizija) kao i pravne osobe koje su osnovane u razdoblju između dva upitnika (npr. Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada).

b) Agencije, zavodi, fondovi i druge pravne osobe s javnim ovlastima agencijskog tipa

Pojam „*agencija*“ u pravnom sustavu Republike Hrvatske nije definiran, također, isti ne predstavlja po sebi pravni oblik, kao što su to primjerice ustanove, udruge, zaklade ili trgovačka društva, odnosno pravni oblici temeljeni na općem zakonu (*lex generalis*). Pojam agencije u pravno-tehničkom smislu u ovom trenutku u Republici Hrvatskoj predstavlja samo naziv za prilično heterogenu skupinu pravnih osoba u rasponu od ustanove do raznih oblika trgovačkih društava (npr. Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o., Zagreb, Agencija Alan d.o.o., Zagreb) i državnih tijela (npr. Sigurnosno-obavještajna agencija).

U stručnoj literaturi agencija se opisuje kao „vrsta upravne organizacije koja nastaje u okviru procesa upravne (stvarne, funkcionalne) decentralizacije dodjeljivanjem upravnih poslova od središnje državne uprave strukturno izdvojenim organizacijama s određenim stupnjem autonomije (neovisnosti) u djelovanju i s odgovornošću za rezultat i ostvarivanje unaprijed određene posebne svrhe.“... „Agencijama se smatraju organizacije koje su formalno odvojene od ministarstava radi obavljanja javnih poslova na nacionalnoj razini na trajnoj osnovi, u kojima su obično zaposleni javni službenici i financiranju se uglavnom iz državnog proračuna te su podložne propisima javnog prava“⁵.

Za potrebe analize agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, izdvojeno je 57 pravnih osoba s javnim ovlastima, koje se prema navedenim obilježjima mogu smatrati pravnim osobama agencijskog tipa. Navedena analiza služi kao stručna podloga za utvrđivanje smjernica za uređenje sustava agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa.

⁵ Koprić I., Marčetić G., Musa A., Đulabić V., Lalić Novak G., (2014) Upravna znanost- javna uprava u suvremenom europskom kontekstu, Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar za javnu upravu i javne financije, str.179.

Navedenom analizom nisu obuhvaćeni Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, budući se radi o javnim ustanovama koje po vrsti poslova, broju zaposlenih i visini prihoda i rashoda nisu usporedive s ostalim pravnim osobama agencijskog tipa, tradicionalno postoje u upravnom sustavu Republike Hrvatske i ne pridonose institucionalnoj nepreglednosti sustava.

Pregled agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa, obuhvaćenih analizom, daje se u prilogu I. ovih Smjernica.

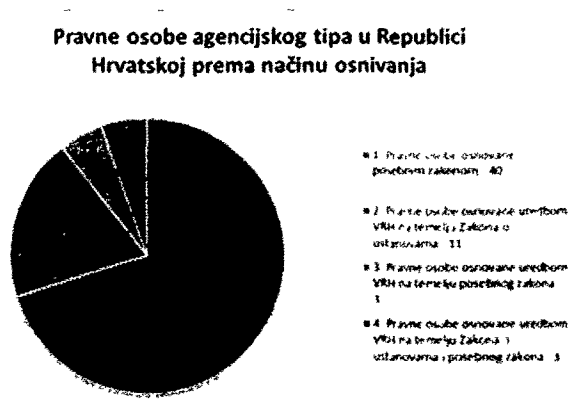
Osnivanje agencija

Svim pravnim osobama agencijskog tipa u Republici Hrvatskoj osnivač je Republika Hrvatska i to putem različitih pravnih instrumenata.

Posebnim zakonom osnovano je ukupno 40 pravnih osoba pri čemu je važno napomenuti da je od navedenog broja 19 pravnih osoba osnovano posebnim zakonom koji uređuje isključivo pitanja koja se odnose na osnivanje pravne osobe, njenu djelatnost, ustrojstvo, prava, obveze i druga pitanja koja se odnose na rad pravne osobe (npr. Zakon o osnivanju Agencije za investicije i konkurentnost⁶) dok su preostale pravne osobe osnovane posebnim zakonima kojima se, uz navedena pitanja, uređuje i odnosno upravno područje (npr. Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata⁷, osim pitanja koja se odnose na osnivanje Hrvatske agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, bilo je uređeno i obavljanje djelatnosti proizvodnje naftnih derivata, transporta nafte naftovodima i dr.).

Osim osnivanja pravnih osoba posebnim zakonom, Republika Hrvatska pravne osobe osniva i uredbom Vlade Republike Hrvatske prema različitim osnovama: a) temeljem članka 12. Zakona o ustanovama kojim je propisano da Republika Hrvatska osniva ustanovu zakonom i uredbom Vlade Republike Hrvatske, te rješenjem ministarstva ako je to zakonom izrijekom propisano; b) temeljem posebnog zakona kojim se propisuje osnova za donošenje uredbe te c) kumulativno - temeljem spomenute odredbe Zakona o ustanovama i odredbe posebnog zakona koja propisuje osnovu za donošenje uredbe.

U nastavku se daje grafički prikaz udjela pojedinih pravnih osoba agencijskog tipa prema načinu njihova osnivanja:

⁶ „Narodne novine“ br. 53/12, 56/13. i 152/14.

⁷ „Narodne novine“ br. 57/06

Kako u pravnom sustavu Republike Hrvatske ne postoji jedinstveno zakonsko uređenje agencija, nisu utvrđeni kriteriji za njihovo osnivanje, te se one uglavnom osnivaju bez dovoljne prethodne analize opravdanosti njihova osnivanja, odnosno analize omjera troškova i koristi njihova osnivanja. Potrebno je utvrditi kriterije, preduvjete i okolnosti potrebne za osnivanje agencija, (kao što su primjerice ispunjavanje međunarodnih obveza, potreba za tehničkom/funkcionalnom specijalizacijom, učinkovitije i djelotvornije obavljanje poslova, povoljniji omjer troškova i koristi, i sl.) te prilikom osnivanja agencija provesti prethodnu analizu koja potvrđuje da takve okolnosti postoje. Također, zbog stabilnosti sustava agencije je potrebno osnivati zakonom.

Među razlozima za osnivanje agencija, koje treba izbjegavati, svakako ulazi namjera zaobilaženja propisa koji se primjenjuju na državnu upravu, a koji su kao takvi navedeni u stručnoj literaturi i međunarodnim stručnim analizama. U dokumentu SIGMA-e „Organiziranje uprave središnje države: Politike i instrumenti *Sigma Paper br. 43*“, u dijelu koji obrađuje pitanje razloga za organizacijsku specijalizaciju i agencifikaciju, navodi se da tradicionalni razlog za odabir autonomnih struktura, koji je uzastopce osuđen od strane tijela koja se bave revizijom i pregledom, je namjera da se zaobide općenita proračunska i financijska pravila, kao i propis o osoblju koji se primjenjuje na državnu upravu. Isto se pitanje obrađuje i u stručnoj literaturi, u knjizi „Upravna znanost- javna uprava u suvremenom europskom kontekstu“⁸, te se navodi kako je praksa pokazala da se u mnogim zemljama, pa i u EU, osnivanje agencija može pripisati i nekim manje očitim skrivenim motivima kao što su npr. zaobilaženje propisa koji vrijede za centralnu državu (financijskih, organizacijskih, službeničkih), kako bi se omogućila fleksibilnost i bolji radnopravni status zaposlenika.

Osnivačka prava i potvrđivanje Statuta

Aktima o osnivanju na različite se načine uređuje ostvarivanje osnivačkih prava i dužnosti u odnosu na pravne osobe agencijskog tipa. Kod 20 pravnih osoba aktima o osnivanju izričito se propisuje da osnivačka prava ili osnivačka prava i obveze odnosno dužnosti ostvaruje odnosno obavlja Vlada Republike Hrvatske, kod Pravosudne akademije i Državne škole za javnu upravu osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske putem nadležnih ministarstava, a kod 14 pravnih osoba propisano je da osnivačka prava i dužnosti obavlja pojedino ministarstvo. Izuzetak predstavlja Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti u odnosu na koju je Zakonom o elektroničkim komunikacijama⁹ propisano da osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske.

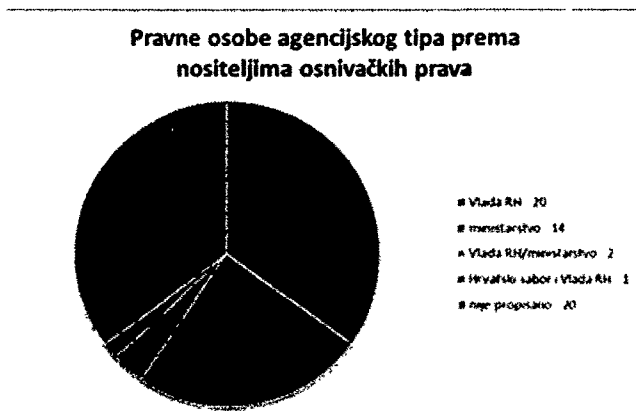
Aktima o osnivanju preostalih 20 pravnih osoba nije izričito propisan subjekt koji ostvaruje osnivačka prava. Od spomenutog broja kod 15 pravnih osoba se posebno utvrđuje da pojedina tijela državne vlasti daju suglasnost (Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske ili pojedino ministarstvo) odnosno potvrđuju (Hrvatski sabor ili Vlada Republike Hrvatske) temeljni opći akt pravne osobe – statut – iz čega se može izvesti zaključak o nositelju osnivačkih prava. Odstupanje od navedenog primjećuje se kod Agencije za mobilnost i programe Europske unije za koju je Zakonom o Agenciji za mobilnost i programe Europske unije¹⁰ propisano da prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske dok prethodnu suglasnost na Statut daju ministarstvo nadležno za obrazovanje i ministarstvo nadležno za mlade.

⁸ Koprić I., Marčetić G., Musa A., Đulabić V., Lalić Novak G., (2014) Zagreb, Pravni fakultet, Studijski centar za javnu upravu i javne financije, str. 199.

⁹ „Narodne novine“ br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13. i 71/14.

¹⁰ „Narodne novine“ br. 107/07.

U nastavku se daje grafički prikaz broja pravnih osoba agencijskog tipa prema nositeljima osnivačkih prava:

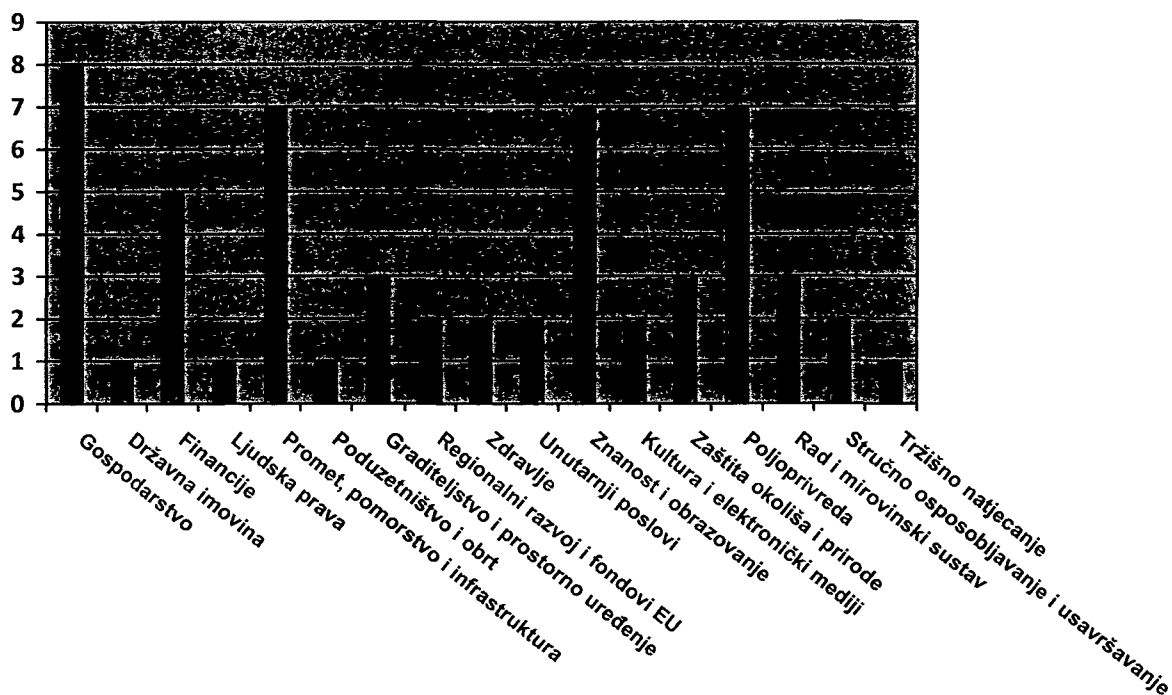
Jedno od osnovnih prava i dužnosti osnivača, odnosno tijela koje obavlja prava i dužnosti osnivača je nadzor nad općim aktima pravne osobe, što ujedno uključuje i potvrđivanje, odnosno davanje suglasnosti na Statut pravne osobe. U cilju jačanja suradnje pravnih osoba s javnim ovlastima i središnjih tijela državne uprave nadležnih za upravna područja u kojima pravne osobe obavljaju poslove, potrebno je osigurati da statut pravne osobe potvrđuje, odnosno daje suglasnost nadležno središnje tijelo državne uprave/ odnosno Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnog središnjeg tijela državne uprave koje ujedno i nadzire rad pravne osobe s javnim ovlastima u obavljanju poslove državne uprave. To je u skladu i s člankom 69. Zakona o sustavu državne uprave, prema kojem središnja tijela državne uprave u provedbi nadzora mogu obustaviti od izvršenja opće akte pravnih osoba s javnim ovlastima u povjerenim im poslovima državne uprave i predložiti Vladi poduzimanje odgovarajućih mjera.

Područje rada

Pravna osobe agencijskog tipa osnovane su za obavljanje poslova u različitim područjima, koja se odnose na gospodarstvo, upravljanje državnom imovinom, financije, ljudska prava, tržišno natjecanje, promet, pomorstvo i infrastrukturu, poduzetništvo i obrt, graditeljstvo i prostorno uređenje, regionalni razvoj i fondove EU, zdravlje, unutarnje poslove, znanost i obrazovanje, kulturu i elektroničke medije, zaštitu okoliša i prirode, poljoprivredu, rad i mirovinski sustav, edukaciju pravosudnih dužnosnika, državnih službenika i lokalnih dužnosnika i službenika.

Broj agencija koje obavljaju poslove u pojedinom području daje se u grafičkom prikazu:

Broj pravnih osoba agencijskog tipa prema upravnom području u kojem obavljaju djelatnost

Najveći broj agencija osnovan je za obavljanje poslova u području gospodarstva (8), u području pomorstva, prometa i infrastrukture (7), u području poljoprivrede (7), u području znanosti i obrazovanja (7), u području financija (5), dok su za obavljanje poslova u ostalim područjima osnovane do 3 pravne osobe agencijskog tipa.

Prema podacima o broju zaposlenih, isti se kreće od najmanje 5 (Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata) do najviše 3128 (Financijska agencija). Ukupno 27 pravnih osoba agencijskog tipa zapošljava manje od 50 zaposlenih.

Radi smanjenja troškova koji nastaju zbog umnožavanja pratećih poslova (računovodstvenih, kadrovskih, informatičkih i općih poslova) obavljanjem poslova u većem broju manjih pravnih osoba, potrebno je smanjiti broj pravnih osoba agencijskog tipa, spajanjem pravnih osoba koje obavljaju poslove u istom upravnom području.

Broj zaposlenih u pojedinim pravnim osobama agencijskog tipa daje se u tablici u nastavku:

Naziv	Područje rada	Broj zaposlenih
Hrvatska energetska regulatorna agencija	gospodarstvo – energetika	63
Agencija za investicije i konkurentnost	gospodarstvo - investicije	42
Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija	gospodarstvo – energetika i investicije	18
Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata	gospodarstvo - energetika	6

Agencija za ugljikovodike	gospodarstvo – rudarstvo – istraživanje i eksploatacija ugljikovodika	16
Agencija za opremu pod tlakom	gospodarstvo – tehnički zahtjevi za opremu pod tlakom	22
Hrvatska akreditacijska agencija	gospodarstvo -provedba tehničkog zakonodavstva - akreditacija	19
Hrvatski zavod za norme	gospodarstvo -provedba tehničkog zakonodavstva - normizacija	62
Centar za restrukturiranje i prodaju	državna imovina	66
Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga	financije – nadzor financijskog tržišta	149
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	financije	21
Financijska agencija	financije	3128
Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije	financije - revizija	47
Agencija za zaštitu osobnih podataka	ljuska prava – zaštita osobnih podataka	30
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	zaštita tržišnog natjecanja	47
Agencija za elektroničke medije	kultura – elektronički mediji	29
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	promet - mrežne usluge - telekomunikacije, pošta, željeznički promet	179
Agencija za sigurnost željezničkog prometa	promet – željeznički promet	16
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	promet – zračni promet	81
Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu	promet – zračni, pomorski i željeznički promet	8
Agencija za vodne putove	promet – riječni promet	28
Agencija za obalni linijski pomorski promet	promet - pomorski promet – prijevoz putnika	10
Hrvatski registar brodova	promet – klasifikacija i certifikacija plovila	97
Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije	poduzetništvo i obrt – malo gospodarstvo i investicije	98
Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama	graditeljstvo – pravni promet nekretnina	79
Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada	graditeljstvo – ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada	189
Hrvatski zavod za prostorni razvoj	prostorno uređenje	13
Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske	regionalni razvoj	44
Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije	programi i projekti EU	141
Agencija za lijekove i medicinske proizvode	zdravstvo - lijekovi i medicinski proizvodi	206
Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu i socijalnoj skrbi	zdravstvo i socijalna skrb	17
Agencija za poljoprivredno zemljište	poljoprivreda	51
Hrvatska poljoprivredna agencija	poljoprivreda	316
Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	Poljoprivreda, ribarstvo i ruralni razvoj	671
Hrvatska agencija za hranu	poljoprivreda - sigurnost hrane i hrane za životinje	19
Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo	poljoprivreda – hrana i ruralni razvoj	136
Savjetodavna služba	poljoprivreda – ruralni razvoj ribarstvo te unapređenje gospodarenja šumama i šumskim zemljištem	248
Hrvatske vode	Poljoprivreda-upravljanje vodama	844
Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom	unutarnji poslovi – protueksplozijska zaštita	50
Hrvatski centar za razminiranje	unutarnji poslovi - razminiranje	129
Agencija za odgoj i obrazovanje	obrazovanje	123
Agencija za mobilnost i programe europske unije	Obrazovanje, osposobljavanje znanost i mladi	71
Agencija za znanost i visoko obrazovanje	obrazovanje i znanost	71
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	obrazovanje	90
Hrvatski mjeriteljski institut	znanost - mjeriteljstvo	6
Hrvatski audiovizualni centar	kultura – audiovizualne djelatnosti	9
Agencija za zaštitu okoliša	zaštita okoliša	73
Državni zavod za zaštitu prirode	zaštita prirode	55
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	zaštita okoliša – energetska učinkovitost	240

Fond za naknadu oduzete imovine	financije – naknada oduzete imovine	33
Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca	rad – osiguranje radničkih potraživanja	12
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	rad – zaštita prava osoba s invaliditetom	123
Središnji registar osiguranika	mirovinsko osiguranje – obvezno i dobrovoljno osiguranje	41
Pravosudna akademija	Stručno osposobljavanje i usavršavanje u pravosuđu (izobrazba i osposobljavanje kandidata za obnašanje pravosudnih dužnosti, stručno obrazovanje vježbenika i sudskih savjetnika i usavršavanje pravosudnih dužnosnika)	25
Državna škola za javnu upravu	stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i lokalnih dužnosnika i službenika	12
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja	Obrazovanje - stručni poslovi vanjskog vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslovi provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima	47
Hrvatska akademska i istraživačka mreža (CARNet)	Obrazovanje i znanost (informatičko-informacijska infrastrukturna djelatnost u obrazovanju i znanosti)	110

Sustav agencija i drugih pravnih osoba agencijskog tipa potrebno je racionalizirati, odnosno smanjiti njihov broj. To se može postići ukidanjem agencija (spajanjem s drugim agencijama u istom upravnom području ili preuzimanje poslova agencija od strane središnjih tijela državne uprave), primjenom različitih kriterija, npr. po broju zaposlenih i/ili prema visini planiranih prihoda i rashoda, te na temelju procjene učinkovitosti njihova rada, odnosno procjene omjera troškova i koristi za njihovo osnivanje i djelovanje.

Pravni oblik

Agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima nemaju jedinstveni status niti jedinstveni položaj u strukturi javne uprave. Posebnim zakonima kojima su osnovane, utvrđena je njihova pravna osobnost, a utvrđuju se kao „neovisna i samostalna pravna osoba“, (ili samo „pravna osoba“ uz utvrđenje „samostalnosti“ i/ili „neovisnosti“ u obavljanju poslova), ili kao „javna ustanova“ ili „specijalizirana ustanova“ ili kao „pravna osoba s javnim ovlastima“ i druga slična utvrđenja koja upućuju na pravnu osobnost. Njihov pravni oblik upisan u sudskom registru također varira: „ustanova“, „javna ustanova“ ili „drugi oblik za koji je upis predviđen zakonom“.

Utvrđivanje različitog statusa nema dosljednog utjecaja na ostala obilježja (npr. na pitanje odgovornosti, nadzora, izvještavanja i druga obilježja), odnosno ne postoji dosljednost i povezanost u utvrđivanju statusa i ostalih obilježja. Za 14 agencija je posebnim zakonom utvrđeno da su samostalne, odnosno samostalne i neovisne pravne osobe, (odnosno da samostalno/ ili samostalno i neovisno obavljaju poslove). Za neke od njih propisano je da nadzor nad zakonitošću rada obavlja nadležno ministarstvo, dok za neke od njih nadzor nije propisan, odnosno uopće ne podliježu nadzoru. Za neke od tih agencija propisano je da za svoj rad odgovaraju Hrvatskome saboru, dok za neke od njih odgovornost nije propisana, odnosno nije određeno tijelo kojem agencija odgovara za svoj rad.

Odgovornost za rad i nadzor nad radom agencija

U tablici u nastavku daje se prikaz odgovornosti i nadzora nad radom agencija koje su utvrđene kao „samostalne i neovisne“ odnosno koje „samostalno“ ili „samostalno i neovisno“ obavljaju poslove, sukladno aktima o osnivanju

Naziv agencije	Pravni oblik	Odgovornost	Nadzor	Izvjешće o radu
Hrvatska energetska regulatorna agencija	Samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima	Za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru	Nadzor nad zakonitošću rada te općih i pojedinačnih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva	Godišnje izvješće o radu podnosi Hrvatskom saboru
Agencija za ugljikovodike	Pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih zakonom	-nije propisano-	Upravni nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za rudarstvo	Godišnje izvješće o radu dostavlja Vladi Republike Hrvatske putem ministarstva nadležno za rudarstvo
Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga	Samostalna pravna osoba s javnim ovlastima	Odgovorna je Hrvatskom saboru	-nije propisan-	Godišnje izvješće o radu podnosi Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskome Saboru
Agencija za zaštitu osobnih podataka	Pravna osoba/u obavljanju poslova utvrđenih zakonom agencija je samostalna i odgovorna HS-u	Odgovorna je Hrvatskome saboru	-nije propisan-	Izvješće o radu podnosi Hrvatskome saboru (na njegov zahtjev, a najmanje jednom godišnje)
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	Pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove određene zakonom i zakonodavnim aktima EU	Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovara Hrvatskome saboru	-nije propisan-	Godišnje izvješće podnosi Hrvatskome saboru
Agencija za elektroničke medije	Samostalna i nezavisna pravna osoba s javnim ovlastima	-nije propisano-	-nije propisan-	Godišnje izvješće o radu podnosi Hrvatskome saboru
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	Samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima	za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru	-nije propisan-	godišnje izvješće o radu podnosi Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	pravna osoba s javnim ovlastima, samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga	za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske	ministarstvo obavlja upravni nadzor nad Agencijom	godišnje izvješće o svom radu podnosi Vladi Republike Hrvatske
Agencija za sigurnost željezničkog prometa	pravna osoba s javnim ovlastima, samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga organizacijski pravno i u donošenju odluka neovisna od svakog željezničkog prijevoznika, upravitelja infrastrukture i podnositelja zahtjeva	za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske	-nije propisan-	godišnje izvješće o svom radu podnosi Vladi Republike Hrvatske
Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu	pravna osoba s javnim ovlastima, funkcionalno i organizacijski nezavisna od svih tjela nadležnih za zračni, pomorski i željeznički promet te od svih pravnih i fizičkih osoba	za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske	upravni nadzor nad Agencijom obavlja ministarstvo (Nadzor se ne provodi nad stručnim poslovima)	godišnje izvještaje o svojem radu podnosi Vladi Republike Hrvatske
Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih	Javna ustanova, samostalna u obavljanju	odgovara Vladi Republike Hrvatske i	nadzor provodi ministarstvo nadležno za	izvješće o radu podnosi Vladi Republike

zgrada	poslova utvrđenih zakonom (osnovana na određeno vrijeme te prestaje s radom rješavanjem svih preuzetih predmeta)	ministru	graditeljstvo	Hrvatske
Hrvatska akreditacijska agencija	javna ustanova, neovisno akreditacijsko tijelo	-nije propisano-	nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva	-nije propisano-
Agencija za znanost i visoko obrazovanje	javna ustanova, samostalna pravna osoba s javnim ovlastima, samostalno i neovisno obavlja poslove iz djelokruga utvrđenog Zakonom i drugim propisima	nije izričito propisano (za <u>stručni rad</u> je odgovorna Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj)	nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo	o rezultatima svoga rada Agencija jedanput godišnje izvješćuje osnivača i nacionalno vijeće nadležno za znanost i visoko obrazovanje
Središnji registar osiguranika	javna ustanova; samostalan u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga	za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske	upravni nadzor nad obavljanjem poslova obavlja ministarstvo nadležno za mirovinski sustav - nadzor nad poslovanjem obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga	godišnje izvješće o radu podnosi Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga

Za potrebe ove analize, položaj agencije u strukturi javne uprave utvrđuje se prema hijerarhijskom položaju agencije u odnosu na tijela kojima je agencija odgovorna za svoj rad, odnosno koja provede nadzor nad radom agencije. S obzirom da tijela kojima je agencija odgovorna za svoj rad i tijela koja nadziru rad agencija nisu uvijek ista, njihov se položaj u strukturi javne uprave, ne može jasno niti utvrditi. Agencije koje su za svoj rad odgovorne Hrvatskome saboru (ili odgovornost uopće nije propisana) i koje ne podliježu nadzoru, nalaze se izvan strukture uprave. Agencije čiji rad nadziru središnja tijela državne uprave, a za rad su odgovorne Hrvatskome saboru, prema kriteriju nadzora, u strukturi su javne uprave, hijerarhijski podređene resornim središnjim tijelima državne uprave, dok su prema kriteriju odgovornosti izvan strukture uprave.

Da bi se položaj agencija u strukturi javne uprave mogao jasno odrediti, u smislu hijerarhijskog položaja u toj strukturi (i prema kriteriju odgovornosti i prema kriteriju nadzora), nužno je osigurati da agencije odgovaraju za svoj rad istom tijelu koje provodi i nadzor nad njihovim radom, odnosno nadzor nad zakonitošću njihova rada. U obavljanju povjerenih poslova državne uprave, pravne osobe kojima je zakonom povjerenje njihovo obavljanje, istupaju s autoritetom države, te država putem svojih tijela treba osigurati provedbu nadzora nad obavljanjem tih poslova, odnosno nad zakonitošću rada, kao i jasnu odgovornost za njihovo obavljanje.

Prema Ustavu Republike Hrvatske¹¹, Vlada usmjerava i nadzire rad državne uprave. Također, prema Zakonu o sustavu državne uprave, Vlada usklađuje i nadzire obavljanje poslova državne uprave¹², a središnja tijela državne uprave u svom djelokrugu nadziru rad pravnih osoba s javnim ovlastima u obavljanju poslova državne uprave i u tom svojstvu u ovlasti su osobito, pored ostalog, nadzirati zakonitost, pravodobnost i pravilnost obavljanja povjerenih poslova državne uprave¹³. Prema poslovniku Hrvatskoga sabora, zastupnici mogu postavljati

¹¹ „Narodne novine“ br. 85/10 i 5/14

¹² Članak 10. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“ br. 150/11. i 12/13)

¹³ Članak 69 Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“ br. 150/11. i 12/13)

zastupnička pitanja Vladi i pojedinom članu Vlade, između ostalog, o radu pravnih osoba s javnim ovlastima¹⁴.

Odgovornost i nadzor teško je razdvojiti. Tijelo kojem je pravna osoba odgovorna za svoj rad, treba raspomagati i instrumentima nadzora nad tijelom koje mu odgovara, u protivnom je odgovornost samo deklarativna, bez učinka. Hrvatski sabor raspolaže instrumentima za nadzor Vlade Republike Hrvatske, koja je odgovorna Hrvatskom saboru. („Nadzorni instrumenti odnose se na *ex post* političku kontrolu Sabora nad upravom, a uključuju zastupnička pitanja, interpelacije, postavljanje pitanja povjerenja članovima Vlade, osnivanje istražnih povjerenstava, ankete te instituciju pučkog pravobranitelja i drugih neovisnih institucija (posebnih pravobranitelja, povjerenstava i povjerenika za određena pitanja“.¹⁵) . Međutim, Hrvatski sabor ne raspolaže instrumentima za nadzor pravnih osoba s javnim ovlastima, te je propisivanje odgovornosti pojedine agencije Hrvatskome saboru upitno.

Slijedom navedenog, agencije trebaju biti podložne nadzoru zakonitosti rada od strane nadležnih središnjih tijela državne uprave (nadležnih za upravno područje u kojem agencija obavlja poslove) i od strane Vlade Republike Hrvatske i za svoj rad odgovarati također nadležnom središnjem tijelu državne uprave i Vladi Republike Hrvatske. Kako je podnošenje izvješća o radu jedan od elemenata za nadzor rada pravne osobe s javnim ovlastima, agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima trebale bi godišnja izvješća o radu podnositi i Vladi Republike Hrvatske odnosno i nadležnom središnjem tijelu državne uprave. Također je potrebno definirati sadržaj nadzora.

Neovisnost

Za 9 pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa, posebnim zakonima je određeno da su neovisne pravne osobe ili da neovisno obavljaju poslove. Osim deklaratornog utvrđivanja pojedine pravne osobe kao „neovisne“ pravne osobe ili „neovisne u obavljanju poslova“, posebnim zakonima nije posebno utvrđen sadržaj neovisnosti niti u odnosu na koga se utvrđuje njihova neovisnost. Pojam neovisnost se često pogrešno razumijeva, u smislu da agencija nikome ne odgovara za svoj rad (te za neke od pravnih osoba nije propisana odgovornost pravne osobe za njezin rad određenom državnim tijelu), tako odgovornosti ne podliježu npr. Agencija za elektroničke medije, Agencija za ugljikovodike, Hrvatska akreditacijska agencija, ili se pogrešno razumijeva da nitko ne može provoditi nadzor nad njezinim radom, tako primjerice nadzor nad radom nije propisan za Agenciju za elektroničke medije, Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti i niz drugih agencija za koje nije propisana neovisnost (npr. za Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga, Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te za druge agencije).

Neovisnost je primjerice određena u Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava¹⁶, kojim je propisano da je Agencija za sigurnost željezničkog prometa, organizacijski, pravno i u donošenju odluka neovisna od svakog željezničkog prijevoznika, upravitelja infrastrukture i podnositelja zahtjeva. Također je u Zakonu o osnivanju Agencije

¹⁴ Članak 131. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ br. 81/13.)

¹⁵ Koprić I., Marčetić G., Musa A., Đulabić V., Lalić Novak G., (2014) Upravna znanost- javna uprava u suvremenom europskom kontekstu, Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar za javnu upravu i javne financije, str.179.

¹⁶ Članak 8. stavak 5. Zakona, „Narodne novine“ br. 82/13.

za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu¹⁷ propisano da je Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu funkcionalno i organizacijski nezavisna od svih tijela nadležnih za zračni, pomorski i željeznički promet te od svih pravnih i fizičkih osoba.

Neovisnost nije apsolutna. Opće političke smjernice utvrđuju se zakonom ili uredbom Vlade Republike Hrvatske, a agencije trebaju biti podložne nadzoru zakonitosti rada od strane nadležnih resornih tijela državne uprave i trebaju biti neovisne od tržišnih operatera i korisnika usluga. Pravnim okvirom kojim se na jedinstveni način uređuje sustav agencija potrebno je definirati pojam neovisnosti, odnosno odrediti njezin sadržaj.

U tablici u nastavku daje se prikaz odgovornosti i nadzora ostalih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa, sukladno aktima o osnivanju

Naziv	Pravni oblik	Odgovornost	Nadzor	Izvjешće o radu
AGENCIJA ZA INVESTICIJE I KONKURENTNOST (AIK)	javna ustanova, pravna osoba s javnim ovlastima	-nije propisana-	upravni nadzor nad zakonitošću rada Ministarstvo gospodarstva	podnosi izvješće o svom radu Ministarstvu gospodarstva
CENTAR ZA PRAĆENJE POSLOVANJA ENERGETSKOG SEKTORA I INVESTICIJA (CEI)	pravna osoba s javnim ovlastima	-nije propisano-	Nadzorni odbor provodi nadzor nad poslovanjem	-nije propisano-
HRVATSKA AGENCIJA ZA OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA (HANDA)	javna ustanova	za svoj rad odgovorna Vladi Republike Hrvatske	nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo gospodarstva	-nije propisano podnošenje izvješća-
AGENCIJA ZA OPREMU POD TLAKOM (OPT-AGENCIJA)	ustanova	nije propisano	nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva	godišnje podnosi izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske
HRVATSKI ZAVOD ZA NORME	javna ustanova	nije propisano	nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima obavlja Ministarstvo gospodarstva	nije propisano podnošenje izvješća o radu zavoda (Upravno vijeće o svom radu podnosi izvješće Vladi)
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU (CERP)	pravna osoba s javnim ovlastima	odgovara Vladi Republike Hrvatske	nadzor zakonitosti rada i postupanja obavlja Državni ured za upravljanje državnom imovinom	nije propisana obveza podnošenja izvještaja o radu
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA (DAB)	pravna osoba	za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske	nije propisan	najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu Vladi Republike Hrvatske i Narodnoj banci Hrvatske
FINANCIJSKA AGENCIJA (FINA)	pravna osoba (u sudski registar upisana kao „druga osoba za koje je upis propisan zakonom“)	-nije propisano-	nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo financija - nadzor nad financijskim poslovanjem obavlja Državni ured za	podnosi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru

¹⁷ Članak 5. Zakona, „Narodne novine“ br. 53/13.

			reviziju	
AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE (ARPA)	javna ustanova	-nije propisano-	nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo financija	nije propisano podnošenje izvješća o radu (u sklopu svoje osnovne djelatnosti izrađuje i dostavlja izvješća o reviziji provedbe programa EU Dužnosniku nadležnom za akreditaciju, Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, Europskoj komisiji i drugim korisnicima.)
AGENCIJA ZA VODNE PUTOVE	javna ustanova	-nije propisano-	upravni nadzor nad radom Agencije obavlja Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	Upravno vijeće financijsko i poslovno izvješće o radu Agencije podnosi Vladi Republike Hrvatske na suglasnost
AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET	neprofitna pravna osoba	-nije propisano-	-nije propisano-	-nije propisano-
HRVATSKI REGISTAR BRODOVA	javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad provedbom Zakona o HRB-u obavlja ministarstvo nadležno za poslove pomorstva i unutarnje plovidbe	-nije propisano-
HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE	neprofitna pravna osoba	-nije propisano-	-nije propisano-	godišnje izvješće o svom poslovanju podnosi Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru.
AGENCIJA ZA PRAVNI PROMET I POSREDOVANJE NEKRETNINAMA	pravna osoba	-nije propisano-	Nadzor nad poslovanjem i kontrolu financijskog poslovanja provode Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju.	godišnje izvješće o radu podnosi Vladi Republike Hrvatske
HRVATSKI ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ	pravna osoba	-nije propisano-	Nadzor zakonitost rada Zavoda provodi Ministarstvo	izvješće o ostvarivanju godišnjeg programa rada dostavlja Ministarstvu Zavoda
AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj	-nije propisano-
SREDIŠNJA AGENCIJA ZA FINANCIRANJE I UGOVARANJE PROGRAMA I PROJEKATA EUROPSKE UNIJE	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i fondove Europske unije	-nije propisano-
AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE	Pravna osoba s javnim ovlastima	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo	godišnje izvješće o svom poslovanju podnosi ministru i Vladi Republike Hrvatske
AGENCIJA ZA KVALITETU I AKREDITACIJU U ZDRAVSTVU I SOCIJALNOJ SKRBI	Neprofitna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije na području kvalitete zdravstvene zaštite obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo, a na području kvalitete	Agencija je obvezna o svome radu podnositi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske, ministru nadležnom za zdravstvo, ministru nadležnom za

			socijalne skrbi ministarstvo nadležno za socijalnu skrb , osim na području kvalitete socijalne skrbi za obiteljske centre i usluge međugeneracijske solidarnosti na kojem području nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za obitelj i međugeneracijsku solidarnost	socijalnu skrb te ministru nadležnom za obitelj i međugeneracijsku solidarnost u djelokrugu obiteljskih centara i usluga međugeneracijske solidarnosti
AGENCIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	specijalizirana javna ustanova	-nije propisano-	Upravni nadzor nad provedbom Zakona o poljoprivrednom zemljištu i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.	Agencija putem Ministarstva podnosi godišnje izvješće o svom radu Vladi Republike Hrvatske
HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA	specijalizirana ustanova za poslove u poljoprivredi	-nije propisano-	-nije propisano-	-nije propisano-
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Vlada Republike Hrvatske	-nije propisano-
HRVATSKA AGENCIJA ZA HRANU	Pravna osoba	Agencija odgovara za svoj rad ministarstvu nadležnom za poljoprivredu	Upravni nadzor nad provedbom Zakona o hrani, uredbi i odluka iz članka 1 stavka 1 istog Zakona te propisa donesenih na temelju istog Zakona provode ministarstvo nadležno za poljoprivredu i ministarstvo nadležno za zdravlje , svako u svojem djelokrugu	-nije propisano-
HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO	Javna ustanova	-nije propisano-	-nije propisano-	Ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju Centra Upravnom vijeću i Ministarstvu
SAVJETODAVNA SLUŽBA	specijalizirana javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Službe obavlja Ministarstvo	Upravno vijeće utvrđuje godišnje izvješće o poslovanju i financijski izvještaj koje potvrđuje Ministarstvo
HRVATSKE VODE	Pravna osoba za upravljanje vodama	-nije propisano kojem tijelu	Upravni nadzor nad Hrvatskim vodama obavlja Ministarstvo poljoprivrede	Generalni direktor podnosi izvještaje o poslovanju Hrvatskih voda Upravnom vijeću
AGENCIJA ZA PROSTORE UGROŽENE EKSPLOZIVNOM ATMOSFEROM	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Ex-Agencije obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.	godišnje izvješće o radu podnosi Vladi Republike Hrvatske
HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	Javna ustanova	-nije propisano-	-nije propisano-	-nije propisano-
AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo Stručni nadzor nad radom Agencije obavlja stručno povjerenstvo koje imenuje ministar	izvješće o radu podnosi Ministarstvu

AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EUROPSKE UNIJE	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za obrazovanje i ministarstvo nadležno za mlade.	Ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju Agencije Upravnom vijeću, ministarstvu nadležnom za obrazovanje, ministarstvu nadležnom za mlade i Europskoj komisiji
AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo	godišnje izvješće o radu podnosi Ministarstvu
HRVATSKI MJERITELJSKI INSTITUT	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima HMI-a obavlja ministarstvo nadležno za znanost.	Ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju HMI-a Upravnom vijeću i ministarstvu nadležnom za znanost
HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR	Javna ustanova	-nije propisano-	Nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima Centra obavlja Ministarstvo kulture Nadzor nad financijskim poslovanjem Centra obavlja nadležno tijelo državne uprave, odnosno tijelo revizije	Upravni odbor najmanje jednom godišnje podnosi Ministarstvu kulture izvješće o radu i uvijek na zahtjev Ministarstva kulture Ravnatelj najmanje godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog programa podnosi i Ministarstvu kulture
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Javna ustanova	-nije propisano-	Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Agencije obavlja Ministarstvo	godišnje izvješće o radu podnosi Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu
DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE	ustanova	-nije propisano-	Upravni nadzor nad zakonitošću rada Zavoda te nadzor nad stručnim radom Zavoda obavlja Ministarstvo.	Upravno vijeće dostavlja Ministarstvu izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada Zavoda do 1 ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu Upravno vijeće svakih pet godina dostavlja Vladi Republike Hrvatske putem Ministarstva izvješće o ostvarenju višegodišnjeg programa rada Zavoda
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	Pravna osoba s javnim ovlastima	-nije propisano-	Upravni nadzor i nadzor nad stručnim radom Fonda obavlja ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša i ministarstvo nadležno za poslove energetike svako u svom djelokrugu	Fond je dužan dostaviti izvještaje o ostvarivanju programa rada i poslovanja za proteklu godinu ministru nadležnom za zaštitu okoliša i ministru nadležnom za energetiku u roku propisanom za podnošenje godišnjeg izvještaja kao i u drugo vrijeme na njihov zahtjev
FOND ZA NAKNADU ODUZETE IMOVINE	Pravna osoba	Nije propisano	Nadzor nad radom i poslovanjem Fonda provodi Ministarstvo financija	Nije propisano
AGENCIJA ZA OSIGURANJE	Javna ustanova	Nije propisano	nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja	godišnje izvješće o radu podnosi Vladi

RADNIČKIH POTRAŽIVANJA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA			ministarstvo nadležno za rad	Republike Hrvatske
ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM	Javna ustanova	Nije propisano	Upravni nadzor nad primjenom Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i na temelju njega donesenih propisa obavlja ministarstvo nadležno za rad , ako drugim zakonom nije drukčije određeno	izvješće o radu podnosi ministarstvu nadležnom za rad i Vladi Republike Hrvatske
PRAVOSUDNA AKADEMIJA	Javna ustanova	Nije propisano	Nije propisano	Nije propisano
DRŽAVNA ŠKOLA ZA JAVNU UPRAVU	Javna ustanova	Nije propisano	Nije propisano	Upravno vijeće podnosi godišnje izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske
NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA	Javna ustanova	Nije propisano	nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo	o rezultatima svoga rada Centar izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora , najmanje jedanput godišnje (čl. 6 Zakona) (Prema članku 13 Statuta, Centar o rezultatima svog rada najmanje jednom godišnje izvješćuje i Ministarstvo)
HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA (CARNet)	ustanova	nije propisano	nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje	Upravno vijeće dužno je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o radu ministarstvu nadležnom za znanost i obrazovanje

Iz navedenih podataka vidljivo je da 43 pravne osobe ne podliježu odgovornosti državnim tijelima za svoj rad, 5 pravnih osoba odgovara Hrvatskome saboru, 7 odgovara Vladi Republike Hrvatske, 1 odgovara Vladi Republike Hrvatske i nadležnom ministarstvu i 1 odgovara nadležnom ministarstvu.

15 pravnih osoba ne podliježe nadzoru, nad 1 pravnom osobom nadzor provodi Vlada Republike Hrvatske, a nad 41 nadzor provode nadležna ministarstva.

Za 17 pravnih osoba nije propisana obveza podnošenja izvješća o radu državnim tijelima, 5 podnosi izvješće Hrvatskome saboru, 5 podnose izvješća Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskome Saboru, 15 podnosi izvješća o radu Vladi Republike Hrvatske, 4 podnose izvješća Vladi Republike Hrvatske i nadležnom ministarstvu, a 11 podnosi izvješća o radu nadležnom ministarstvu.

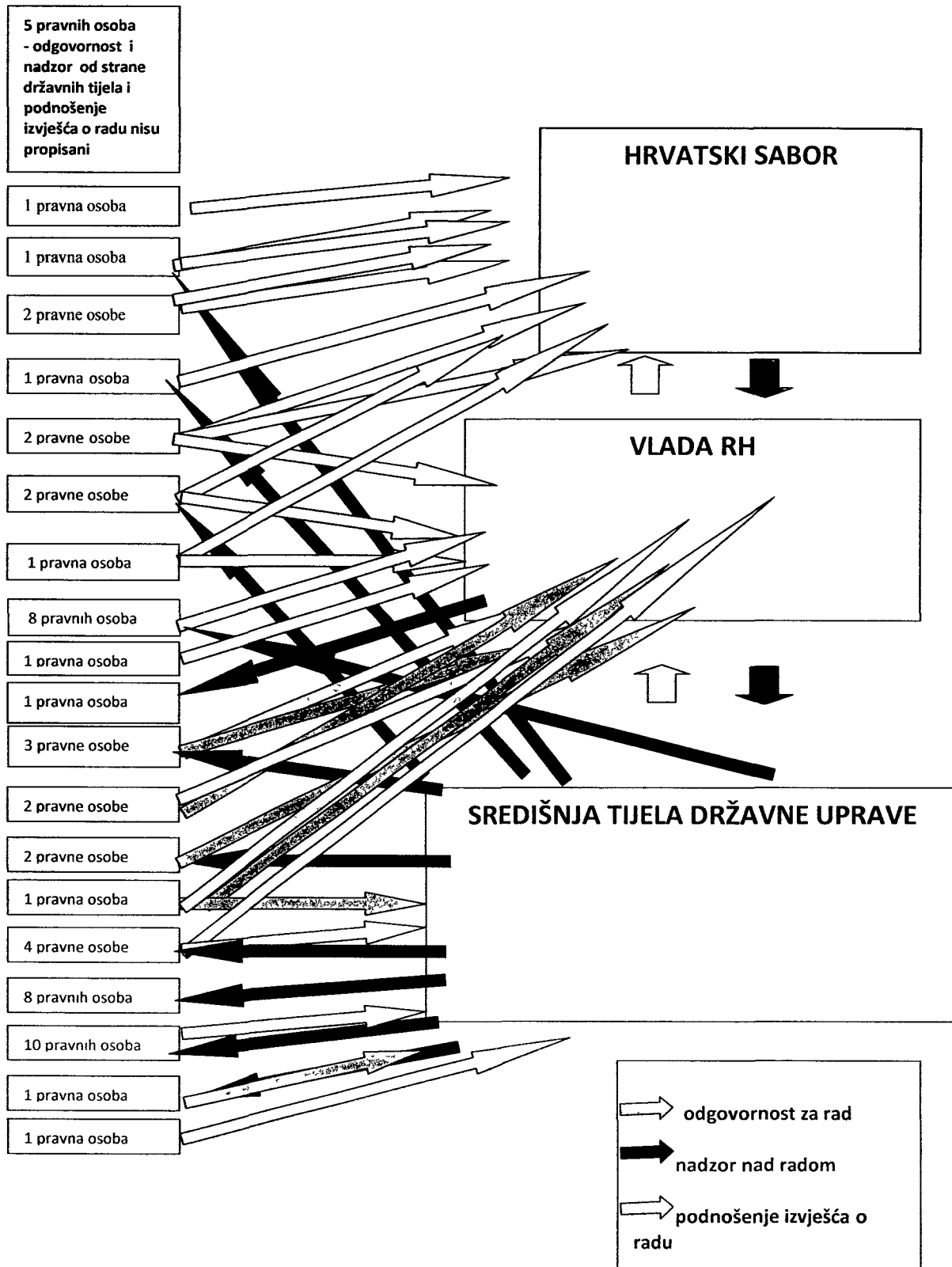
Položaj agencija u strukturi uprave

Iz podataka o odgovornosti i nadzoru, vidljivo je da se agencije nalaze u različitom položaju u strukturi države. Iako obavljaju povjerene poslove državne uprave i stoga bi po položaju

trebale biti smještene u strukturi izvršnih tijela, u upravi, koju usmjerava i nadzire Vlada Republike Hrvatske kao tijelo izvršne vlasti, određeni broj agencija po položaju je smješten izvan izvršnih tijela uprave, odnosno između Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, hijerarhijski neposredno podređen tijelu zakonodavne vlasti, dok neke agencije uopće ne podliježu ni nadzoru niti odgovornosti niti podnose izvješća o radu, što sve doprinosi pojavi institucionalne, organizacijske i funkcionalne neuređenosti i nepreglednosti. Utvrđivanjem odgovornosti izvršnim tijelima i nadzora od strane izvršnih tijela, osigurati će se i odgovarajući položaj agencija u strukturi državne, odnosno u strukturi uprave, kojoj institucionalno, organizacijski i funkcionalno pripadaju.

U priloženom grafikonu daje se prikaz odgovornosti, nadzora i podnošenje izvješća o radu pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa:

Odgovornost za rad, nadzor i podnošenje izvješća o radu

Regulatorne agencije

U pogledu regulatornih agencija, važno je napomenuti da hrvatsko pozitivno pravo ne daje formalnu opću definiciju regulatorne agencije. Pravna i (upravna) teorija daje nekoliko različitih definicija, ovisno o značajkama koje je pojedini autor pri definiranju uzimao u obzir. Regulatorne agencije se tako definiraju kao „*samostalna i neovisna tijela s javnim ovlastima, osnovana s ciljem uređenja i nadzora nad obavljanjem (liberaliziranih) djelatnosti od općeg društvenog interesa*“¹⁸, odnosno „*organizacije različitih naziva, strukturno izdvojene iz sustava državne uprave, kojima je zadaća trajno obavljanje javnih poslova na nacionalnoj razini*.“¹⁹. Nadležnosti regulatornih agencija su: „*donošenje propisa i utvrđivanje standarda, izdavanje dozvola za rad, opći nadzor nad poštivanjem propisa na pojedinim područjima, izricanje sankcija za prekršaje*“²⁰. Kao bitna svojstva regulatornih agencija ističu se „*1. pravna osoba s javnim ovlastima izvan sustava državne uprave, 2. javna ovlast donošenja podzakonskih propisa i vođenja pojedinačnih upravnih postupaka, 3. nedopuštenost žalbe na pojedinačne odluke agencije*.“²¹.

Na ovom mjestu kao opća definicija mogu poslužiti obilježja koja su tim pravnim osoba ujedno i najmanji zajednički nazivnik. Regulatorne agencije osnivaju se posebnim zakonom u svrhu usmjeravanja i nadzora nad određenim sektorskim tržištem. Sektorsko tržište odnosi se na novo uspostavljeno tržište operatera - privatnopravnih ponuditelja javnih usluga u području javnih službi kojim su donedavno dominirali razni organizacijski oblici velikih državnih monopola. Najčešće su to mrežne industrije (telekomunikacije, pošta, željeznica, energetika), no primjenjuje se i u području nadzora financijskih tržišta, financijskih usluga te pravnih i fizičkih osoba koje te usluge pružaju.

Često se u literaturi regulatornim agencijama dodaje pridjev „*nezavisnosti*“. Već u razumijevanju, samog pojma „*nezavisnosti*“ dolazi do oprečnih tumačenja i s tim povezanih praktičnih rješenja. S jedne strane tumači se kao operativna nezavisnost, odnosno operativna samostalnost u obavljanju poslova državne uprave koji su tim pravnim osobama povjereni posebnim zakonom, što u osnovi znači da takvo, operativno neovisno tijelo, neće od nijednog drugog tijela, pa ni hijerarhijski nadređenog, primati naloge ili naredbe o postupanju u pojedinačnim stvarima u svojoj nadležnosti. Operativna neovisnost međutim ne isključuje nužan i učinkovit nadzor zakonitosti njihova rada i općih akata, nadzor djelotvornosti, ekonomičnosti i svrhovitost rada u obavljanju poslova državne uprave, nadzor svrhovitosti unutarnjeg ustrojstva i osposobljenosti zaposlenika za obavljanje poslova državne uprave te njihovog odnosa prema građanima i drugim strankama.

Međutim, „*nezavisnost*“ se u nekim slučajevima tumači i na drugi način, kao potpuna funkcionalna nezavisnost i neodgovornost od sustava državne uprave i izvršne vlasti, što uključuje i izostanak stvarnog nadzora izvršne vlasti nad radom i postupanjem regulatorne agencije, nad trošenjem financijskih i drugih sredstava i njihovim unutarnjih ustrojstvom.

Iako se takav koncept „*nezavisnosti*“ često opravdavao „*usklađivanjem s pravnom stečevinom EU*“ valja jasno istaknuti da osnivački ugovori, kao ni sekundarno zakonodavstvo Europske unije ne propisuje ustrojstvo državne uprave u pojedinim državama članicama. Strateški

¹⁸ Petrović, Siniša, „Pojam i uloga nezavisnih regulatora“, Pravo u gospodarstvu, 2008.

¹⁹ Derđa, Dario i Rupe, Doris, „Pravno uređenje regulatornih agencija u hrvatskom pravu“, Hrvatska pravna revija, 2010.

²⁰ Smerdel, Branko, „Nezavisni regulatori i vladavina prava“, Susret pravnik u privredi, Opatija, 2012

²¹ Staničić, Frane, „Pravna narav regulatornih agencija u Republici Hrvatskoj“, Pravo u gospodarstvu, 2012.

dokumenti Europske unije također ne izlaze iz okvira općih pozitivnih načela²² kao što su otvorenost (transparentnost) institucija, sudjelovanje (participacija) građana, odgovornost i djelotvornost svih nositelja ovlasti i usklađenost (koherentnost) politika kroz primjenu načela razmjernosti (proporcionalnosti) i načela supsidijarnosti. Radi oživotvorenja tih pozitivnih načela na velikom prostoru koji karakterizira heterogenost pravnih sustava i upravnih tradicija različitih država članica kao i različiti stupanj gospodarskog i političkog razvoja, akti sekundarnog zakonodavstva u području regulacije sektorskih tržišta doista propisuju operativnu nezavisnost regulatornih tijela, koja u tom smislu mogu biti i ministarstva ili neka druga tijela sa ili bez pravne osobnosti. Komparativan pristup može dati neke vrijedne primjere iz Njemačke i Austrije, kao zemalja nama izuzetno slične pravne (i upravne) tradicije. U obje spomenute države regulatorna su tijela kao i u Republici Hrvatskoj svoje ovlasti dobila temeljem posebnog sektorskog zakonodavstva. Međutim, regulatorne agencije su kao nositelji tih ovlasti ustrojene kao samostalne unutarnje ustrojstvene jedinice (ili samostalne unutarnje upravne organizacije, ovisno o veličini) u okviru saveznih ministarstava, što znači da su organizacijski dio ministarstava, podliježu svim pozitivnim propisima koji se odnose na državnu upravu te njihovi zaposlenici imaju status državnih službenika. Zahtjev za „operativnom nezavisnošću“ pri tom je ipak u potpunosti ispunjen.

Potrebno je definirati pojam regulatornih ovlasti, odnosno regulatornih agencija, te posebnim zakonima koji se odnose na pojedino sektorsko područje izrijekom utvrditi obavljanje regulatornih ovlasti.

Način upravljanja

Radom pravnih osoba agencijskog tipa pretežito upravlja upravno vijeće ili drugo kolegijalno tijelo (upravni odbor, uprava, vijeće) čije članove većinom imenuje Vlada Republike Hrvatske. Broj članova kolegijalnog tijela kreće se u rasponu od 3 (npr. Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske) do 15 (npr. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije čiji upravni odbor broji 15 članova). Mandat članova kolegijalnog tijela u najvećem broju slučajeva traje 4 ili 5 godina.

Tijelo koje vodi rad i poslovanje pravne osobe te koje predstavlja i zastupa pravnu osobu najčešće je ravnatelj kojeg pretežno imenuje Vlada Republike Hrvatske ili upravno vijeće pravne osobe. Izuzetke predstavljaju imenovanja ravnatelja od strane Hrvatskoga sabora (npr. ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka) ili nadležnog ministra (npr. ravnatelj Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije). Mandat ravnatelja također je u najvećem broju slučajeva određen u trajanju od 4 ili 5 godina.

Način imenovanja upravljačkih tijela pravnih osoba agencijskog tipa obilježavaju izrazite razlike među pojedinim pravnim osobama. Tako se članovi tijela imenuju na temelju provedenih javnih natječaja, temeljem prijave prikupljenih povodom javnog poziva, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, nadležnih ministara, ministarstava ili samih kolegijalnih tijela pravne osobe kao i na druge načine.

U tablici u nastavku daje se prikaz upravljačkih tijela pravnih osoba agencijskog tipa s podacima o broju njihovih članova, trajanju mandata, tijelima koja ih imenuju kao i načinu imenovanja:

²² „Good governance“ - načela dobrog upravljanja/dobre vladavine; izvor: Priopćenje Europske komisije od 25. srpnja 2001. "European governance - A white paper" COM (2001) 428 - Official Journal C 287 od 12.10.2001

Ime organizacije	Organizacijski oblik	Broj članova	Broj članova (odbi)	Ime tijela imenuje	Način imenovanja
HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA	Upravno vijeće (članovi obavljaju dužnost profesionalno)	5	7	Hrvatski sabor	Javni poziv
AGENCIJA ZA INVESTICIJE I KONKURENTNOST	Upravno vijeće	9	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra gospodarstva (predstavnicu tijela državne uprave nadležni za gospodarstvo, financije, poduzetništvo i obrt, regionalni razvoj i fondove EU, turizam, graditeljstvo, pravosuđe te vanjske i europske poslove.
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Javni natječaj
CENTAR ZA PRAĆENJE POSLOVANJA ENERGETSKOG SEKTORA I INVESTICIJA	Upravni odbor	4	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra gospodarstva
	Nadzorni odbor	2	-	-	Po položaju ministar gospodarstva i ministar financija
HRVATSKA AGENCIJA ZA OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA	Upravno vijeće	5	5	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra gospodarstva (predstavnik Ministarstva gospodarstva, predstavnik Ministarstva financija te tri neovisna stručnjaka)
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA UGLJIKOVODIKE	Upravno vijeće	9	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za rudarstvo, a po prethodnom prijedlogu nadležnih središnjih tijela državne uprave (predstavnik ministarstva nadležnog za financije, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, ministarstva nadležnog za prostorno uređenje, ministarstva nadležnog za znanost, tijela nadležnog za procenje poslovanja energetskog sektora i investicija, tijela nadležnog za upravljanje državnom imovinom i dva predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo)
	Uprava	4	4	Vlada Republike Hrvatske	Javni natječaj
AGENCIJA ZA OPREMU POD TLAKOM	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Vlada Republike Hrvatske imenuje predsjednika Upravnog vijeća koji je predstavnik ministarstva nadležnog za gospodarstvo, dva predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo, te po jednog predstavnika ministarstva nadležnog za graditeljstvo i ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i prirode
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra gospodarstva na temelju javnog natječaja
HRVATSKI ZAVOD ZA NORME	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	predsjednika i dva člana predlaže ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva, jednog člana predlaže Stručno vijeće i jednog člana predlaže Radničko vijeće HZN a
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra gospodarstva na temelju javnog natječaja
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU	Upravno vijeće	9	4	Vlada Republike Hrvatske	Upravno vijeće od devet članova čine predstojnik Državnog ureda, zamjenici ministra nadležnog za gospodarstvo, ministra nadležnog za financije, ministra nadležnog za turizam, ministra nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu, ministra nadležnog za

					poljoprivredu i ministra nadležnog za branitelje koje imenuje Vlada RH te predstavnik sindikata i predstavnik poslodavaca Predstojnik Državnog ureda je po funkciji predsjednik Upravnog vijeća
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Upravnog vijeća
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA	Upravno vijeće (članovi obavljaju dužnost profesionalno)	5	6	Hrvatski sabor	Na prijedlog Vlade
	Glavni tajnik	1	6	Upravno vijeće	Javni natječaj
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	Uprava	3	-		Po položaju ministar financija, predsjednici Odbora za financije i državni proračun i Odbora za gospodarstvo Hrvatskog sabora Ministar financija je po položaju predsjednik Uprave
	Direktor	1	4	Vlada Republike Hrvatske	
FINANCIJSKA AGENCIJA	Nadzorni odbor	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Ministarstva financija
	Uprava	5	4	Nadzorni odbor	
AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE	Upravno vijeće	3	4	Ministar financija	-
	Ravnatelj	1	4	Ministar financija	Na prijedlog Upravnog vijeća
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	Ravnatelj	1	4	Hrvatski sabor	Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske
AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	Vijeće (članovi obavljaju dužnost profesionalno)	5	5	Hrvatski sabor	Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske
AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE	Vijeće (predsjednik Vijeća je ujedno i ravnatelj Agencije, a članovi obavljaju dužnost profesionalno)	7	5	Hrvatski sabor	Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske po javnom pozivu
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI	Vijeće (članovi obavljaju dužnost profesionalno)	5	5	Hrvatski sabor	Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske po javnom pozivu
	Ravnatelj	1	4	Vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA	Upravno vijeće	5	5	Vlada Republike Hrvatske	Javni natječaj
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Javni natječaj
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO	Vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra na temelju javnog natječaja
	Direktor	1	5	Vijeće	Uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske na temelju javnog natječaja
AGENCIJA ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA U ZRAČNOM, POMORSKOM I ŽELJEZNIČKOM PROMETU	Upravno vijeće	3	4	Vlada Republike Hrvatske	Na temelju javnog natječaja kojeg provodi ministarstvo
	Ravnatelj	1	5	Upravno vijeće	Javni natječaj

AGENCIJA ZA VODNE PUTOVE	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra prometa (tri predstavnika ministarstva nadležnog za unutarnju plovidbu (promet), po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za zaštitu okoliša, financije i upravljanje vodama te jedan predstavnik Hrvatskih voda)
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Upravnog vijeća na temelju javnog natječaja
AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra prometa (tri predstavnika ministarstva pomorstva od kojih je jedan predsjednik vijeća te po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za financije i razvoj otoka)
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Uz suglasnost ministra na temelju javnog natječaja
HRVATSKI REGISTAR BRODOVA	Upravno vijeće	9	4	Vlada Republike Hrvatske, korisnici usluga i zaposlenici	Tri člana imenuje Vlada Republike Hrvatske, iz ministarstava nadležnog za poslove pomorstva, unutarnju plovidbu i za rad četiri člana imenuju, uz naknadnu suglasnost Vlade, Hrvatsko pomorsko brodarstvo društvo (2), Hrvatsko brodograđevno društvo i Hrvatski osiguravatelj i reosiguravatelj brodova. Dva člana biraju iz svojih redova stručnjaci HRB a
	Ravnatelj	1		Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE	Upravni odbor	15	4	Vlada Republike Hrvatske	Po jednog člana na prijedlog ministara nadležnih za poduzetništvo i obrt, znanost, financije, regionalni razvoj, vanjske poslove, rad, turizam, poljoprivredu, gospodarstvo te po jednog na prijedlog predsjednika Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatskog saveza zadruga i Hrvatske udruge poslodavaca
	Uprava	4	4	Upravni odbor	
AGENCIJA ZA PRAVNI PROMET I POSREDOVANJE NEKRETNINAMA	Upravno vijeće	5			Članovi su po položaju ministri nadležni za graditeljstvo, pravosuđe, financije, regionalni razvoj i poljoprivredu, a ministar nadležan za graditeljstvo je predsjednik Upravnog vijeća
	Direktor	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra graditeljstva
AGENCIJA ZA OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA	Upravno vijeće	3	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Upravnog vijeća na temelju javnog natječaja
HRVATSKI ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ	Upravno vijeće	5	4	Ministar nadležan za prostorno uređenje	
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE	Upravno vijeće	3	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za regionalni razvoj
	Ravnatelj	1	4	Ministar	Na prijedlog Upravnog vijeća na temelju javnog natječaja
SREDIŠNJA AGENCIJA ZA FINANCIRANJE I UGOVARANJE PROGRAMA I PROJEKATA EUROPSKE UNIJE	Upravno vijeće	3	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za regionalni razvoj
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra na temelju javnog natječaja
AGENCIJA ZA LIJEKOVE I	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike	Na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo

MEDICINSKE PROIZVODE				Hrvatske	
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA KVALITETU I AKREDITACIJU U ZDRAVSTVU I SOCIJALNOJ SKRBI	Upravno vijeće	7	4	Vlada	Na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra poljoprivrede
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske (predsjednika i 3 člana)	Na prijedlog ministra poljoprivrede
					Jednog člana Upravnog vijeća biraju zaposlenici Agencije sukladno propisima o radu
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Na prijedlog ministra poljoprivrede na temelju javnog natječaja
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra poljoprivrede (članovi su po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za poljoprivredu, financije i regionalni razvoj te predstavnik radnika zaposlen u Agenciji, izabran sukladno odredbama Zakona o radu)
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKA AGENCIJA ZA HRANU	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog nadležnih ministarstava (predsjednik i jedan član su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, jedan član je predstavnik Ministarstva zdravlja, a jedan član je predstavnik udruga potrošača imenovan na prijedlog ministarstva nadležnog za zaštitu potrošača. Jednog člana biraju službenici i namještenici Agencije prema propisima o radu)
	Ravnatelj	1	5	Upravno vijeće	Na prijedlog ministara na temelju javnog natječaja
HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Ministarstva poljoprivrede. Jednog člana imenuje radničko vijeće
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
SAVIJETODAVNA SLUŽBA	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog Ministarstva poljoprivrede. Jednog člana biraju zaposlenici sukladno propisima o radu
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKE VODE	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra poljoprivrede (6) a jednog člana imenuju radnici, odnosno radničko vijeće
	Generalni direktor	1	5	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra poljoprivrede
AGENCIJA ZA PROSTORE UGROŽENE EKSPLOZIVNOM ATMOSFEROM (Ex - AGENCIJA)	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	U Upravno vijeće Vlada imenuje po jednog državnog dužnosnika iz Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva gospodarstva te jednog predstavnika Ex – AGENCIJE
	Ravnatelj	1		Upravno vijeće	
HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	Upravno vijeće	9	4	Vlada Republike Hrvatske	Među članovima su obavezno po jedan predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova te Ministarstva obrane
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	

AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EUROPSKE UNIJE	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra znanosti i obrazovanja (predsjednika i jednog člana iz ministarstva nadležnog za obrazovanje, po jednog člana iz ministarstva nadležnog za mlade, ministarstva nadležnog za financije, Agencije te jednog stručnjaka iz akademske zajednice, i jednog predstavnika Agencije za strukovno obrazovanje)
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE	Upravno vijeće	9	4	Hrvatski sabor	Predsjednika i dva člana na prijedlog Vlade te po jednog člana na prijedlog Rektorskoga zbora, Vjeca veleučilišta i visokih škola, nacionalnoga vjeca nadležnog za znanost, nacionalnoga vjeca nadležnog za visoko obrazovanje i Hrvatskoga studentskog zbora Agencija imenuje i razrješuje jednog člana iz reda svojih zaposlenika
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Na temelju javnog natječaja
AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Vlada imenuje predsjednika i tri člana na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje te dva člana, od kojih je jedan predstavnik sindikata, a jedan predstavnik poslodavaca, na prijedlog Gospodarsko socijalnog vjeca Jednog člana imenuje i razrješava Agencija iz reda svojih zaposlenika
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
HRVATSKI MJERITELJSKI INSTITUT	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za znanost
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra na temelju javnog natječaja
HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR	Upravni odbor	5	4	Ministarstvo kulture	Predsjednika i tri člana imenuje Ministarstvo kulture iz redova istaknutih umjetnika i kulturnih djelatnika, koje predlažu udruge na temelju javnog poziva koji objavljuje Centar Jednoga člana biraju radnici Centra iz svojih redova
	Ravnatelj	1	4	Upravni odbor	Javni natječaj
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Upravno vijeće	5	4	Ministar zaštite okoliša	Četiri člana imenuje i razrješuje ministar zaštite okoliša iz reda istaknutih stručnjaka na području zaštite okoliša jednog člana biraju djelatnici Agencije iz svojih redova na način propisanim Statutom
	Ravnatelj	1	4	Ministar zaštite okoliša	Javni natječaj
DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za poslove zaštite prirode Jednog člana biraju radnici sukladno Zakonu o radu
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra na temelju javnog natječaja
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	Upravni odbor	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Dva predstavnika ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, po jednog predstavnika ministarstva nadležnog za energetiku, ministarstva nadležnog za financije, Hrvatskog sabora, Hrvatske gospodarske komore te jedan predstavnik iz redova stručnjaka iz područja zaštite okoliša
	Direktor	1	4	Vlada Republike	Na prijedlog Upravnog odbora na temelju

				Hrvatske	javnog natječaja
FOND ZA NAKNADU ODUZETE IMOVINE	Upravni odbor	5	-	-	Po položaju ministri financija, pravosuđa, uprave, poljoprivrede i graditeljstva i prostornog uređenja
	Nadzorni odbor	5	Do opoziva	Hrvatski sabor	-
	Predsjednik	1	Do razrješenja	Vlada Republike Hrvatske	-
AGENCIJA ZA OSIGURANJE RADNIČKIH POTRAŽIVANJA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA	Upravno vijeće	3	4	Vlada Republike Hrvatske	Jednog člana na prijedlog ministra i dva člana od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca na prijedlog GSV-a
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za rad na temelju javnog natječaja
ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad, dva člana na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu politiku, dva člana na prijedlog GSV a, od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca te jednog člana na prijedlog udruga osoba s invaliditetom
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra nadležnog za rad na temelju javnog natječaja
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	Četiri člana na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav, dva člana na prijedlog GSV-a te jednog predstavnika radnika
	Ravnatelj	1	4	Vlada Republike Hrvatske	Javni natječaj
PRAVOSUDNA AKADEMIJA	Upravno vijeće	11	4	-	-5 stalnih članova, po položaju predsjednik Vrhovnog suda, Glavni državni odvjetnik, ministar pravosuđa, predsjednik DSV a i predsjednik Državnoodvjetničkog vijeca 6 članova imenuje se na mandat 1 sudac Vrhovnog suda (imenuje ga opća sjednica Vrhovnog suda), 1 zamjenik glavnog državnog odvjetnika (imenuje ga kolegij zamjenika glavnog državnog odvjetnika) 2 predstavnika sveučilišnih nastavnika pravnih znanosti (imenuju ih dekani), 2 predstavnika zaposlenika Akademije
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
DRŽAVNA ŠKOLA ZA JAVNU UPRAVU	Upravno vijeće	5	4	Vlada Republike Hrvatske	Na prijedlog ministra uprave
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	Javni natječaj
NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA	Upravno vijeće	7	4	Vlada Republike Hrvatske	na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i sporta, a na temelju javnog poziva
	Ravnatelj	1	4	Upravno vijeće	na način i u postupku utvrđenom Zakonom o ustanovama
HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA (CARNet)	Upravno vijeće	5	4	Ministar nadležna za znanost i obrazovanje	jedan član je predstavnik zaposlenika imenovan ili izabran u skladu s propisima o radu
	Ravnatelj	1	4	Ministar nadležna za znanost i obrazovanje	

U 5 pravnih osoba agencijskog tipa članovi Upravnog vijeća ili Vijeća dužnost obavljaju

profesionalno, dok u 51 pravnoj osobi članovi upravnog vijeća ili drugog kolegijalnog tijela nisu zaposlenici pravne osobe te u većini pravnih osoba primaju naknadu za svoj rad. Postoji velika raznolikost u pitanju naknade za rad članova upravnih vijeća ili drugih kolegijalnih tijela pravne osobe. Naknade za rad članova kreću se u rasponu od 500,00 do 3.742,32 kuna²³. Naknade za rad članova isplaćuju se prema različitim kriterijima (npr. po sjednici, mjesečno).

S obzirom da ne postoji zakonski okvir koji na jedinstveni način uređuje strukturu i način rada agencija, posebnim zakonima se na različite načine uređuje upravljanje agencijama i imenovanje članova upravljačkih tijela, što obilježava velika raznolikost i neujednačenost u pristupu u odnosu na vrstu upravljačkih tijela, načinu njihova imenovanja i troškovima za njihov rad, što dodatno pridonosi neuređenosti cjelokupnog sustava agencija.

Agencije se u Hrvatskoj osnivaju za regulaciju i za provedbu javnih politika. Razlikuju se regulacijske agencije, koje reguliraju pojedini sektor (npr. elektroničke komunikacije, financijske usluge) i izvršne agencije koje provode propise odnosno politike u specijaliziranom području (npr. plaćanje poljoprivrednim subjektima, obrazovanje odraslih i sl.)²⁴

Polazeći od osnovne tipologije agencija (regulacijskih i izvršnih) i potrebe da se u uređenju sustava agencija na jedinstven način urede i zajedničke osnove načina upravljanja agencijama, potrebno je utvrditi zajedničke osnove načina upravljanja regulacijskim agencijama i zajedničke osnove načina upravljanja izvršnim agencijama. Vodeći računa o racionalnosti i procesima u obavljanju poslova, u izvršnim agencijama kao tijelo upravljanja racionalno je predvidjeti samo ravnatelja (koji ima zamjenika), a u regulacijskim agencijama upravno vijeće i ravnatelja, (odnosno upravno vijeće čiji je predsjednik ujedno i ravnatelj), a članovi vijeća dužnost obavljaju profesionalno.

Od svih agencija, jedino je u Agenciji za zaštitu osobnih podataka, kao tijelo upravljanja predviđen samo ravnatelj (koji ima zamjenika) i primjer je racionalnog upravljanja, koje je poželjno slijediti u odabiru modela upravljanja u svim izvršnim agencijama.

Predloženi model upravljanja za regulacijske agencije, također se u bitnome oslanja na već postojeći model upravljanja u nekoliko agencija koje prema posebnim zakonima imaju regulatorne ovlasti (primjerice, Hrvatska energetska regulatorna agencija, koja ima Vijeće, a članovi vijeća dužnost obavljaju profesionalno; Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, koja ima upravno vijeće i glavnog tajnika, a članovi vijeća dužnost obavljaju profesionalno; Agencija za elektroničke medije, koja ima Vijeće (predsjednik vijeća je ujedno ravnatelj Agencije, članovi obavljaju dužnost profesionalno; Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, koja ima Vijeće, a članovi vijeća dužnost obavljaju profesionalno; Agencija za sigurnost željezničkog prometa, koja ima upravno vijeće i ravnatelja).

Također je na jedinstven način potrebno utvrditi okvirne uvjete za prestanak dužnosti prije isteka mandata, kao i obvezu utvrđivanja stručnih uvjeta koje trebaju ispunjavati osobe za mjesto ravnatelja, zamjenika ravnatelja, odnosno članova upravnog vijeća, te osigurati način

²³ Podaci iz analize provedene 2012. godine u Ministarstvu uprave

²⁴ Koprić I., Marčetić G., Musa A., Dulabić V., Lalić Novak G., (2014) Upravna znanost- javna uprava u suvremenom europskom kontekstu, Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar za javnu upravu i javne financije, str.206.

njihova zapošljavanja, odnosno imenovanja na temelju javnog natječaja, odnosno javnog poziva.

Na ovaj način može se osigurati optimalni model upravljanja uz značajne uštede u državnom proračunu i osigurati potrebna razina stručnosti i transparentnosti.

Financiranje, radni odnosi i primjena propisa o plaćama

Način stjecanja sredstava agencija uređen je posebnim zakonima kojima se agencije osnivaju. Način stjecanja sredstava je različit, a u većini slučajeva sredstva se stječu iz više različitih izvora (iz državnog proračuna, iz naknada, obavljanjem vlastite djelatnosti, obavljanjem usluga, članarinom, prodajom (npr. norma, dokumentacije) iz donacija i iz drugih izvora. U pojedinim slučajevima, prihodi ostvareni od poslovanja uplaćuju se u državni proračun (npr. Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata; Hrvatska poljoprivredna agencija - *ako se poslovanjem ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti prihod je državnog proračuna*; Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom (Ex-Agencija) - *prihodi od obavljanja djelatnosti prihod su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun*; Fond za naknadu oduzete imovine - *prihodi od prodaje stanova stanarima koji su pravo na otkup stana stekli u skladu s odredbama posebnog zakona o naknadi, prihodi su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun*), dok su u nekim slučajevima prihodi ostvareni poslovanjem, vlastiti prihod agencije (npr. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama - *prihodi od provizija na koje ostvaruje pravo pri kupnji i prodaji nekretnina, prihodi od najma i zakupa nekretnina te razlika u cijeni prilikom prodaje vlastiti su prihodi APN-a*).

Na zaposlene u agencijama primjenjuju se opći propisi o radu. Na plaće zaposlenika u većini slučajeva primjenjuju se propisi o plaćama u javnim službama, osim na zaposlene u 14 agencija, odnosno pravnih osoba agencijskog tipa na koje se ne primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama (Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA), Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB), Financijska agencija (FINA), Agencija za elektroničke medije, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM), Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ), Hrvatski registar brodova (HRB), Agencija za lijekove i medicinske proizvode (HALMED), Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom (Ex-Agencija), Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatske vode, te Fond za naknadu oduzete imovine).

Propisi o plaćama u javnim službama (prema Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava), prestati će se primjenjivati i na plaće zaposlenika u Agenciji za sigurnost željezničkog sustava, od trenutka stupanja na snagu pravilnika kojim se propisuje visina naknada za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, način usklađivanja visine naknada, način naplate i ostala pitanja u vezi s naknadama (kojeg donosi ministar), i od tog trenutka primjenjivati će se odredba navedenog Zakona kojom je propisano da je agencija ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja²⁵. Stupanjem na snagu navedenog pravilnika, propisi o plaćama u javnim službama neće se primjenjivati na ukupno 15 pravnih osoba agencijskog tipa.

²⁵ Članak 16 i članak 137. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“ br. 82/13.)

Također, Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo ovlaštena je, prema Zakonu o zračnom prometu²⁶, u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja, čime je izrijeком isključena primjena propisa o plaćama u javnim službama, dok u odnosu na ostale agencije na koje se ne primjenjuju propisi o plaćama u javnim službama, posebni zakoni ne sadrže izričite odredbe o plaćama zaposlenih niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i koeficijenti složenosti poslova za zaposlene u tim agencijama.

S obzirom da sve pravne osobe agencijskog tipa obavljaju javne ovlasti, odnosno povjerene poslove državne uprave, na sve agencije prvenstveno bi se trebao primjenjivati jedinstveni režim plaća. Osnivač svih pravnih osoba s javnim ovlastima je država, koja im je zakonom podijelila javne ovlasti koje izvorno pripadaju državi i u obavljanju kojih pravne osobe s javnim ovlastima nastupaju s autoritetom državne, a koja ujedno nadoknađuje i štetu koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim poslovima državne uprave²⁷. Iz navedenih razloga, na plaće zaposlenika u svim pravnim osobama s javnim ovlastima trebao bi se prvenstveno jednako primjenjivati zakon kojim se uređuju plaće u javnim službama, te dodatno razmotriti da se agencije u cijelosti uklope u okvir propisa o državnoj službi, uključujući propise o plaćama. Sustav plaća zaposlenih u agencijama bitno je fleksibilniji nego što je to u tijelima državne uprave gdje je status zaposlenih uređen Zakonom o državnim službenicima. Obzirom da su plaće zaposlenih u javnim službama veće od plaća zaposlenih u državnoj službi, obavljanje poslova u agencijama, povećava razinu troškova za obavljanje poslova iste složenosti.

Iz istih razloga, a prvenstveno zbog činjenice što javne ovlasti pripadaju državi i država ih zakonom povjerava točno određenim ili odredivim pravnim osobama, (i ne mogu se obavljati na tržišnom načelu), prihodi od obavljanja javnih ovlasti, odnosno od naknada koje pravne osobe s javnim ovlastima ostvaruju obavljanjem tih javnih ovlasti, također bi trebali pripadati državi, odnosno biti prihod države (državnog proračuna), a ne vlastiti prihod pravne osobe, te se kao prihod državnog proračuna i uplaćivati u državni proračun (kao što je to propisano primjerice za prihode Hrvatske agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, koji se uplaćuju u državni proračun).

Način financiranja i primjena Zakona o plaćama u javnim službama, u pravnim osobama s javnim ovlastima agencijskog tipa daje se u tablici u nastavku

Naziv	Financiranje	Primjena propisa o plaćama u javnim službama
HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA (HERA)	Iz naknada	NE
AGENCIJA ZA INVESTICIJE I KONKURENTNOST (AIK)	Iz državnog proračuna i drugih izvora	DA
CENTAR ZA PRAĆENJE POSLOVANJA ENERGETSKOG SEKTORA I INVESTICIJA (CEI)	(Za početak rada u državnom proračunu) iz naknada - iz druga sredstva ostvarenih iz obavljanja svoje djelatnosti	NE
HRVATSKA AGENCIJA ZA OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA (HANDA)	-iz državnog proračuna (prihodi ostvareni od poslovanja obveznim zalihama)	DA

²⁶ Članak 10 stavak 3 Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“ br 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)

²⁷ Članak 14 Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“ br 150/11 i 12/13)

	naфте i naftnih derivata prihodi su Agencije i uplacuju se u državni proračun)	
AGENCIJA ZA UGLJIKOVODIKE	(za početak rada u državnom proračunu) - iz prodaje dokumentacije za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz naknada -iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA OPREMU POD TLAKOM (OPT-AGENCIJA)	(za početak rada u državnom proračunu) obavljanjem vlastite djelatnosti -iz drugih izvora -donacija	DA
HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA (HAA)	-iz državnog proračuna, obavljanjem usluga iz drugih izvora	DA
HRVATSKI ZAVOD ZA NORME	iz državnoga proračuna, prodajom norma, normizacijskih dokumenata i drugih publikacija, članarinom, naplatama za usluge i iz drugih izvora	DA
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU (CERP)	iz naknada donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći sredstva iz instrumenata programa i fondova Europske unije i drugim sredstvima u skladu sa zakonom	DA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINACIJSKIH USLUGA (HANFA)	-iz državnog proračuna iz naknada (- višak prihoda te naplata administrativne pristojbe uplacuje se u državni proračun manjak sredstva nadoknađuje se od planiranih prihoda iz državnog proračuna)	NE
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA (DAB)	- premije osiguranja što ih banke placaju DAB u za osiguranje štednih uloga sredstva ostvarena plasiranjem tih sredstava sukladno zakonu - prihodi ostvareni poslovanjem	NE
FINACIJSKA AGENCIJA (FINA)	- iz prihoda ostvarenih poslovanjem -iz drugih izvora (višak prihoda raspoređuje se u opće pričuve, za razvoj djelatnosti Agencije i u korist državnog proračuna - manjak prihoda koji nije moguće pokriti iz općih pričuva, pokriva se iz državnog proračuna)	NE
AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE (ARPA)	-iz državnog proračuna	DA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	iz državnog proračuna	DA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	iz državnog proračuna (upravne pristojbe i upravno kaznene mjere koje utvrđuje i izriče AZTN, prihod su državnog proračuna)	DA
AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE	sredstva za rad, uključujući sredstva za plaće ravnatelja i članova Vijeća, osiguravaju se u skladu s godišnjim financijskim planom Agencije iz iznosa od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili pružatelji medijskih usluga	NE (plaće ravnatelja Agencije i članova Vijeća utvrđuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH)
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI (HAKOM)	-iz naknada	NE
AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG	-iz državnog proračuna do donošenja pravilnika iz	DA-ali samo do

PROMETA	<p>članka 16 st 3 Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava</p> <hr/> <p>-iz naknada (nakon donošenja Pravilnika iz čl 16 st.3 Zakona)</p> <p>(ako u slučaju gospodarskog poremećaja ili više sile Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati dostatna sredstva iz naknada, sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu)</p>	<p>donošenja pravilnika iz članka 16.st.3.</p> <p>Nakon donošenja Pravilnika, na place zaposlenika prestaju se primjenjivati propisi o plaćama u javnim službama (čl 137) Zakona</p> <p>Čl 16 st 5 Agencija je ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav placa radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja</p>
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO (HACZ)	<p>iz prihoda od djelatnosti Agencije, – iz naknada (ako u slučaju više sile, Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati sredstva iz naknada, sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se u državnom proračunu)</p>	<p>NE</p> <p>Agencija je ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav placa radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja</p>
AGENCIJA ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA U ZRAČNOM, POMORSKOM I ŽELJEZNIČKOM PROMETU	<p>iz državnog proračuna iz drugih izvora (donacije, fondovi i sl)</p>	DA
AGENCIJA ZA VODNE PUTOVE	iz državnog proračuna	DA
AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET	<p>iz naknada iz državnog proračun iz vlastitih prihoda</p>	DA
HRVATSKI REGISTAR BRODOVA (HRB)	<p>iz prihoda ostvarenih naplaccivanjem naknada na temelju posebnog programa Vlade RH sredstva se mogu osigurati i iz državnog proračuna</p>	NE
HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE (HAMAG-BICRO)	<p>iz državnog proračuna iz kredita i ostalih sredstava bespovratne pomoći prihoda od povrata kredita</p>	DA
AGENCIJA ZA PRAVNI PROMET I POSREDOVANJE NEKRETNINAMA (APN)	<p>iz državnog proračuna iz drugih izvora (prihodi od provizija na koje ostvaruje pravo pri kupnji i prodaji nekretnina, prihodi od najma i zakupa nekretnina te razlika u cijeni prilikom prodaje vlastiti su prihodi APN a)</p>	DA
AGENCIJA ZA OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA (AZONIZ)	iz državnog proračuna	DA
HRVATSKI ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ	<p>iz državnog proračuna iz drugih izvora</p>	DA
AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE	<p>iz državnog proračuna iz vlastitih prihoda</p>	DA
SREDIŠNJA AGENCIJA ZA FINANCIRANJE I UGOVARANJE PROGRAMA I PROJEKATA EUROPSKE UNIJE (SAFU)	<p>iz državnog proračuna iz vlastitih prihoda</p>	DA
AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE (HALMED)	<p>iz prihoda koje ostvari svojim poslovanjem (naplaccivanjem usluga i godišnjim pristojbama) i iz drugih izvora u skladu s propisima</p>	NE
AGENCIJA ZA KVALITETU I AKREDITACIJU U ZDRAVSTVU I SOCIJALNOJ SKRBI	<p>iz državnoga proračuna – iz prihoda ostvarenih poslovanjem</p>	DA

	- iz naknada	
AGENCIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (APZ)	-iz državnog proračuna -obavljanjem svoje djelatnosti -iz drugih izvora	DA
HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA	- obavljanjem vlastite djelatnosti -iz državnog proračuna - iz naknada (ako se poslovanjem ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti prihod je državnog proračuna)	DA
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU	-iz državnog proračuna - na drugi način sukladno propisima i općim aktima Agencije.	DA
HRVATSKA AGENCIJA ZA HRANU (HAH)	-iz državnog proračuna - iz drugih prihoda koje organizira i provodi unutar svoje djelatnosti	DA
HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO	-iz državnog proračuna - iz drugih izvora	DA
SAVJETODAVNA SLUŽBA	- iz državnog proračuna, -obavljanjem svoje djelatnosti -iz drugih izvora	DA
HRVATSKE VODE	-iz vodnih naknada	NE
AGENCIJA ZA PROSTORE UGROŽENE EKSPLOZIVNOM ATMOSFEROM (EX-AGENCIJA)	-iz državnog proračuna (prihodi od obavljanja djelatnosti prihodi su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun)	NE
HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE	-iz državnog proračuna -iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	-iz državnog proračuna -iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EUROPSKE UNIJE (AMPEU)	-iz državnog proračuna -fondova EU -iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE	-iz državnog proračuna -iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH (ASOO)	-iz državnog proračuna -iz drugih izvora	DA
HRVATSKI MJERITELJSKI INSTITUT (HMI)	-iz državnog proračuna financira se u cijelosti djelatnost HMI-a (sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću prihod su HMI a)	DA
HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR	-iz državnog proračuna, -obavljanjem djelatnosti iz drugih izvora	DA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (AZO)	-iz državnog proračuna obavljanjem vlastite djelatnosti - iz drugih izvora, donacijama, sponzorstvom i na drugi način u skladu sa Zakonom	DA
DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE	iz državnog proračuna obavljanjem vlastite djelatnosti iz drugih izvora, donacijama, sponzorstvom i na drugi način u skladu sa propisima i aktima Zavoda	DA
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	iz državnog proračuna -iz naknada izu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	NE
FOND ZA NAKNADU ODUZETE IMOVINE	iz državnog proračuna (prihodi od prodaje stanova stanařima koji su pravo na otkup stana stekli u skladu s odredbama posebnog zakona o naknadi, prihodi su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun pomoci ili donacije koje Fond primi od međunarodnih organizacija te od tijela i fondova Europske unije radi unaprjeđenja stručne ili tehničke razine djelatnosti prihodi su Fonda i uplaćuju se u državni proračun)	NE
AGENCIJA ZA OSIGURANJE RADNIČKIH POTRAŽIVANJA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA	-iz državnog proračuna	DA

ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSĻAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM	-iz državnog proračuna -iz drugih izvora	DA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA (REGOS)	-iz državnog proračuna -iz naknada -iz drugih izvora (višak prihoda nad rashodima, uplaćuje se u državni proračun).	DA
PRAVOSUDNA AKADEMIJA	-iz državnog proračuna - iz izdavanja publikacija i organiziranja edukacijskih djelatnosti -iz drugih izvora u skladu sa zakonom	DA
DRŽAVNA ŠKOLA ZA JAVNU UPRAVU	-iz državnog proračuna iz vlastitih prihoda - iz pomoći međunarodnih organizacija iz donacija od zaklada i udruga te domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba -naplatom naknada za obavljanje dopuštene djelatnosti drugih pravnih i fizičkih osoba -iz potpora, sponzorstava i darovanja -iz drugih izvora u skladu s zakonom	DA
NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA	Zakonom nije izričito propisano (prema Državnom proračunu –proračunski je korisnik)	DA
HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA (CARNet)	-iz državnog proračuna iz vlastitih prihoda	DA

Službena evidencija agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa

U Republici Hrvatskoj nije propisana obveza vođenja evidencije pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa u djelokrugu nekog od tijela državne uprave ili drugog državnog tijela. Početkom 2012. godine Ministarstvo uprave je u suradnji s nadležnim središnjim tijelima državne uprave izradilo aktualni popis pravnih osoba s javnim ovlastima kojima je osnivač Republika Hrvatska, koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva uprave. Ažurirani popis poslužio je kao osnova za prikupljanje relevantnih podataka za pripremu stručno-analičke podloge za daljnje aktivnosti u unaprjeđenju stanja u sustavu tih pravnih osoba.

U proteklom je razdoblju Vlada Republike Hrvatske, ili Ministarstvo uprave neposredno, zaprimala novinarske upite ili zastupnička pitanja zastupnika u Hrvatskome saboru kojim su traženi popisi agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba kao i različiti podaci vezani uz njihovo poslovanje (npr. podaci o osnivanju, broju zaposlenih, prosječnoj plaći, rashodima i приходima pravnih osoba). U pripremi odgovora korišten je ranije spomenuti popis pri čemu su određeni podaci radi cjelovitosti odgovora morali biti prikupljeni neposredno od pravnih osoba putem nadležnih središnjih tijela državne uprave budući isti podaci nisu bili javno dostupni.

Radi povećanja razine pravne sigurnosti nedvojbenim utvrđivanjem popisa pravnih osoba agencijskog tipa te radi povećanja razine transparentnosti rada i poslovanja tih pravnih osoba potrebno je ustrojiti javno dostupnu službenu evidenciju pravnih osoba agencijskog tipa, utvrditi nadležno tijelo za vođenje evidencije te obvezati nadležna resorna tijela državne uprave na dostavu relevantnih podataka kao i redovito obavještanje o promjenama podataka.

Opći akti i unutarnje ustrojstvo

Statuti su temeljni opći akti pravnih osoba agencijskog tipa kojima se, sukladno zakonu i aktu o osnivanju, utvrđuje ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela te uređuju druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje pravne osobe. Pravne osobe agencijskog tipa imaju i druge opće akte sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu (npr. pravilnici, poslovnici, odluke).

Statuti pravnih osoba agencijskog tipa u najvećem se dijelu ne objavljuju u „Narodnim novinama“. Tek 7 pravnih osoba od ukupno 57 ima objavljen statut u službenom listu Republike Hrvatske dok u odnosu na preostale pravne osobe postoje slučajevi u kojima statuti nisu objavljeni niti na službenim internetskim stranicama pravnih osoba²⁸. S druge strane, odluke Vlade Republike Hrvatske ili Hrvatskoga sabora o davanju prethodne ili naknadne suglasnosti odnosno odluke o potvrđivanju statuta objavljuju se u „Narodnim novinama“ bez objave teksta statuta na koji se odluke odnose što ne ukazuje na pozitivan učinak u smislu osiguranja transparentnosti pitanja koja su od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje pravnih osoba agencijskog tipa. Iz navedenog proizlazi da je potrebno propisati obvezu objave statuta pravnih osoba agencijskog tipa u „Narodnim novinama“.

Aktima o osnivanju pravnih osoba agencijskog tipa u pravilu se propisuje da se statutom pravne osobe uređuje, među ostalim, i unutarnje ustrojstvo pri čemu su osnovni elementi unutarnjeg ustrojstva naziv i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Unutarnje ustrojstvo pravnih osoba od izravnog je utjecaja na troškove poslovanja pravnih osoba budući broj ustrojstvenih jedinica upućuje i na broj rukovodećih radnih mjesta u pravnoj osobi.

U tablici u nastavku prikazan je broj unutarnjih ustrojstvenih jedinica pravnih osoba agencijskog tipa čiji su statuti objavljeni u „Narodnim novinama“, broj zaposlenih i prosjek broja zaposlenih po ustrojstvenoj jedinici

Naziv	Broj zaposlenih	Broj ustrojstvenih jedinica	Prosjeck broj zaposlenih po ustrojstvenoj jedinici
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti ²⁹	179	10	17,9
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ³⁰	240	8 ³¹	30
Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije ³²	98	9	10,88
Hrvatska agencija za	5	3	1,66

²⁸ Npr prema Katalogu informacija Agencije za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom objavljenom na internetskim stranicama Agencije, Statut Agencije dostupan je na zahtjev

²⁹ Statut Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti („Narodne novine“, br 97/14)

³⁰ Statut Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost obuhvata („Narodne novine“, br 155/14 – pročišćeni tekst)

³¹ Statutom Fonda je utvrđeno da se u sklopu navedenih ustrojstvenih jedinica Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda mogu osnivati službe, odjeli i druge uže ustrojstvene jedinice čiji se djelokrug određuje tim Pravilnikom, te iskazani prosječan broj ne iskazuje nužno točan prosjek, zbog nedostupnosti podataka o nižim ustrojstvenim jedinicama

³² Statut Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije („Narodne novine“, br 107/14)

obvezne zalihe nafte i naftnih derivata ³³			
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom ³⁴	123	22 ³⁵	5,18
Središnji registar osiguranika ³⁶	41	6	6,83
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja ³⁷	47	9	5,22

U provedbi upravnog nadzora, sukladno Zakonu o sustavu državne uprave, tijela državne uprave nadziru provedbu zakona i drugih propisa te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave. Istim Zakonom je propisano da u provedbi upravnog nadzora tijela državne uprave nadziru, među ostalim, i svrhovitost unutarnjeg ustrojstva.

Načela za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave propisana su uredbom Vlade Republike Hrvatske³⁸ dok za pravne osobe s javnim ovlastima nije propisan takav jedinstveni pravni okvir za unutarnje ustrojstvo.

Kako bi se uspostavili racionalni kriteriji za ustrojavanje ustrojstvenih jedinica pravnih osoba agencijskog tipa te pojačala učinkovitost upravnog nadzora nadležnih središnjih tijela državne uprave, potrebno je jedinstvenim pravnim okvirom utvrditi zajednička načela i kriterije za unutarnje ustrojstvo pravnih osoba agencijskog tipa, a opće akte agencija kojima se uređuje njihovo unutarnje ustrojstvo potrebno je javno objavljivati na internetskim stranicama agencija.

c) Smjernice za uređenje sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa

Iz analize postojećeg sustava agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa, vidljivo je da postoje brojne različitosti koje obilježavaju agencije, zavode fondove, centre i druge pravne osobe s javnim ovlastima, koje se osnivaju kao pravne osobe *sui generis* ili se nalaze u kompromisnom statusu javnih ustanova s obzirom na to da ne postoji pravni okvir kojim bi se na jedinstven način uredio njihov pravni položaj.

Brojne su razlike koje se odnose na više različitih pitanja: način osnivanja, pravni oblik, pitanje odgovornosti za rad i nadzor nad zakonitošću rada, tijela upravljanja i način njihovog

³³ Statut Hrvatske agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, br. 69/14)

³⁴ Statut Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom („Narodne novine“, br. 110/14)

³⁵ Podatak o broju ustrojstvenih jedinica iz Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, koji je objavljen na internetskoj stranici Zavoda

³⁶ Statut Središnjeg registra osiguranika („Narodne novine“, br. 83/14)

³⁷ Statut Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja („Narodne novine“, br. 1/2006)

³⁸ Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 154/11. i 17/12.)

imenovanja, kao i u odnosu na financiranje, javnost rada i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Navedene različitosti doprinose pojavi institucionalne, organizacijske i funkcionalne nepreglednosti, opterećujući time strukturu cjelokupne javne uprave, te se u cilju jedinstvenog zakonskog uređenja sustava agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa utvrđuju sljedeće smjernice:

- **utvrditi kriterije za razgraničenje i razgraničiti agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima agencijskog tipa od ostalih pravnih osoba s javnim ovlastima**
- **utvrditi kriterije za smanjenje broja agencija i drugih pravnih osoba agencijskog tipa**
- **utvrditi pravni okvir za jedinstveno uređenje sustava agencija, zavoda fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa**
- **definirati pojam agencija i posebno definirati pojam regulatornih ovlasti, odnosno regulatornih agencija**
- **utvrditi kriterije za osnivanje agencija, vodeći računa o zahtjevima pravne stečevine Europske unije**
- **agencije osnivati isključivo zakonom ako se ispune određeni preduvjeti i okolnosti i provesti prethodnu analizu koja potvrđuje da takve okolnosti postoje**
- **jasno definirati u čemu se sastoji neovisnost -neovisnost nije apsolutna – opće političke smjernice utvrđuju se zakonom ili uredbom Vlade; agencije trebaju biti podložne nadzoru zakonitosti rada od strane nadležnih središnjih tijela državne uprave i trebaju biti neovisne od tržišnih operatera i korisnika usluga**
- **urediti pitanje nadzora nad zakonitošću rada agencija na jedinstven način, definirati sadržaj nadzora nad zakonitošću rada i utvrditi mjere koje nadzorno tijelo može poduzeti**
- **odgovornost za rad agencije i nadzor nad zakonitošću rada agencije treba utvrditi prema istom tijelu**
- **na jedinstven način urediti način upravljanja agencijama. U regulatornim agencijama kao tijela upravljanja predvidjeti ravnatelja i upravno vijeće, a u izvršnim agencijama ravnatelja i zamjenika ravnatelja**

- **na jedinstven način urediti financiranje agencija (iz državnog proračuna i putem naknada). Naknade se ostvaruju za obavljanje javnih ovlasti i trebaju biti prihod državnog proračuna**
- **osigurati da se na zaposlene u svim agencijama primjenjuju propisi o plaćama u javnim službama te dodatno razmotriti da se agencije u cijelosti uklope u okvir propisa o državnoj službi, uključujući propise o plaćama**
- **osigurati da nadzor nad financijskim poslovanjem agencija i drugih pravnih osoba agencijskog tipa obavlja Ministarstvo financija**
- **utvrditi kriterije za unutarnje ustrojstvo agencija**
- **uspostaviti službenu evidenciju agencija (posebno i regulatornih agencija)**
- **utvrditi obvezu javne objave statuta, akta o unutarnjem ustrojstvu, izvješća o radu i financijskih izvještaja**
- **na odgovarajući način, sukladno ovim Smjernicama, racionalizirati i urediti način rada i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima**

PRILOG I.

PREGLED AGENCIJA I DRUGIH PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA AGENCIJSKOG TIPA

1. HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA (HERA)

1. PODRUČJE RADA

- gospodarstvo - energetika

2. OSNIVANJE:

- Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN br. 120 /12); osnovana Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti (NN br. 177/04)

- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetske djelatnosti¹

- u Sudskom registru upisana kao ustanova

- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- donošenje općih provedbenih akata po zakonskom ovlaštenju²

- rješavanje u upravnim stvarima³

- provedba nadzora sektorskog tržišta energetske djelatnosti u obavljanju energetske djelatnosti; ovlaštenje za pokretanje prekršajnog postupka

- stručni i analitički poslovi

5. UPRAVLJAČKO TIJELO:

Upravno vijeće

- broj članova: 5⁴

- način imenovanja: Hrvatski sabor po javnom pozivu

- trajanje mandata: 7 godina (profesionalna dužnost)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, za radnike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu (čl. 34. st. 2. Zakona)

- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵ propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Agencije

7. FINANCIRANJE:

¹ Pravni oblik prema čl. 7. st. 1. Zakona

² Sukladno ovlasti po Zakonu i drugim posebnim zakonima u području energetike HERA donosi odluke, opće uvjete, tarife, metodologije i pravila kao podzakonske općenormativne akte

³ U upravnom postupku izdaje dozvole i druga rješenja prema posebnim zakonima u području energetike. – Prema **Zakonu o tržištu toplinske energije** (NN, br. 80/13, 14/14, 102/14), **Zakonu o tržištu plina** (NN, br. 28/13, 14/14) i **Zakonu o tržištu električne energije** (NN, br. 22/13) protiv upravnih akata HERA nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor. Međutim, prema Zakonu o energiji (NN br. 120/12, 14/14), protiv rješenja Agencije može se izjaviti žalba ministarstvu.

⁴ Predsjednik Upravnog vijeća predstavlja i zastupa Agenciju, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije, organizira i vodi poslovanje i odgovoran je za zakonitost rada Agencije.(čl. 23. st. 7. Zakona)

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (NN br. 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 - Ispravak, 87/14, 120/14, 147/14 i 151/14)

- ima proračun čiji su prihod naknade za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti. Samostalna u raspoređivanju svog proračuna radi ostvarivanja funkcije regulatora energetske djelatnosti.

- na proračun, financijsko poslovanje i financijsko izvješćivanje primjenjuju se propisi koji uređuju financijsko izvješćivanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada te općih i pojedinačnih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva
- nad financijskim poslovanjem nadzor obavlja nadležno središnje tijelo državne uprave, odnosno pravna osoba koja ima za to javnu ovlast.⁶

9. ODGOVORNOST:

- Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru

10. IZVJEŠTAVANJE:

- jednom godišnje izvješće o radu Hrvatskom saboru, po prihvaćanju izvješća dužna ga objaviti u glasilu ili na internetskoj stranici Agencije, na hrvatskom jeziku i u prijevodu na engleski jezik

- na zahtjev Vlade RH dužna podnijeti izvješća o stručnom i financijskom poslovanju te izvješća o pojedinim specifičnim pitanjima iz djelokruga rada i za razdoblja kraća od godinu dana

11. BROJ ZAPOSLENIH: 63

2. AGENCIJA ZA INVESTICIJE I KONKURENTNOST (AIK)

1. PODRUČJE RADA

- gospodarstvo – investicije, javno-privatno partnerstvo

2. OSNIVANJE:

- Zakon o osnivanju Agencije za investicije i konkurentnost (NN br. 53/212, 56/13, 152/14)⁷
- osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Ministarstvo gospodarstva

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova (čl. 1. Zakona); pravna osoba s javnim ovlastima (čl. 2. Zakona)
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- provodi postupak odobravanja prijedloga projekata JPP-a⁸
- ustrojava i vodi Registar ugovora o javno-privatnom partnerstvu,
- sudjeluje u izradi nacrtu propisa iz područja javno-privatnog partnerstva, prati provedbu projekata JPP-a te obavlja i druge stručne poslove području JPP-a, propisane Zakonom i posebnim zakonom kojim se uređuje područje JPP-a
- obavlja stručne, savjetodavne i administrativne poslove, vodi propisane baze podataka

⁶ Propisano člankom 36. Zakona

⁷ Temeljem odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za investicije i konkurentnost (NN br. 152/14) te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu (NN 152/14), oba stupila na snagu 30. 12. 14., ravnatelj AIK provest će upis pripajanja Agencije za javno-privatno partnerstvo AIK-u u sudski registar. Danom upisa pripajanja AIK preuzima zaposlene, opremu, prava i obveze te financijska sredstva

⁸ Pravna zaštita u postupku odabira privatnog partnera provodi se sukladno propisu kojim se uređuje područje javne nabave. Akti Agencije su konačni te žalba nije dopuštena i protiv njih se može pokrenuti upravni spor - članak 30. Zakona o javno-privatnom partnerstvu (NN br. 78/2012, 152/2014)

-vodi upravni postupak sukladno Zakonu o strateškim investicijskim projektima⁹

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9¹⁰; ministar gospodarstva je po položaju predsjednik Upravnog vijeća
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra gospodarstva¹¹
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- stječe sredstva za obavljanje djelatnosti iz državnog proračuna Republike Hrvatske i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- upravni nadzor nad zakonitošću rada Ministarstvo gospodarstva; nadzor nad općim i pojedinačnim aktima i poslovima iz područja javne ovlasti obavljaju nadležna druga tijela državne uprave na temelju propisa kojima se uređuje sustav državne uprave (čl. 13. st. 1. Zakona)

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- jednom godišnje podnosi izvješće o svom radu Ministarstvu gospodarstva (čl. 13. st. 2. Zakona)
- jednom godišnje izrađuje i dostavlja Vladi RH, putem ministarstva nadležnog za gospodarstvo, izvješće o stanju i provedbi investicija.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 42

3. CENTAR ZA PRAĆENJE POSLOVANJA ENERGETSKOG SEKTORA I INVESTICIJA (CEI)

1. PODRUČJE RADA

- gospodarstvo - energetika i investicije

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (NN br. 25/12, 120/12)
- osnivač Republika Hrvatska, Vlada RH daje suglasnost na Statut

⁹ Narodne novine broj 133/13 i 152/14

¹⁰ Članove Upravnog vijeća čine predstavnici tijela državne uprave nadležni za: gospodarstvo, financije, poduzetništvo i obrt, regionalni razvoj i fondove Europske unije, turizam, graditeljstvo, pravosuđe te vanjske i europske poslove (čl. 6 st. 3. Zakona)

¹¹ Po prethodnom prijedlogu čelnika središnjih tijela državne uprave čiji predstavnici čine članova Upravnog vijeća (čl. 6. st. 4. Zakona)

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima (čl. 5. st. 2. Zakona)
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao „druga osoba za koje je upis propisan zakonom“

4. DJELATNOST

- stručni i analitički poslovi, vođenje propisanog registra

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravni odbor

- broj članova: 4
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra gospodarstva
- trajanje mandata: 4 godine

2) Nadzorni odbor

- broj članova: 2
- način imenovanja: članovi su po položaju ministar gospodarstva i ministar financija

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- na pravni status radnika Centra primjenjuju se opći propisi o radu (čl. 5. st. 5. Zakona)
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Centra.

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za početak rada osiguravaju se u državnom proračunu RH na poziciji Ministarstva gospodarstva.
- naknade za pripremu i vođenje investicija na temelju sporazuma Centra i subjekata koji su nositelji investicija
- druga sredstva ostvarena iz obavljanja svoje djelatnosti

8. NADZOR:

- Nadzorni odbor provodi nadzor nad poslovanjem, daje suglasnost Upravnom odboru na godišnji program rada, financijski plan i godišnji obračun

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije propisana obveza izrade izvješća o radu Centra, niti dostave takvog izvješća nekom od državnih tijela
- Centar je svakih šest mjeseci dužan izraditi i dostaviti Vladi Republike Hrvatske putem ministarstva nadležnog za gospodarstvo izvješće o stanju i provedbi investicija u energetskom sektoru

11. BROJ ZAPOSLENIH: 18

4. HRVATSKA AGENCIJA ZA OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA (HANDA)

1. PODRUČJE RADA

- gospodarstvo - energetika

2. OSNIVANJE:

- Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (NN br. 19/14); osnovana Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata (NN br. 57/06)

- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- izvršni/tehnički poslovi (osiguranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata)

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5¹², predsjednik je predstavnik Ministarstva gospodarstva
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra gospodarstva
- trajanje mandata: 5 godina

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE.

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- proračunski korisnik državnog proračuna
- sredstva za obavljanje poslova osiguravaju se u državnom proračunu
- prihodi ostvareni od poslovanja obveznim zalihama nafte i naftnih derivata prihodi su Agencije i uplaćuju se u državni proračun

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo gospodarstva

9. ODGOVORNOST:

- Agencija je za svoj rad odgovorna Vladi Republike Hrvatske. (čl. 19. st. 2. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće donosi godišnji program rada i financijski plan te financijsko izvješće; aktom o osnivanju nije propisana dostava izvješća o radu nekom od državnih tijela¹³

11. BROJ ZAPOSLENIH: 6

¹² Upravno vijeće čine jedan predstavnik Ministarstva gospodarstva, jedan predstavnik Ministarstva financija te tri neovisna stručnjaka (članak 22 Zakona)

¹³ Statutom Hrvatske agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata (NN br 69/14) u članku 12 stavku 1 propisano je da Agencija podnosi Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svome radu, uključujući financijska izvješća, u skladu sa Zakonom, te da se izvješće podnosi najkasnije do kraja travnja za prethodnu kalendarsku godinu

5. AGENCIJA ZA UGLJIKOVODIKE

1. PODRUČJE RADA

- gospodarstvo – rudarstvo - istraživanje i eksploatacija ugljikovodika

2. OSNIVANJE:

- Zakon o osnivanju Agencije za ugljikovodike (NN br. 14/14)
- osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja ministarstvo nadležno za rudarstvo (Ministarstvo gospodarstva)

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima, „koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruha i nadležnosti određenih zakonom“
- u sudski registar upisana kao ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni/tehnički poslovi, operativna podrška, izvještavanje, vođenje propisanih registara

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9¹⁴, predsjednik je predstavnik ministarstva nadležnog za rudarstvo (MINGO)
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog nadležnih središnjih tijela državne uprave
- trajanje mandata: 4 godine

2) Uprava

- broj članova: 4
- način imenovanja: Vlada RH na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za početak rada osiguravaju se u državnom proračunu.
- stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz prodaje dokumentacije za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, iz dijela naknade sukladno uredbi iz članka 30. Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i iz drugih izvora sukladno posebnim propisima.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- upravni nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za rudarstvo jednom godišnje i o tome podnosi izvješće Vladi RH do 30. lipnja za prethodnu godinu.

9. ODGOVORNOST:

- aktom o osnivanju nije izričito propisano¹⁵

¹⁴ Upravno vijeće čine predstavnik ministarstva nadležnog za financije, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, ministarstva nadležnog za prostorno uređenje, ministarstva nadležnog za znanost, tijela nadležnog za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, tijela nadležnog za upravljanje državnom imovinom i dva predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo. Vlada, na prijedlog ministra nadležnog za rudarstvo, imenuje predsjednika i članove Upravnog vijeća, a po prethodnom prijedlogu ostalih nadležnih ministara (članak 10. Zakona)

¹⁵ Člankom 2. stavkom 4. Statuta Agencije za ugljikovodike propisano je da za obavljanje poslova određenih Zakonom i ovim Statutom, Agencija odgovara Vladi Republike Hrvatske i ministarstvu nadležnom za rudarstvo.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija jednom godišnje izrađuje i dostavlja Vladi RH, putem ministarstva nadležnog za rudarstvo, izvješće o radu za prethodnu godinu
- Agencija jednom godišnje izrađuje i dostavlja Vladi RH, putem ministarstva nadležnog za rudarstvo, izvješće o izvršavanju ugovora, koje je Vlada Republike Hrvatske sklopila s investitorima vezano za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

11. BROJ ZAPOSLENIH: 16

6. AGENCIJA ZA OPREMU POD TLAKOM (OPT-AGENCIJA)

1. PODRUČJE RADA

- tehnički zahtjevi za opremu pod tlakom

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Agencije za opremu pod tlakom (NN br. 132/08; 29/11; 90/12. i 8/15.) na temelju Zakona o ustanovama
- osnivač je Vlada RH u ime Republike Hrvatske

3. PRAVNI OBLIK:

- ustanova
- primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni/tehnički poslovi (tehnički nadzor/pregled opreme pod tlakom)

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5¹⁶, predsjednik je predstavnik Ministarstva gospodarstva
- način imenovanja: Vlada RH
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće (provedba javnog natječaja propisana Statutom)
- trajanje mandata: 4 godine (propisano Statutom)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za poslovanje i rad pribavlja obavljanjem vlastite djelatnosti, a za početak rada osigurana su sredstva iz državnog proračuna RH.
- može stjecati sredstva i iz drugih izvora, donacijama, a sukladno propisima i aktima
- ako u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti
- ako u obavljanju svoje djelatnosti iskaže gubitak, odluku o načinu snošenja gubitka donosi Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća.

8. NADZOR

- nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva

¹⁶ U Upravno vijeće Vlada imenuje predsjednika Upravnog vijeća koji je predstavnik ministarstva nadležnog za gospodarstvo, dva predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo, te po jednog predstavnika ministarstva nadležnog za graditeljstvo i ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i prirode (članak 7 Uredbe)

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada OPT-Agencije (čl. 8. st. 2. Uredbe); nije izričito propisano kojem tijelu.

10. IZVJEŠTAVANJE:

Upravno vijeće jedanput godišnje podnosi izvješće o radu Vladi RH (čl. 16. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 22

7. HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA (HAA)

1. PODRUČJE RADA

- provedba tehničkog zakonodavstva - akreditacija

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (NN br. 158/04, 44/05, 30/10) na temelju Zakona o akreditaciji (NN br. 158/03, 75/09, 56/13)¹⁷

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

- Zakonom o akreditaciji propisana podredna primjena Zakona o ustanovama¹⁸

4. DJELATNOST

- stručni/tehnički poslovi – nacionalno akreditacijsko tijelo

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5

- način imenovanja: Vlada RH

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH (na prijedlog ministra gospodarstva na temelju javnog natječaja - propisano Statutom)

- trajanje mandata: 4 godine (propisano Statutom)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad čine sredstva iz državnog proračuna, sredstva ostvarena obavljanjem usluga i iz drugih izvora te nekretnine i pokretnine preuzete od Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

- sredstva za obavljanje djelatnosti iz članka 4. stavka 2. Zakona o akreditaciji i sredstva za članarine u međunarodnim i europskim organizacijama osiguravaju se u državnom proračunu

- ako u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti. Ako u obavljanju svoje djelatnosti iskaže gubitak, odluku o načinu snošenja gubitka donosi Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Ministarstvo gospodarstva

¹⁷ Prema čl. 4. st. 1. Zakona: „Za trajno i neometano obavljanje poslova nacionalne službe za akreditaciju Vlada Republike Hrvatske uredbom osniva neovisno akreditacijsko tijelo kao javnu ustanovu“

¹⁸ čl. 4. st. 7. Zakona: „Akreditacijsko tijelo posluje u skladu s propisima koji se odnose na javne ustanove ako ovaj Zakon pojedina pitanja ne uređuje drukčije“

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Agencije. (čl. 7. st. 2. Uredbe), nije izričito propisano kojem tijelu.

10. IZVJEŠTAVANJE:

Upravno vijeće jedanput godišnje podnosi Vladi RH izvješće o svom radu. (čl. 16. st. 3. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 19

8. HRVATSKI ZAVOD ZA NORME

1. PODRUČJE RADA

- provedba tehničkog zakonodavstva - normizacija

2. OSNIVANJE:

- Zakon o normizaciji (NN br. 80/13); osnovana Uredbom o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (NN br. 154/04, 44/05, 30/10, 34/12 i 79/12, 80/13) na temelju Zakona o normizaciji (NN br. 163/03)

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama¹⁹

4. DJELATNOST

- stručni/tehnički poslovi – nacionalno normirno tijelo

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: Upravno vijeće imenuje Vlada Republike Hrvatske: predsjednika i dva člana predlaže ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva, jednog člana predlaže Stručno vijeće i jednog člana predlaže Radničko vijeće HZN-a.
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH (na prijedlog ministra gospodarstva na temelju javnog natječaja - propisano Statutom)
- trajanje mandata: 4 godine (propisano Statutom)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- ostvaruje sredstva za rad iz državnoga proračuna, prodajom norma, normizacijskih dokumenata i drugih publikacija, članarinom, naplatama za usluge i iz drugih izvora.
- sredstva za rad čine i nekretnine i pokretnine preuzete od Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.
- iz državnoga proračuna RH financira se djelatnost na temelju opsega poslova iz članka 8. stavka 1. točke 1.- 7. Zakona, utvrđenog godišnjim programom rada te članarine u europskim i međunarodnim organizacijama.

¹⁹ Prema čl. 7. st 3. Zakona: „Nadzor nad radom hrvatskoga normirnog tijela obavlja se sukladno Zakonu o ustanovama.“

- Ako u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti HZN-a. Ako u obavljanju svoje djelatnosti iskaže gubitak, odluku o načinu snošenja gubitka donosi Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima obavlja ministarstvo gospodarstva (prema Uredbi; Zakon o normizaciji propisuje da se nadzor nad radom hrvatskoga normirnog tijela obavlja sukladno Zakonu o ustanovama)

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Zavoda (čl. 9. St. 2. Uredbe), nije izričito propisano kojem tijelu.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće jedanput godišnje podnosi Vladi RH izvješće o svome radu. (čl. 18. st. 3. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 62

9. CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU (CERP)

1. PODRUČJE RADA

- upravljanje državnom imovinom

2. OSNIVANJE:

- Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (NN br. 94/13); pravni sljednik Agencije za upravljanje državnom imovinom
- Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut Centra

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima (čl. 24. Zakona)
- u sudski registar upisan kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- upravljanje državnom imovinom, odnosno dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava na način propisan zakonom
- rješavanje u upravnim stvarima²⁰, obavljanje stručnih poslova i izrada izvješća propisanih zakonom

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9²¹
- način imenovanja: Vlada RH
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća
- trajanje mandata: 4 godine

²⁰ Protiv rješenja CERP-a nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor

²¹ Upravno vijeće od devet članova čine: predstojnik Državnog ureda, zamjenici ministra nadležnog za gospodarstvo, ministra nadležnog za financije, ministra nadležnog za turizam, ministra nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu, ministra nadležnog za poljoprivredu i ministra nadležnog za branitelje koje imenuje Vlada RH te predstavnik sindikata i predstavnik poslodavaca. Predstojnik Državnog ureda je po funkciji predsjednik Upravnog vijeća (članak 30. Zakona)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- iz naknada za prodaju dionica i udjela trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske
- iz naknada na temelju sklopljenih ugovora o upravljanju, dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava, čiji su imatelj pravne osobe čiji je osnivač RH, Centar ostvaruje pravo na naknadu
- visine naknada uređuje Vlada RH uredbom
- donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva iz instrumenata programa i fondova Europske unije i drugim sredstvima u skladu sa zakonom.
- oslobođen plaćanja poreza na promet nekretnina, poreza na dobit i drugih poreza, komunalne naknade te drugih javnih davanja u odnosu na vlasništvo i upravljanje državnom imovinom te ima za potrebe obavljanja poslova prema Zakonu pravo uvida i pribavljanja podataka bez naknade

8. NADZOR:

- nadzor zakonitosti rada i postupanja obavlja Državni ured za upravljanje državnom imovinom

9. ODGOVORNOST:

- Centar obavlja stručne poslove u okviru djelokruga propisanog Zakonom i drugim propisima, za što odgovara Vladi Republike Hrvatske.²²

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije propisana obveza podnošenja izvještaja o radu

11. BROJ ZAPOSLENIH: 66

10. HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA (HANFA)

1. PODRUČJE RADA

- nadzor financijskog tržišta

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN br. 140/05, 154/11, 12/12)
- odgovorna Hrvatskom saboru, statut potvrđuje Hrvatski sabor

3. PRAVNI OBLIK:

- samostalna pravna osoba s javnim ovlastima
- nije upisana u sudski registar
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- donošenje provedbenih propisa na temelju zakona²³
- rješavanje u upravnim stvarima²⁴
- nadzor financijskog tržišta, subjekata nadzora i financijskih usluga koje pružaju

²² Članak 26. stavak 1. Zakona

²³ HANFA je ovlaštena donositi provedbene propise na temelju Zakona, zakona koji uređuju tržište kapitala, investicijske i druge fondove, preuzimanje dioničkih društava, mirovinska osiguravajuća društva, osiguranje i reosiguranje te financijske usluge, kao i drugih zakona kada je to tim zakonima ovlaštena

²⁴ U upravnom postupku izdaje dozvole, odobrenja, licencije i suglasnosti za koje je ovlaštena na temelju posebnih propisa (bilješka 9.). Protiv upravnih akata HANFE nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor (članak 19. Zakona).

- vodi propisane evidencije i registre, izrađuje izvješća te obavlja stručne poslove propisane zakonom

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, od kojih je jedan Predsjednik
- način imenovanja: Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH
- trajanje mandata: 6 godina (profesionalna dužnost)

2) Glavni tajnik

- zastupa Agenciju i rukovodi Agencijom
- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 6 godina

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- opće akte kojima se utvrđuje unutarnji organizacijski oblik, uvjeti zapošljavanja i rada zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu, donosi Agencija (čl. 3. st. 4. Zakona)
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Agencije

7. FINANCIRANJE:

- iz sredstava državnog proračuna, naknada od imovine i prihoda subjekata nadzora i naknada za pružene usluge iz nadležnosti
- obvezna za svaku kalendarsku godinu sastaviti plan prihoda i rashoda i dostaviti ga Ministarstvu financija.
- višak prihoda nad rashodima na kraju proračunske godine te naplaćene administrativne pristojbe uplaćuje se u državni proračun.
- u slučaju kad naplaćena naknada u ukupnim приходima nije dostatna za pokriće rashoda, manjak sredstva nadoknađuje se od planiranih prihoda iz državnog proračuna

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor²⁵

9. ODGOVORNOST:

- Agencija je odgovorna Hrvatskom saboru.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija je dužna jednom godišnje za proteklu kalendarsku godinu podnijeti Vladi RH i Hrvatskom saboru izvješće o svom radu i stanju financijskih institucija i tržišta koje ulaze u njen djelokrug i nadležnost

11. BROJ ZAPOSLENIH: 149

11. DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA (DAB)

1. PODRUČJE RADA

- financije

2. OSNIVANJE:

²⁵ Umjesto nadzora, članak 17 Zakona propisuje da će u izvršavanju zakonom utvrđenih ciljeva i zadaća, Agencija surađivati s Vladom Republike Hrvatske i drugim tijelima državne vlasti i u okviru svoje nadležnosti poduzimati mjere za unapređenje te suradnje. Člankom 5 stavkom 5 Zakona zabranjen je „svaki oblik utjecaja na rad Agencije koji bi mogao dovesti u pitanje zakonom utvrđenu samostalnost i neovisnost“

- Zakon o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (NN br. 44/94, 79/98, 19/99, 35/00, 60/04, 12/12, 15/13)

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba²⁶
- u sudskom registru upisana kao ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- osiguranje štednih uloga u bankama i štedionicama
- rješava u upravnim stvarima te obavlja nadzor kreditnih institucija prema posebnom zakonu²⁷
- upravlja fondom osiguranja depozita kao posebnim računom te isplaćuje deponente u slučaju nastupa osiguranog slučaja

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Uprava

- broj članova: 3, ministar financija je po položaju predsjednik Uprave
- način imenovanja: po položaju²⁸

2) Direktor

- način imenovanja: Vlada RH
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon ne sadrži izričite odredbe o radnom odnosu i/ili plaćama zaposlenih pa tako ni odredbu o primjeni Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Agencije

7. FINANCIRANJE:

- premije osiguranja što ih banke plaćaju DAB-u za osiguranje štednih uloga te sredstva ostvarena plasiranjem tih sredstava sukladno zakonu
- prihodi ostvareni poslovanjem
- sredstva Fonda osiguranja depozita su uplaćene premije i drugi prihodi prema posebnom propisu²⁹ a mogu se koristiti i za pokriće troškova zaposlenika te financiranje tekućih poslovnih rashoda

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9. ODGOVORNOST:

- Uprava agencije za svoj rad odgovara Vladi RH (čl. 13. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu Vladi i Narodnoj banci Hrvatske. (čl. 16. Zakona)

²⁶ Prema članku 1. stavku 2. Zakona, Agencija je specijalizirana financijska institucija koja osigurava štedne uloge u bankama i štedionicama i provodi postupak sanacije banaka. Prema članku 2. stavku 2. Zakona, Agencija ima svojstvo pravne osobe s pravima i obvezama propisanim Zakonom, drugim zakonima i statutom Agencije.

²⁷ **Zakon o osiguranju depozita** (NN br. 177/04, 119/08, 153/09, 80/13). Protiv rješenja Agencije nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor

²⁸ članovi Uprave su po položaju ministar financija te predsjednici Odbora za financije i državni proračun te Odbora za gospodarstvo Hrvatskog sabora, ministar financija je po položaju predsjednik Uprave

²⁹ Članak 17. Zakon o osiguranju depozita (NN br. 177/04, 119/08, 153/09, 80/13)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 21

12. FINANCIJSKA AGENCIJA (FINA)

1. PODRUČJE RADA

- financije

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Financijskoj agenciji (NN br. 117/01, 60/04 i 42/05)
- Statut donosi Nadzorni odbor uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba³⁰
- u sudski registar upisana kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- informatičko-tehnološka podrška radu sustava državne riznice, sustavu prikupljanja javnih prihoda, REGOS-u i drugim registrima osiguranika
- obavlja stručne i analitičke poslove, prikuplja, obrađuje, objedinjuje i dostavlja podatke prema posebnom zakonu te vodi propisane registre i obavlja druge poslove za potrebe RH i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima.
- obavlja usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva, distribucije i obrade gotovine u ime HNB-a, vodi sustave za međubankovne obračune (NKS), vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva – Registar digitalnih certifikata (RDC) te obavlja druge poslove u skladu s zakonom

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Nadzorni odbor

- broj članova: 5, ministar financija je po položaju predsjednik Uprave
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Ministarstva financija
- trajanje mandata: 4 godine

2) Uprava

- broj članova: 5
- način imenovanja: Nadzorni odbor
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- na pravni položaj radnika zaposlenih u Agenciji, uvjete za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja koja nisu uređena Zakonom primjenjuju se opći propisi o radu i kolektivni ugovor (čl. 22. Zakona)³¹
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Agencije

7. FINANCIRANJE:

³⁰ Financijska agencija je pravna osoba čije se ustrojstvo i način rada uređuje ovim Zakonom i propisima na temelju njega (čl. 1. Zakona)

³¹ Pravilnikom o radu uređuje se način prijama zaposlenika na rad, prava i obveze zaposlenih i ostala pitanja kojima se uređuje položaj zaposlenih u Agenciji. Pravilnik o radu i druge opće akte Agencije donosi Nadzorni odbor Agencije, ako Zakonom ili Statutom nije propisano da ih donosi Uprava Agencije. (čl. 8. st. 2 i 3. Zakona)

- iz prihoda što ih ostvari poslovanjem te drugih izvora u skladu sa zakonom ili drugim propisom
- višak prihoda nad rashodima Agencije raspoređuje se u opće pričuve, za razvoj djelatnosti Agencije i u korist državnog proračuna³²
- manjak prihoda nad rashodima koji nije moguće pokriti iz općih pričuva, pokriva se iz državnog proračuna.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo financija
- nadzor nad financijskim poslovanjem obavlja Državni ured za reviziju

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija o svom poslovanju podnosi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru

11. BROJ ZAPOSLENIH: 3128

13. AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE (ARPA)

1. PODRUČJE RADA

- financije - revizija

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije (NN br. 73/08) na temelju Zakona o ustanovama
- osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Ministarstvo financija.

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- obavlja stručne poslove revizije i ovjeravanja usklađenosti provedbe programa Europske unije u kojima su upravljanje i odgovornost preneseni na RH s ciljevima, zadacima i postupcima utvrđenim međunarodno preuzetim obvezama RH

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 3
- način imenovanja: ministar financija
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: ministar financija na prijedlog Upravnog vijeća
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

³² Raspoređivanje viška prihoda nad rashodima obavlja se u iznosu koji utvrđuje Nadzorni odbor. U tekućoj financijskoj godini višak prihoda nad rashodima može se izdvojiti za formiranje općih pričuva najviše do visine od 20% ostvarenog viška prihoda nad rashodima i za razvoj djelatnosti Agencije najviše do visine od 30% ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Ostatak viška prihoda nad rashodima, nakon raspoređivanja u opće pričuve i za razvoj djelatnosti Agencije, izvanredni je prihod državnog proračuna (članak 18. Zakona)

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

– za obavljanje djelatnosti Agencije sredstva se osiguravaju u državnom proračunu;
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo financija

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije propisano podnošenje izvješća o radu, no u sklopu svoje osnovne djelatnosti ARPA izrađuje i dostavlja izvješća o reviziji provedbe programa EU Dužnosniku nadležnom za akreditaciju, Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, Europskoj komisiji i drugim korisnicima.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 47

14. AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

1. PODRUČJE RADA

- ljudska prava – zaštita osobnih podataka

2. OSNIVANJE:

- Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN br. 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12)
- statut potvrđuje Hrvatski sabor

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba
- nije upisana u sudski registar
- nije propisana podređna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- rješava u upravnim stvarima³³
- nadzor nad obradom osobnih podataka³⁴
- nadzor nad iznošenjem osobnih podataka iz RH
- vodi propisane evidencije i registre, izrađuje izvješća te obavlja stručne poslove propisane zakonom

5. UPRAVLJAČKO TIJELO:

1) Ravnatelj³⁵

- način imenovanja: Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

³³ U upravnom postupku utvrđuje povredu prava zajamčenih Zakonom. Protiv upravnih akata AZOP nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

³⁴ U provođenju nadzora, pored mjera propisanih Zakonom, može predložiti pokretanje postupka kaznene ili prekršajne odgovornosti

³⁵ Na ravnatelja i zamjenika ravnatelja primjenjuju se Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika. Plaće se određuju kao za ravnatelja i zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu RH

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9. ODGOVORNOST

- u obavljanju poslova utvrđenih Zakonom agencija je samostalna i odgovara Hrvatskom saboru³⁶

10. IZVJEŠTAVANJE:

- dužna podnijeti izvješće od radu Hrvatskom saboru na njegov zahtjev, a najmanje jednom na godinu

- izvješće je javno i objavljuje se na web stranici AZOP

11. BROJ ZAPOSLENIH: 30

15. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

1. PODRUČJE RADA

- zaštita tržišnog natjecanja

2. OSNIVANJE:

- Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja (NN br. 79/09, 80/13)

- Statut potvrđuje Hrvatski sabor

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove određene Zakonom i zakonodavnim aktima EU³⁷

- nije upisana u sudski registar

- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- tijelo nadležno za provedbu pozitivnih propisa za zaštitu tržišnog natjecanja

- rješava u upravnim stvarima³⁸

- izriče upravno kaznene mjere propisane zakonom³⁹

- izrađuje nacрте i predlaže Vladi RH donošenje propisa za provedbu zakona

- obavlja stručne poslove i daje stručna mišljenja prema zakonu

5. UPRAVLJAČKO TIJELO:

1) Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja

- broj članova: 5, predsjednik Vijeća rukovodi Agencijom i odgovara za stručni rad

- način imenovanja: Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH

- trajanje mandata: 5 godina (profesionalna dužnost)

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

³⁶ Članak 28 stavak 1 Zakona

³⁷ „Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, Uredbom Vijeća (EZ) br 1/2003 vezano uz primjenu članka 101 i 102 UFEU te Uredbom Vijeća (EZ) br 139/2004.“ (članak 26. Stavak 1. Zakona)

³⁸ Protiv rješenja Agencije nije dopuštena žalba, ali se u roku od 30 dana od dana dostave rješenja može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske (članak 67 Zakona) Svi sporovi pokrenuti na temelju odredbi Zakona su žurni (članak 69)

³⁹ Upravno-kaznene mjere propisane u Glavi VIII Zakona, izriču se za povredu zakona i članaka 101 i 102. UFEU

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu
- upravne pristojbe i upravno-kaznene mjere koje utvrđuje i izriče AZTN, prihod su državnog proračuna

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9. ODGOVORNOST

- za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti Agencija odgovara Hrvatskom saboru⁴⁰

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja usvaja godišnje izvješće o radu koje agencija jednom godišnje podnosi Hrvatskom saboru za proteklu kalendarsku godinu⁴¹

11. BROJ ZAPOSLENIH: 47

16. AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

1. PODRUČJE RADA

- elektronički mediji

2. OSNIVANJE:

- Zakon o elektroničkim medijima (NN br. 153/09, 84/11, 94/13, 136/13)
- Statut potvrđuje Hrvatski sabor

3. PRAVNI OBLIK:

- samostalna i nezavisna pravna osoba s javnim ovlastima
- u sudski registar upisana kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“
- propisano da Vijeće za elektroničke medije u svojem radu ima ovlasti upravnog vijeća u smislu Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- regulatorno tijelo u području elektroničkih medija⁴², donosi provedbene propise temeljem zakonske ovlasti
- rješava u upravnim stvarima⁴³
- u nadzoru nad provedbom odredbi zakona izriče opomene i/ili podnosi optužne prijedloge sukladno propisanim prekršajnim odredbama
- podnosi propisana izvješća
- obavlja stručne i tehničke poslove prema zakonu

5. UPRAVLJAČKO TIJELO:

1) Vijeće za elektroničke medije

- broj članova: 7, predsjednik Vijeća je ujedno ravnatelj Agencije
- način imenovanja: Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH, po javnom pozivu
- trajanje mandata: 5 godina (profesionalna dužnost)

⁴⁰ Članak 26. stavak 3. Zakona

⁴¹ Članak 30. stavak 1. točka 13. Zakona

⁴² Regulatorne i nadzorne ovlasti te donošenje upravnih akata ovlasti su Vijeća za elektroničke medije, agencija je Zakonom definirana kao stručna služba Vijeća

⁴³ Postupci davanja i oduzimanja koncesija prema Zakonu i Zakonu o koncesijama, davanja dopuštenja za obavljanje djelatnosti i drugih odobrenja prema Zakonu. Protiv odluka (upravnih akata) Vijeća žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu. Plaće ravnatelja Agencije i članova Vijeća utvrđuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. (čl. 66. st. 6. Zakona)
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Agencije

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad, uključujući sredstva za plaće ravnatelja i članova Vijeća, osiguravaju se u skladu s godišnjim financijskim planom Agencije iz iznosa od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili pružatelji medijskih usluga⁴⁴
- neutrošena sredstva iz stavka po završnom računu mogu se upotrijebiti za dugoročne projekte Agencije

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9. ODGOVORNOST

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- ravnatelj podnosi godišnje izvješće o radu Agencije Hrvatskom saboru, koje je sastavni dio izvješća o radu Vijeća
- Vijeće za elektroničke medije objavljuje godišnje izvješće o svom radu i podnosi ga Hrvatskom saboru.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 29

17. HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI (HAKOM)

1. PODRUČJE RADA

- mrežne usluge - telekomunikacije, pošta, željeznički promet

2. OSNIVANJE:⁴⁵

- Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14); osnovana Zakonom o telekomunikacijama (NN br. 122/03, 158/03 i 60/04)
- osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske

3. PRAVNI OBLIK:

- samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima u okviru djelokruga i nadležnosti propisanih zakonom te posebnim zakonima kojima se uređuje područje poštanskih usluga i regulacija tržišta željezničkih usluga.
- u sudskom registru upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

⁴⁴ Prihod ostvaren obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga prema članku 19 Zakona, djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i/ili radija iz članka 22 i 79 Zakona te djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija iz članka 80 Zakona (članak 66. Zakona)

⁴⁵ Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br 71/14) i Zakona o regulaciji tržišta željezničkih usluga (NN br 71/14), Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije je pripojena Agencija za regulaciju tržišta željezničkih usluga te je time ustrojen nacionalni regulator za mrežne djelatnosti

- obavlja regulatorne i druge poslove u okviru djelokruga i nadležnosti propisanih Zakonom o elektroničkim komunikacijama, Zakonom o poštanskim uslugama (NN br. 144/12, 153/13) i Zakonom o regulaciji tržišta željezničkih usluga (NN br. 71/14), i to:
- donosi provedbene propise na temelju gore navedenih zakona⁴⁶
- odlučuje o sporovima dvaju ili više operatera te operatera i korisnika usluga
- rješava u upravnim stvarima⁴⁷
- nadzor i regulacija cijena u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga
- inspekcijski nadzor provedbe pozitivnih propisa o elektroničkim komunikacijama, poštanskim uslugama te prava putnika u željezničkom prijevozu
- obavlja druge stručne i tehničke poslove

5. UPRAVLJAČKO TIJELO:

1) Vijeće Agencije

- broj članova: 5
 - način imenovanja: Hrvatski sabor na prijedlog Vlade RH, po javnom pozivu
 - trajanje mandata: 5 godina (profesionalna dužnost)
- Ravnatelj (vodi stručnu službu, za rad odgovara Vijeću agencije)
- način imenovanja: Vijeće Agencije na temelju javnog natječaja
 - trajanje mandata: 4 godine

6 RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- prava iz radnog odnosa radnika stručne službe Agencije uređuju se općim aktima Agencije, u skladu s općim propisima o radu. Radnici stručne službe Agencije sklapaju ugovor o radu s ravnateljem Agencije. (čl. 10. st. 10. Zakona)⁴⁸
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za radnike Agencije

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad osiguravaju se iz naknada propisanih za operatere na sektorskom tržištu prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama, Zakonu o regulaciji tržišta željezničkih usluga i Zakonu o poštanskim uslugama; višak prihoda su prihod Fonda za razvoj mrežnih djelatnosti (osniva se pri HAKOM-u otvaranjem posebnog bankovnog računa
- financijska izvješća podliježu godišnjoj reviziji koju obavlja ovlašteni neovisni revizor HAKOM donosi odluku o odabiru revizora u skladu s posebnim propisima o reviziji.

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9 ODGOVORNOST

- HAKOM za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru (čl. 7 Zakona). Predsjednik Vijeća Agencije odgovara za zakonitost rada HAKOM (čl. 8. Zakona). Ravnatelj za svoj rad odgovara Vijeću Agencije (čl 10 Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

⁴⁶ Ministarstvo može davati HAKOM-u smjernice za provedbu utvrđenih načela i politike razvoja elektroničkih komunikacija. Smjericama koje se moraju javno objaviti ne smije se utjecati na odluke u pojedinačnim slučajevima (čl 4 st 3 Zakona)

⁴⁷ Hakom donosi provedbene propise, rješava sporove te donosi upravne akte (dozvole i ostala rješenja u propisanim postupcima) prema svim propisima iz svoje nadležnosti. Protiv odluka i drugih upravnih akata HAKOM nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom

⁴⁸ Ravnatelj Agencije obnaša svoju dužnost profesionalno, kao radnik Agencije, a za vrijeme obnašanja dužnosti ima pravo na placu i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije. Ravnatelj Agencije sklapa ugovor o radu s predsjednikom Vijeća Agencije (čl 10 st 8 Zakona)

- Vijeće podnosi Hrvatskom saboru i Vladi RH godišnje izvješće o radu HAKOM-a, koje sadrži, između ostalog i financijska izvješća i završni račun
- na zahtjev Hrvatskoga sabora ili Vlade RH, Vijeće je obvezno podnijeti izvješće i za razdoblje kraće od godine dana.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 179

18. AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

1. PODRUČJE RADA

- željeznički promet

2. OSNIVANJE:

- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (NN br. 82/13); osnovana Zakonom o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa (NN br. 120/08 – prestao važiti)
- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske te daje prethodnu suglasnost na statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudskom registru upisana kao ustanova

4. DJELATNOST⁴⁹

- tijelo nadležno za sigurnost u smislu željezničkog zakonodavstva EU, kojemu je povjereno reguliranje i nadzor sigurnosti željezničkog sustava RH
- rješava u upravnim stvarima⁵⁰
- inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i izravno primjenjivim propisima EU
- stručni nadzor i drugi stručni poslovi u skladu s zakonom
- može donositi obvezujuće mjere za sigurnost željezničkog sustava

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: Vlada RH na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 5 godina

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6 RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja.(čl. 16. st. 5. Zakona)⁵¹

⁴⁹ Agencija ne obavlja većinu poslova (poslovi inspekcijskog nadzora, osposobljavanja strojovođa i provođenja stručnih ispita) koji su joj stavljeni u nadležnost zbog manjka administrativnih kapaciteta – izvor Izvješće za 2013. godinu

⁵⁰ Potvrde i uvjerenja o sigurnosti, dozvole, ovlaštenja, odobrenja (članak 11 Zakona) Protiv upravnih akata Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor

⁵¹ čl. 16. st. 1. Zakona propisuje da se plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosom uređuju Statutom i drugim općim aktima Agencije u skladu s općim propisima o radu i propisima kojim se uređuju plaće u javnim službama. Prema odredbi članka 137. Prijelaznih i završnih odredbi Zakona, propisi o plaćama o javnim službama prestaju se primjenjivati na plaće zaposlenika Agencije od trenutka stupanja na snagu pravilnika iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona i o tog trenutka primjenjuje se članak 16. st. 5.)

- do donošenja pravilnika iz čl. 16. st.3. Zakona na plaće zaposlenika Agencije primjenjuju se propisi o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- iz naknada⁵² koje plaćaju željeznički prijevoznici po prijednom vlak kilometru i naknada koje plaćaju upravitelji infrastrukture po kilometru kolosijeka kojima upravljaju.

- prihod koji ostvari od naknada predstavlja vlastiti prihod i uplaćuje se na žiro račun Agencije. Visinu naknada propisuje pravilnikom ministar prometa

- do donošenja pravilnika iz čl. 16. st.3. Zakona, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu

- ako u slučaju gospodarskog poremećaja ili više sile Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati dostatna sredstva iz naknada, sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu.

8. NADZOR:

- nadzor nije izričito propisan

9. ODGOVORNOST:

- Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi (čl. 8. st. 4. Zakona). Upravno vijeće i ravnatelj za svoj rad odgovaraju Vladi (čl. 13. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- do 30. rujna svake kalendarske godine podnosi Vladi godišnje izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće.

- do 30. rujna svake kalendarske godine podnosi Europskoj agenciji za željeznice izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini

11. BROJ ZAPOSLENIH: 16

19. HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO (HACZ)

1. PODRUČJE RADA

- zračni promet

2. OSNIVANJE:

- Zakon o zračnom prometu (NN br. 69/09, 84/11, 54/13, 127/13, 92/14); osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu od 20. travnja 2007. (NN br. 46/07)

- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima

- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

- u sudskom registru upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- priprema nacrtu prijedloga podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti koje donosi ministar

- rješava u upravnim stvarima⁵³

- inspekcijski nadzor zračnog prometa te inspekcijski nadzor zaštite prava putnika

- podnošenje optužnoga prijedloga u svojstvu ovlaštenoga tužitelja i izdavanje prekršajnog naloga za prekršaje iz područja civilnoga zrakoplovstva

⁵² prema članku 137. Zakona, sredstva se osiguravaju prema članku 16. st. 2. (iz naknada) od trenutka stupanja na snagu pravilnika iz članka 16. stavka 3. Zakona, a do tada se sredstva osiguravaju u državnom proračunu

⁵³ Dozvole, certifikati, odobrenja. Protiv upravnih akata Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor (članak 5. Zakona)

- vodi propisane registre i evidencije
- certificiranje operatera, zrakoplova i drugih subjekata prema Zakonu
- može operaterima izdavati obvezujuće naredbe⁵⁴

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Vijeće⁵⁵

- broj članova: 5
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

2) Direktor⁵⁶

- način imenovanja: Vijeće uz suglasnost Vlade RH, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 5 godina
- za rad odgovara Vijeću i ministru

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Pravni položaj zaposlenika Agencije, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima, koja nisu uređena Zakonom, uređuju se Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije u skladu s općim propisima o radu. (čl. 5. st. 5. Zakona)
- Agencija je ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja. (članak 10. stavak 3. Zakona)

7. FINANCIRANJE:

- iz prihoda od djelatnosti Agencije,
- iz dijela naknada za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta, naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku te ostalih izvora u skladu sa zakonom.
- ako, u slučaju više sile, Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati sredstva iz naknada, sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se u državnom proračunu
- ako u obavljanju djelatnosti ostvari višak prihoda, taj se višak može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, u skladu s ovim Zakonom i Statutom

8. NADZOR:

- ministarstvo obavlja upravni nadzor nad Agencijom u skladu s odredbama općeg propisa o obavljanju upravnog nadzora. Kada Ministarstvo provodi upravni nadzor, Agencija je obvezna omogućiti obavljanje poslova upravnog nadzora.⁵⁷

9. ODGOVORNOST

- Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi RH (čl. 5. st. 3. Zakona)
- Direktor za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i ministru (čl. 9. st. 3. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija najkasnije do 31. svibnja svake kalendarske godine podnosi Vladi RH godišnje izvješće o radu uključujući i financijsko izvješće

11. BROJ ZAPOSLENIH: 81

⁵⁴ Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti (Air Safety Order), sigurnosne direktive (safety directives), direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASA-e, direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa.

⁵⁵ Članovi Vijeća ne smiju biti zaposlenici Agencije. Vijeće nema izvršne ni regulatorne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje je ovlaštena Agencija (članak 8. Zakona)

⁵⁶ Direktor za svoj rad odgovara Vijeću i ministru (članak 9. Zakona)

⁵⁷ Članak 140. Zakona odnosi se i na Agenciju za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu

20. AGENCIJA ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA U ZRAČNOM, POMORSKOM I ŽELJEZNIČKOM PROMETU

1. PODRUČJE RADA

- zračni, pomorski i željeznički promet

2. OSNIVANJE:

- Zakon o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (NN br. 54/13);
- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske te daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudskom registru upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- istraživanje ozbiljnih nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu
- daje sigurnosne preporuke, prikuplja podatke, vodi propisane baze podataka, izrađuje analize te izrađuje i podnosi propisana izvješća
- obavlja druge poslove prema propisima kojima se uređuje zračni promet, pomorstvo te sigurnost i interoperabilnost željezničkog prometa

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće⁵⁸

- broj članova: 3
- način imenovanja: Vlada RH, na temelju javnog natječaja kojeg provodi ministarstvo
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj⁵⁹

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 5 godina

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva potrebna za redovitu djelatnost osiguravaju se u državnom proračunu
- može stjecati sredstva i iz drugih izvora (donacije, fondovi i sl.) sukladno propisima, pod uvjetom da se time ne narušava njena neovisnost u radu.
- djelatnost ne obavlja radi stjecanja dobiti.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje, sukladno propisima za proračunsko računovodstvo.
- do 30. studenoga svake kalendarske godine podnosi Vladi godišnji program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu na odobrenje.

8. NADZOR:

- upravni nadzor nad Agencijom obavlja ministarstvo. Nadzor se ne provodi nad stručnim poslovima.⁶⁰

⁵⁸ Članovi upravnog vijeća ne smiju biti zaposlenici Agencije te nemaju izvršne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje su ovlašteni ravnatelj i glavni istražitelji.

⁵⁹ Vodi poslovanje Agencije. Stručni rad vode tri glavna istražitelja, svaki za svoje područje (članci 9. i 10. Zakona)

⁶⁰ Na Agenciju se odnosi i odredba o upravnom nadzoru članka 140. Zakona o zračnom prometu.

9. ODGOVORNOST:

- Agencija za svoj rad odgovara Vladi⁶¹

10. IZVJEŠTAVANJE:

- dužna najkasnije do 30. travnja svake kalendarske godine Vladi podnijeti godišnje izvještaje o svojem radu, koji sadrži cjelovitu analizu stanja u području rada i poslovanja uključujući godišnji financijski izvještaj.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 8

21. AGENCIJA ZA VODNE PUTOVE

1. PODRUČJE RADA

- riječni promet

2. OSNIVANJE:

- Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN br. 109/07, 132/07, 51/13), Uredba o upravljanju i vođenju poslova Agencije za vodne putove (NN br. 58/08)⁶²

- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske koja daje prethodnu suglasnost na statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- obavlja stručno tehničke poslove Zakonom utvrđene kao javna služba - gradnja, tehničko unapređenje, tehničko održavanje vodnih putova i kontrola stanja plovnog puta

- sudjeluje u izradi prijedloga srednjoročnog planskog dokumenta koji donosi Vlada RH, u dijelu koji se odnosi na vodne putove

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra prometa⁶³

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća, na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu. Ako ostvari dobit, sredstva dobiti moraju se koristiti za razvoj vlastite djelatnosti (čl. 113. Zakona)

8. NADZOR:

⁶¹ Članak 3. stavak 2. Zakona. Pored toga, prema čl. 5. Zakona, Agencija je „*funkcionalno i organizacijski nezavisna od svih tijela nadležnih za zračni, pomorski i željeznički promet te od svih pravnih i fizičkih osoba*“.

⁶² Agencija je pravni sljednik Agencije za plovne putove unutarnjih voda osnovane Zakonom o plovidbi unutarnjih vodama (NN br. 19/98, 151/03 i 138/06)

⁶³ tri predstavnika ministarstva nadležnog za unutarnju plovidbu (promet), po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za zaštitu okoliša, financije i upravljanje vodama te jedan predstavnik Hrvatskih voda

- upravni nadzor nad radom Agencije obavlja ministarstvo.

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada Agencije te za stručni rad Agencije, nije izričito propisano kojem tijelu⁶⁴

10. IZVJEŠTAVANJE:

- financijsko i poslovno izvješće o radu Agencije Upravno vijeće podnosi Vladi RH na suglasnost

11. BROJ ZAPOSLENIH: 28

22. AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET

1. PODRUČJE RADA

- pomorski promet – prijevoz putnika

2. OSNIVANJE:

- Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (NN br. 33/06, 38/09, 87/09, 18/11, 80/13)

- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske koja daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- neprofitna pravna osoba (čl. 4. st. 6. Zakona)

- u sudskom registru upisana kao ustanova

- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- davanje koncesija za obavljanje javnog prijevoza na državnim linijama te utvrđivanje najviše cijene javnog prijevoza na državnim linijama

- daje prethodnu suglasnost na odluke o županijskim, međuzupanijskim i lokalnim linijama koje donose lokalna i županijska predstavnička tijela

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je predstavnik ministarstva nadležnog za pomorstvo

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra prometa⁶⁵

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće uz suglasnost ministra, na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- iz dijela naknade od koncesija na državnim linijama

- iz državnog proračuna te vlastitih prihoda⁶⁶

⁶⁴ Članak 14. Uredbe o upravljanju i vođenju poslova Agencije za vodne putove (NN 58/08)

⁶⁵ tri predstavnika ministarstva pomorstva od kojih je jedan predsjednik vijeća te po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za financije i razvoj otoka

⁶⁶ Vlastitim приходima označeni su prihodi na temelju ugovora o obavljanju poslova za županijske, međuzupanijske i lokalne linije prema članku 17. stavak 2. Zakona, koji se ostvaruju iz proračuna lokalnih i područnih jedinica s kojima su takvi ugovori sklopljeni.

- sredstva za davanje potpora brodarima osiguravaju se u državnom proračunu kao sredstva Agencije
- odluku o raspolaganju s dobiti, kao i način snošenja gubitka donosi Vlada RH na prijedlog upravnog vijeća

8. NADZOR:

- nije izričito propisan nadzor⁶⁷

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj za svoj rad odgovara Upravnom vijeću i ministru⁶⁸

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije propisana obveza izvještavanja

11. BROJ ZAPOSLENIH: 10

23. HRVATSKI REGISTAR BRODOVA (HRB)

1. PODRUČJE RADA

- klasifikacija i certifikacija plovila

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Hrvatskom registru brodova (NN br. 81/96, 76/13)⁶⁹
- osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske koja daje suglasnost na statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručno-tehnički poslovi koje prema Zakonu obavlja kao javnu službu - statutarna certifikacija i baždarenje brodova i ostalih pomorskih objekata, sigurnost kontejnera, tehnički nadzor za određene vrste plovila, stručna potpora ministarstvu
- može obavljati i druge stručno-tehničke poslove prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9
- način imenovanja: Vlada RH, korisnici usluga i zaposlenici HRB-a⁷⁰
- trajanje mandata 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata. nije propisano

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE.

⁶⁷ Propisan je inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i propisa donesenih na temelju njega koji obavljaju inspektori i drugi ovlašteni državni službenici ministarstva (čl 59 Zakona) Međutim nema odredbe o upravnom nadzoru, odnosno nadzoru zakonitosti rada i općih akata

⁶⁸ Članak 21 stavak 5 Zakona

⁶⁹ Člankom 1 Zakona javno poduzeće "Hrvatski registar brodova" d.o.o Split osnovano Zakonom o Hrvatskom registru brodova ("Narodne novine", br 22/92) postaje javna ustanova koja obavlja poslove od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku

⁷⁰ Tri člana imenuje Vlada, iz ministarstava nadležnog za poslove pomorstva, unutarnju plovidbu i za rad Četiri člana imenuju, uz naknadnu suglasnost Vlade, Hrvatsko pomorsko brodarstvo društvo (2), Hrvatsko brodograđevno društvo i Hrvatski osiguravatelj i reosiguravatelj brodova Dva člana biraju iz svojih redova stručnjaci HRB-a

- Zakon ne sadrži izričite odredbe o radnom odnosu i/ili plaćama zaposlenih pa tako ni odredbu o primjeni Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike HRB-a

7. FINANCIRANJE:

- iz prihoda ostvarenih naplaćivanjem naknada od izravnih korisnika usluga.
- na temelju posebnog programa Vlade RH sredstva se mogu osigurati i iz državnog proračuna.
- prihodi koje ostvari obavljanjem poslova sukladno Zakonu mogu se koristiti isključivo za unapređenje rada

8. NADZOR:

- nadzor obavlja ministarstvo nadležno za poslove pomorstva

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije propisana obveza podnošenja izvješća

11. BROJ ZAPOSLENIH: 97

24. HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO, INOVACIJE I INVESTICIJE (HAMAG-BICRO)

1. PODRUČJE RADA

- malo gospodarstvo i investicije

2. OSNIVANJE:

- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN br. 29/02, 63/07, 53/12, 56/13)⁷¹
- Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut (i financijski plan)

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba (čl. 12. st. 2. Zakona)⁷²
- propisana podredna primjena propisa koji se odnose na društvo s ograničenom odgovornošću (Zakon o trgovačkim društvima)
- u sudski registar upisana kao „druga osoba za koje je upis propisan zakonom“

4. DJELATNOST

- izvršni poslovi u poticanju malog gospodarstva – kreditiranje, subvencioniranje, davanje jamstava, davanje potpora propisanih Zakonom⁷³
- stručni, analitički i savjetodavni poslovi prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravni odbor

- broj članova: 15⁷⁴, predsjednik je po položaju ministar poduzetništva i obrta, njegov zamjenik ili pomoćnik

⁷¹ HAMAG je pravni sljednik Hrvatske garancijske agencije Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju malog gospodarstva (NN br. 56/13) Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske (BICRO) pripojena je HAMAG-u 8. travnja 2014. g.

⁷² U stavku 6. istog članka označena kao „neprofitna pravna osoba“

⁷³ Potpore male vrijednosti HAMAG dodjeljuje prema Uredbi Komisije (EU) BR. 1401/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske
- trajanje mandata: 4 godine

2) Uprava

- broj članova: 4
- način imenovanja: Upravni odbor
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- iz sredstava državnog proračuna putem ministarstva nadležnog za poduzetništvo i obrt i ministarstva nadležnog za znanost za izravne tekuće i kapitalne izdatke,
- iz kreditnih i ostalih sredstava iz namjenskih domaćih i stranih fondova, kreditnih i ostalih sredstava domaćih i stranih banaka, bespovratne pomoći, prihoda od povrata kredita i kamata na kredite odobrene u sklopu Prvog programa mjera u provedbi Nacionalne politike zapošljavanja i ostalih prihoda u skladu sa zakonom.
- ako se poslovanjem agencije ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti ostaje u agenciji i upotrijebit će se za ostvarenje zadataka agencije

8. NADZOR:

- nadzor provođenja zakona, statuta, općih akata Agencije i programa za obavljanje djelatnosti obavlja ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt. Financijski nadzor nad poslovanjem vrši Državni ured za reviziju. (propisano Statutom)

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- godišnje izvješće o radu priprema Uprava, usvaja Upravni odbor i podnosi ga Vladi RH i Hrvatskom saboru (propisano Zakonom i Statutom).

11. BROJ ZAPOSLENIH: 98

25. AGENCIJA ZA PRAVNI PROMET I POSREDOVANJE NEKRETNINAMA (APN)

1. PODRUČJE RADA

- pravni promet nekretnina

2. OSNIVANJE:

- Uredba o Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama (NN br. 45/97, 63/97, 65/99, 132/02, 8/04, 27/08, 105/09 i 79/12) na temelju Zakona o ustanovama
- Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut (i financijski plan)

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- u sudskom registru upisana kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“ te kao „*agencija*“

⁷⁴ članove imenuje Vlada, po jednog na prijedlog ministara nadležnih za poduzetništvo i obrt, znanost, financije, regionalni razvoj, vanjske poslove, rad, turizam, poljoprivredu, gospodarstvo te po jednog na prijedlog predsjednika Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatskog saveza zadruga i Hrvatske udruge poslodavaca

4. DJELATNOST

- izvršni i stručno-tehnički poslovi u pravnom prometu i posredovanju nekretninama prema posebnim propisima⁷⁵

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je po položaju ministar graditeljstva

- način imenovanja: članovi su po položaju ministri⁷⁶

- trajanje mandata: jednako trajanju mandata pojedinog ministra

2) Direktor

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra graditeljstva

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za redovitu djelatnost osiguravaju se iz državnog proračuna temeljem i drugih izvora temeljem posebnih propisa

- prihodi od provizija na koje ostvaruje pravo pri kupnji i prodaji nekretnina, prihodi od najma i zakupa nekretnina te razlika u cijeni prilikom prodaje vlastiti su prihodi APN-a

8. NADZOR:

- nadzor nad poslovanjem i kontrolu financijskog poslovanja u primjeni Zakona o društveno poticajnoj stanogradnji provode Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- godišnje izvješće o radu Upravno vijeće podnosi Vladi Republike Hrvatske

11. BROJ ZAPOSLENIH: 79

26. AGENCIJA ZA OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA (AZONIZ)

1. PODRUČJE RADA

- graditeljstvo – ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

2. OSNIVANJE:

- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN br. 86/12, 143/13). Osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN br. 143/13), na određeno vrijeme te prestaje s radom rješavanjem svih preuzetih predmeta

- osnivačka prava i dužnosti u ime RH kao osnivača obavlja i ostvaruje Vlada RH

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

4. DJELATNOST

⁷⁵ Zakon o društveno poticajnoj stanogradnji, Zakon o subvencioniranju i državnom jamstvu stambenih kredita, Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, Zakon o područjima posebne državne skrbi itd

⁷⁶ Ministri nadležni za graditeljstvo, pravosuđe, financije, regionalni razvoj i poljoprivredu po položaju su članovi Upravnog vijeća, a ministar nadležan za graditeljstvo je predsjednik Upravnog vijeća.

- rješava u upravnom postupku ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada (postupak legalizacije)⁷⁷

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 3, predsjednik je po položaju ministar graditeljstva
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu RH iz sredstava ostvarenih na temelju Zakona.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja poslovnih knjiga proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- nadzor provodi ministarstvo nadležno za graditeljstvo

9. ODGOVORNOST:

- u obavljanju poslova utvrđenih Zakonom agencija je samostalna i odgovara Vladi RH i ministru⁷⁸

10. IZVJEŠTAVANJE:

- najmanje jednom godišnje podnosi Vladi RH izvješće o radu.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 189 .

27. HRVATSKI ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ

1. PODRUČJE RADA

- prostorno uređenje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o prostornom uređenju (NN br. 153/13)
- osnivačka prava ostvaruje Vlada RH koja daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni poslovi prostornog uređenja za Republiku Hrvatsku (izrada i koordinacija izrade dokumenata prostornog uređenja od nacionalnog značenja)

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je predstavnik ministarstva

⁷⁷ O žalbi protiv rješenja o izvedenom stanju odlučuje ministarstvo

⁷⁸ Članak 37.b stavak 1. Zakona

- način imenovanja: ministar nadležan za prostorno uređenje
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za obavljanje djelatnosti, u skladu s programom rada i financijskim planom, osiguravaju se iz državnog proračuna i iz drugih izvora u skladu s Zakonom.
- ako u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, odluku o raspolaganju s dobiti, kao i način snošenja gubitka, donosi Upravno vijeće uz suglasnost ministra.

8. NADZOR:

- nadzor zakonitosti rada provodi ministarstvo. Zavod je dužan u svrhu provedbe nadzora omogućiti pristup službenim prostorijama i dostaviti sve zatražene podatke, dokumente i izvješća u zatraženom roku, ne postupi po traženju, na ispunjenje zatraženog ga se poziva rješenjem. Ministarstvo rješenjem naređuje Zavodu otklanjanje nezakonitosti koja se utvrdi u provedbi nadzora te rok za njeno otklanjanje. Nepostupanje po rješenju iz neopravdanog razloga je teška povreda službene dužnosti ravnatelja Zavoda.⁷⁹

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj Zavoda za svoj rad odgovara Upravnom vijeću Zavoda i ministru⁸⁰

10. IZVJEŠTAVANJE:

- najmanje jednom godišnje podnosi izvješće o radu Zavoda ministarstvu
- Upravno vijeće podnosi godišnje izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada Zavoda Vladi RH i ministarstvu te svake dvije godine podnosi izvješće o ostvarenju programa razvoja Zavoda Vladi RH i ministarstvu

11. BROJ ZAPOSLENIH: 13

28. AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE

1. PODRUČJE RADA

- regionalni razvoj

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske (NN br. 155/08, 83/12, 111/14) na temelju Zakona o ustanovama
- osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

4. DJELATNOST

- stručni, analitički i savjetodavni poslovi
- prati provedbu projekata

⁷⁹ Nadzor i ovlasti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja kao nadzornog tijela propisane su člancima 180. do 185. Zakona

⁸⁰ Članak 23. stavak 4. Zakona

- priprema i provodi natječajne, postupke ocjenjivanja i odabira projekata te priprema i zaključuje ugovore

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 3, predsjednik je predstavnik ministarstva regionalnog razvoja
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za regionalni razvoj
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: ministar na prijedlog Upravnog vijeća, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz državnog proračuna i iz vlastitih prihoda.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj. Upravni nadzor⁸¹ nad radom Agencije obavlja ministarstvo (nadležno za regionalni razvoj)

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije izričito propisano

11. BROJ ZAPOSLENIH: 44

29. SREDIŠNJA AGENCIJA ZA FINANCIRANJE I UGOVARANJE PROGRAMA I PROJEKATA EUROPSKE UNIJE (SAFU)

1. PODRUČJE RADA

- programi EU

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (NN br. 90/07, 114/07, 29/12, 56/13), na temelju Zakona o ustanovama
- osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i fondove Europske unije.

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

4. DJELATNOST

- financiranje, nabava, plaćanje i nadzor provedbe programa i projekata EU u kojima su upravljanje i odgovornost preneseni na RH.
- priprema i provodi natječajne, sklapa ugovore o potpori i ugovore o nabavi usluga, robe i radova
- stručni poslovi prema posebnim propisima⁸²

⁸¹ Upravni nadzor propisan čl. 20. st. 5. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN br. 147/2014)

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 3, predsjednik je po položaju ministar regionalnog razvoja
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za regionalni razvoj
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz državnog proračuna i iz vlastitih prihoda
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i fondove Europske unije

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije izričito propisano

11. BROJ ZAPOSLENIH: 141

30. AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE (HALMED)

1. PODRUČJE RADA

- zdravstvo - lijekovi i medicinski proizvodi

2. OSNIVANJE:

- Zakon o lijekovima (NN br. 76/13, 90/14); osnovana Zakonom o lijekovima i medicinskim proizvodima (NN br. 121/03 – prestao važiti).
- osnivačka prava i dužnosti obavlja Vlada RH, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK

- pravna osoba s javnim ovlastima
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- rješava u upravnom postupku⁸³
- dio inspeksijskog nadzora nad provedbom Zakona⁸⁴

⁸² Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN br. 78/12, 143/13, 157/13)

⁸³ Postupci izdavanja odobrenja i dozvola te upisa u očevidnike vezanih za lijekove i medicinske proizvode prema Zakonu i Zakonu o medicinskim proizvodima (NN br. 76/13) Protiv rješenja Agencije (uključujući i rješenje inspektora Agencije) ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor

⁸⁴ Nadzor nad provedbom odredbi Zakona vezano uz nadzor nad proizvodnjom lijekova, ispitivanih lijekova, djelatnih i pomoćnih tvari te nadzor nad farmakovigilancijom obavlja inspekcija Agencije. Inspeksijski nadzor nad provedbom odredbi Zakona vezano uz lijekove, ispitivane lijekove, djelatne i pomoćne tvari, osobito nadzor

- vodi propisane očevidnike i evidencije prema Zakonu i posebnom propisu
- obavlja stručne, analitičke i savjetodavne poslove prema Zakonu i posebnom propisu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće (provedba javnog natječaja propisana Statutom)
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- na pravni položaj radnika zaposlenih u Agenciji, uvjete za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi o radu i kolektivni ugovor (čl. 225. Zakona)⁸⁵
- Zakonom nije izričito propisana primjena Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za radnike Agencije

7. FINANCIRANJE:

- iz prihoda koje ostvari svojim poslovanjem (naplaćivanjem usluga i godišnjim pristojbama) i iz drugih izvora u skladu s Zakonom i drugim propisom.⁸⁶
- naplaćuje godišnju pristojbu za rješenja dana na temelju odredbi Zakona i Zakona o medicinskim proizvodima.
- podnositeljima zahtjeva naplaćuje i upravne pristojbe koje su prihod proračuna
- visinu godišnje pristojbe iz stavaka određuje Agencija uz suglasnost ministra, a snosi ih pravna ili fizička osoba kojoj je temeljem odredbi ovoga Zakona i Zakona o medicinskim proizvodima dano rješenje.
- imovinu Agencije čine sredstva za rad pribavljena od osnivača, stečena pružanjem usluga ili pribavljena iz drugih izvora.
- Statutom propisano da „Agencija posluje u svoje ime i za svoj račun“.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija o svom poslovanju podnosi godišnje izvješće ministru i Vladi RH

11. BROJ ZAPOSLENIH: 206

31. AGENCIJA ZA KVALITETU I AKREDITACIJU U ZDRAVSTVU I SOCIJALNOJ SKRBI

1. PODRUČJE RADA

- zdravstvo i socijalna skrb

nad ispitivanjem, izradom, prometom, posredovanjem, provjerom kakvoće te oglašavanjem o lijeku obavlja farmaceutska inspekcija Ministarstva zdravlja (čl. 193 Zakona)

⁸⁵ Pravilnikom o radu uređuju se prava i obveze i ostala pitanja iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji. Pravilnik o radu i druge opće akte Agencije donosi Upravno vijeće, ako Zakonom i Statutom nije propisano da ih donosi ravnatelj Agencije. (čl. 214, st. 2 i 3. Zakona)

⁸⁶ Na cjenik usluga Agencije suglasnost daje ministar zdravlja

2. OSNIVANJE:

- Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (NN br. 124/11); osnovana Zakonom o kvaliteti zdravstvene zaštite (NN br. 107/07)
- osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut⁸⁷

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba (čl. 35. st. 1. Zakona)/neprofitna ustanova (čl. 46. st. 3. Zakona)
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- rješava u upravnom postupku akreditacije nositelja zdravstvene djelatnosti i nositelja djelatnosti socijalne skrbi⁸⁸
- vodi registar izdanih akreditacija
- predlaže nadležnom ministarstvu donošenje provedbenih propisa u skladu s Zakonom

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- iz državnoga proračuna Republike Hrvatske,
- iz prihoda što ih ostvari poslovanjem (naplaćivanjem usluga i godišnjim pristojbama)⁸⁹,
- iz naknada koje određuje uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, odnosno ministra nadležnog za socijalnu skrb

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije na području kvalitete zdravstvene zaštite obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo, a na području kvalitete socijalne skrbi ministarstvo nadležno za socijalnu skrb.

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada i materijalno-financijsko poslovanje Agencije (čl. 44. Zakona), nije izričito propisano kojem tijelu.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- obvezna o svome radu podnositi godišnje izvješće Vladi RH, ministru nadležnom za zdravstvo i ministru nadležnom za socijalnu skrb
- ako Agencija sazna za štetne neželjene događaje koji ugrožavaju sigurnost zdravstvenog postupka određenoga nositelja zdravstvene djelatnosti ili ugrožavaju sigurnost korisnika

⁸⁷ suglasnost na ostale opće akte daju nadležna ministarstva

⁸⁸ Akreditacija se daje, odnosno odbija rješenjem. Protiv rješenja Agencije dopuštena je žalba koja se podnosi ministarstvu nadležnom za zdravstvo, odnosno socijalnu skrb.

⁸⁹ Agencija je neprofitna ustanova čija sredstva mogu biti namijenjena samo za naknadu tekućih troškova, ulaganja vezana za unapređenje rada te za istraživanja i edukaciju na području osiguranja i unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite i kvalitete usluga socijalne skrbi. (Članak 46. stavak 3. Zakona)

usluga socijalne skrbi, obvezna je o tome bez odgađanja izvijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo i ministarstvo nadležno za socijalnu skrb

11. BROJ ZAPOSLENIH: 17

32. AGENCIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (APZ)

1. PODRUČJE RADA

- poljoprivreda

2. OSNIVANJE:

- osnovana Uredbom o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište (NN br. 39/09, 33/10, 109/11, 66/13 i 141/13) na temelju Zakona o ustanovama te članka 77. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu NN br. 152/2008 – prestao važiti); djeluje prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 39/13)

- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- specijalizirana javna ustanova⁹⁰

- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- obavlja poslove zaštite, korištenja, raspolaganja, prometa i okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta prema Zakonu

- dostavlja podatke nadležnim državnim tijelima i daje suglasnost na pregledane i potvrđene parcelacijske i geodetske elaborate za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je po položaju ministar poljoprivrede

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra poljoprivrede

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće (provedba javnog natječaja propisana Statutom)

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- ostvaruje sredstva za rad iz državnoga proračuna, obavljanjem svoje djelatnosti i iz drugih izvora sukladno odredbama o financiranju proračunskih korisnika.

- može stjecati sredstva i iz drugih izvora, donacijom i na drugi način, sukladno propisima i općim aktima Agencije.

- vodi računovodstvo i sastavlja financijska izvješća, sukladno propisima za proračunsko računovodstvo

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja ministarstvo nadležno za poljoprivredu.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

⁹⁰ Pravni oblik prema čl. 1. st. 1 Uredbe o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija putem Ministarstva poljoprivrede podnosi godišnje izvješće o svom radu Vladi RH⁹¹

11. BROJ ZAPOSLENIH: 51

33. HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA

1. PODRUČJE RADA

- poljoprivreda

2. OSNIVANJE:

- osnovana Uredbom o Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji (NN br. 63/94, 93/96, 11/97, 48/00, 8/01, 78/03, 28/09, 106/12) na temelju Zakona o ustanovama⁹²

- prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- specijalizirana ustanova za poslove u poljoprivredi⁹³

- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- stručni i stručno-tehnički poslovi u području poljoprivredne proizvodnje (stočarstva) i promicanja iste

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5

- način imenovanja: Predsjednika i tri člana imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske iz redova istaknutih stručnjaka iz područja poljoprivrede, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede. Jednog člana Upravnog vijeća biraju zaposlenici Agencije sukladno propisima o radu.

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na prijedlog ministra (provedba javnog natječaja propisana Statutom)

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za poslovanje i rad pribavlja obavljanjem vlastite djelatnosti i iz državnog proračuna.

- iz naknada za usluge prema odredbama posebnih zakona.⁹⁴

- ako se poslovanjem ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti prihod je državnog proračuna.

⁹¹ Propisano člankom 57. stavkom 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu

⁹² Osnovana kao Hrvatski stočarsko-seleksijski centar, pravni sljednik „Poljoprivrednog centra Hrvatske“ s p.p., Zagreb

⁹³ Pravni oblik prema čl. 1. St. 1 Uredbe o Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji

⁹⁴ Može provoditi sustav savjetovanja korisnika u području javnog zdravlja, zdravlja životinja i dobrobiti životinja prema odredbama **Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju** (NN br. 80/13, 41/14, 107/14). Naknade za usluge koje nisu određene posebnim propisima obračunavaju se primjenom Cjenika kojeg utvrđuje Upravno vijeće (članak 38. Statuta)

8. NADZOR:

- nije izričito propisan nadzor

9. ODGOVORNOST:

- Upravno vijeće odgovara za svoj rad Ministarstvu poljoprivrede (propisano Statutom)⁹⁵

10. IZVJEŠTAVANJE:

- godišnje izvješće o radu podnosi Ministarstvu poljoprivrede (propisano Statutom)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 316

34. AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

1. PODRUČJE RADA

- poljoprivreda, ribarstvo i ruralni razvoj

2. DJELATNOST

- operativna provedba mjera tržišne i strukturne potpore u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, provođenje programa međunarodne potpore, plaćanje i nadzor provedbe programa i mjera, provođenje kontrole na terenu.
- provodi upravni postupak vezano za Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji
- donosi odluke i sklapa ugovore vezano za isplatu potpora, novčanih poticaja i naknada prema posebnim propisima u području poljoprivrede⁹⁶
- vodi propisane očevidnike i evidencije prema posebnim propisima
- obavlja stručne i analitičke poslove

3. OSNIVANJE:

- Zakon o osnivanju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (NN br. 30/09, 56/13)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede, koje daje suglasnost na statut

4. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je po položaju ministar poljoprivrede
- način imenovanja: Vlada RH⁹⁷ na prijedlog ministra poljoprivrede
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj⁹⁸

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

⁹⁵ Člankom 19. Statuta HPA utvrđeno je da Upravno vijeće odgovara za svoj rad Ministarstvu poljoprivrede

⁹⁶ Prema Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN br. 82/13, 14/14) odluke i ugovori nisu upravni akti. Protiv istih može se podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore Agencije (članak 5.). Na isti način uređeno je donošenje odluke i podnošenje prigovora vezano za isplatu potpora prema Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN br. 80/13, 41/14, 107/14)

⁹⁷ Članovi su po jedan predstavnik ministarstava nadležnih za poljoprivredu, financije i regionalni razvoj te predstavnik radnika zaposlen u Agenciji, izabran sukladno odredbama Zakona o radu.

⁹⁸ Ima zamjenika, tri savjetnika i osam pomoćnika ravnatelja. Agencija ukupno ima 12 sektora, 40 sektorskih službi i 21 regionalni ured.

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- stječe sredstva za obavljanje djelatnosti iz državnog proračuna RH i na drugi način sukladno propisima i općim aktima Agencije.
- vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Vlada Republike Hrvatske.

9. ODGOVORNOST

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije izričito propisana obveza izvještavanja o radu

11. BROJ ZAPOSLENIH: 671

35. HRVATSKA AGENCIJA ZA HRANU (HAH)

1. PODRUČJE RADA

- sigurnost hrane i hrane za životinje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o hrani (NN br. 81/13 i 14/14); osnovana Zakonom o hrani (NN, br. 117/03., 130/03., 48/04., 85/06., 46/07., 84/08. i 55/11.)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba⁹⁹
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- obavlja znanstvene, stručne i analitičke poslove iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje, te je nacionalna referentna točka za procjenu rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5,
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog nadležnih ministarstava¹⁰⁰
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na prijedlog ministara, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 5 godina

⁹⁹ Pravni oblik prema odredbi članka 25. stavka 2. Zakona. Međutim, stavak 10. istog članka, za pitanja koja nisu uređenja Zakonom propisuje podrednu primjenu Zakona o ustanovama (kao i Zakona o proračunu i Zakona o plaćama u javnim službama).

¹⁰⁰ Predsjednik i jedan član su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, jedan član je predstavnik Ministarstva zdravlja, a jedan član je predstavnik udruga potrošača imenovan na prijedlog ministarstva nadležnog za zaštitu potrošača. Jednog člana biraju službenici i namještenici Agencije prema propisima o radu.

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- proračunski je korisnik državnog proračuna i sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu u okviru ministarstva nadležnog za poljoprivredu (članak 25. stavak 7. Zakona)
- može ostvarivati i druge prihode od aktivnosti koje organizira i provodi unutar svoje djelatnosti

8. NADZOR:

- nadzor u smislu nadzora nad zakonitošću rada i općih akata HAH nije izričito propisan¹⁰¹

9. ODGOVORNOST

- HAH za svoj rad odgovara Ministarstvu poljoprivrede (čl. 25. Zakona). Ravnatelj je odgovoran za rad i zakonitost rada (čl. 29. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije izričito propisana obveza izvještavanja

11. BROJ ZAPOSLENIH: 19

36. HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO

1. PODRUČJE RADA

- poljoprivreda, hrana i ruralni razvoj

2. OSNIVANJE:

- Zakon o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (NN br. 25/09, 124/10, 39/13)¹⁰²
- prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja¹⁰³
- propisana podređena primjena Zakona o ustanovama
- u sudskom registru upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- rješava o upravnim starima te obavlja poslove stručnog nadzora i ostale stručno-tehničke poslove kao javnu ovlast prema posebnim zakonima¹⁰⁴

¹⁰¹ Upravni nadzor nad provedbom Zakona i ostalih propisa u području sigurnosti hrane provode Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravlja, svako u svom djelokrugu (čl. 31. Zakona)

¹⁰² Na temelju članka 16. stavka 2. Zakona, Zavod za voćarstvo, Zavod za tlo, Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za vinogradarstvo i vinarstvo te Stanica za južne kulture Dubrovnik prestali su poslovati kao samostalne pravne osobe te su od 1.7.2009. ustrojstvene jedinice Centra. Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo pripojen je Centru 1.12.2010. godine temeljem čl. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona. Zakonom o dopuni Zakona o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku (NN br. 80/11) iz Centra je s 1.9.2011. izdvojen Zavod za maslinarstvo i južne kulture s 28 djelatnika te pripojen Sveučilištu u Dubrovniku, dok je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 39/13) iz Centra je 23.7.2013. izdvojen Zavod za tlo s 22 djelatnika te pripojen Agenciji za poljoprivredno zemljište.

¹⁰³ Pravni oblik prema čl. 1. st. 1. Zakona

¹⁰⁴ Rješenje za stavljanje u promet grožđa, mošta, vina i dr. proizvoda od grožđa i vina prema Zakonu o vinu (96/03, 25/09, 22/11, 55/11, 82/13, 14/14). Žalba protiv rješenja podnosi se Ministarstvu. Javne ovlasti propisane su i Zakonom o biljnom zdravlju (NN 75/05, 25/09, 55/11), Zakonom o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08 i 25/09, 124/10, 55/11 i 14/14) te Zakonom o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08 i 124/10).

- stručni, stručno-tehnički i analitičko-istraživački poslovi te vođenje propisanih evidencija (vinogradarski katastar) prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5,

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Ministarstva poljoprivrede¹⁰⁵

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za poslovanje i rad Centar pribavlja obavljanjem djelatnosti i iz državnog proračuna. Centar može stjecati sredstva i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

- Centar je obveznik primjene propisa koji uređuju područje proračunskog zakonodavstva i financijskog izvješćivanja u proračunskom zakonodavstvu.

8. NADZOR:

- Zakonom nije izričito propisan nadzor u smislu nadzora zakonitosti rada i/ili općih akata Centra¹⁰⁶

9. ODGOVORNOST:

- za obavljanje poslova (javnih ovlasti) prema posebnim propisima Centar odgovara Ministarstvu poljoprivrede¹⁰⁷

10. IZVJEŠTAVANJE:

- ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju Centra Upravnom vijeću i Ministarstvu poljoprivrede

- pisana izvješća o obavljenim poslovima iz svoje djelatnosti Centar podnosi ministarstvu i prema posebnim propisima¹⁰⁸

11. BROJ ZAPOSLENIH: 136

37. SAVJETODAVNA SLUŽBA¹⁰⁹

1. PODRUČJE RADA

¹⁰⁵ Jednog člana imenuje radničko vijeće

¹⁰⁶ Upravni nadzor provodi Ministarstvo poljoprivrede prema posebnim propisima kojima su Centru povjerene javne ovlasti. Posebni propisi navedeni u bilješki br. 67

¹⁰⁷ Prema čl. 63. St. 2 Zakona o biljnom zdravstvu Centar za obavljanje poslova povjerenih tih zakonom odgovara nadležnoj upravi Ministarstva poljoprivrede

¹⁰⁸ Prema čl. 17. Zakona o vinu, Centar je dužan o obavljenim poslovima iz svoje djelatnosti najmanje dva puta na godinu podnijeti pisano izvješće Ministarstvu poljoprivrede i matičnom radnom tijelu Hrvatskoga sabora. Prema čl. 64. st. 3. Zakona o biljnom zdravstvu Centar je dužan o obavljanju povjerenih poslova izvješćivati Ministarstvo poljoprivrede. Obveza izvještavanja ministarstva na isti način propisana je u čl. 4. st. 4. Zakona o sjemenu

¹⁰⁹ Puni naziv ustanove u sudskom registru je „Savjetodavna služba, javna ustanova za savjetodavnu djelatnost u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu, te unapređenju gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika“. Osnovana kao „Poljoprivredna savjetodavna služba“, naziv ustanove izmijenjen zbog širenja savjetodavnih poslova na šumarstvo (te preuzimanja određenog broja zaposlenika od Hrvatskih šuma)

- poljoprivreda, ruralni razvoj, ribarstvo te unapređenje gospodarenja šumama i šumskim zemljištem

2. OSNIVANJE:

- Zakon o savjetodavnoj službi (NN br. 50/12, 148/13)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- specijalizirana javna ustanova za obavljanje poslova savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu i unapređenju gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika¹¹⁰
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- obavlja savjetodavnu djelatnost (savjetodavni, stručno-tehnički poslovi, uključujući i stručni nadzor) u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unapređenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika kao javnu službu prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5,
- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog Ministarstva poljoprivrede¹¹¹
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- ostvaruje sredstva za rad iz državnog proračuna, obavljanjem svoje djelatnosti i iz drugih izvora na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i Statutom
- godišnja sredstva za redovitu djelatnost Službe osiguravaju se na temelju programa rada i financijskog plana Službe.
- vodi računovodstvo i sastavlja financijska izvješća, sukladno propisima za proračunsko računovodstvo.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Službe obavlja Ministarstvo.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće utvrđuje godišnje izvješće o poslovanju i financijski izvještaj koje potvrđuje Ministarstvo.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 248

¹¹⁰ Pravni oblik prema čl. 1. St. 1. Zakona

¹¹¹ Jednog člana biraju zaposlenici sukladno propisima o radu.

38. HRVATSKE VODE

1. PODRUČJE RADA

- vode i vodno gospodarstvo

2. OSNIVANJE:

- Zakon o vodama (NN br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/2013, 14/2014), osnovane Zakonom o vodama (NN br. 107/95, 150/05, 153/09 - prestao važiti)¹¹²
- osnivač Republika Hrvatska, Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut¹¹³

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba za upravljanje vodama (čl. 185. Zakona)
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- djelatnost upravljanja vodama (javna služba prema čl. 186. Zakona), uključuje:
- donošenje Plana upravljanja vodama i priprema nacрта drugih planskih dokumenata za upravljanje vodama
- rješavanje u upravnom postupku vezano za izdavanje vodopravnih akata koji su upravni akti i obračun i naplatu naknada prema Zakonu te obračun i naplatu naknada prema Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva (NN br. 153/2009, 90/2011, 56/2013, 154/2014)¹¹⁴;
- izdavanje obvezujućeg vodopravnog mišljenja i vodopravne potvrde¹¹⁵
- stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i koncesijskih uvjeta (vodni nadzor);
- stručni poslovi vođenja vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda te u vezi s davanjem koncesija za gospodarsko korištenje voda
- stručno- analitički poslovi izrade projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa,
- poslovi uređenja voda i zaštite od štetnog djelovanja voda – uključuje rukovođenje i nadzor te provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava;
- poslovi u melioracijskoj odvodnji, korištenju i zaštiti voda, u navodnjavanju i upravljanju javnim vodnim dobrom, među kojima i davanje mišljenja (a iznimno i suglasnosti) na provedbene propise koje na temelju Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave;
- upravljanje posebnim projektima određenih Zakonom, odlukom Vlade RH ili Upravnoga vijeća Hrvatskih voda te drugi poslovi prema Zakonu i posebnim propisima.

5. UPRAVLJAČKO TIJELO

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra poljoprivrede¹¹⁶

¹¹² Hrvatske vode - pravna osoba za upravljanje vodama osnovane su čl. 156. Zakona o vodama (NN br. 107/95, 150/05, 153/09 - prestao važiti) te nastavljaju poslovati po odredbama važećeg Zakona. Hrvatske vode pravni su sljednik Javnog vodoprivrednog poduzeca „Hrvatska vodoprivreda“ i njegovih pravnih prednika

¹¹³ Suglasnost na temelju čl. 191. st. 2. Zakona

¹¹⁴ Vodopravna dozvola, vodopravni uvjeti (upravni akti među vodopravnim aktima), rješenje o obračunu i placanju troškova onečišćivača voda, rješenje o naknadi štete pri protupravnoj eksploataciji prema Zakonu, rješenje o obračunu vodnoga doprinosa, rješenje o obračunu naknade za uređenje voda, rješenje o naknadi za korištenje voda, rješenje o obračunu naknade za zaštitu voda prema Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva. O žalbama protiv rješenja Hrvatskih voda odlučuje Ministarstvo. Žalba protiv rješenja ne odgaga njegovo izvršenje. Zaposlenici Hrvatskih voda, ovlašteni za izdavanje vodopravnih akata, moraju imati stručnu spremu i položen stručni ispit propisan za državne službenike (prema čl. 141. st. 4. Zakona)

¹¹⁵ Obvezujuće vodopravno mišljenje sastavni je dio rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša prema posebnim propisima o zaštiti okoliša

- trajanje mandata: 4 godine

Generalni direktor¹¹⁷

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra

- trajanje mandata: 5 godina

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- plaće zaposlenih u uređene su Kolektivnim ugovorom za vodno gospodarstvo (NN br. 88/03, 118/06, 89/09, 10/11 i 6/14), Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i Pravilnikom o radu¹¹⁸

7. FINANCIRANJE:

- poslovanje Hrvatskih voda financira se iz vodnih naknada koje su uređene zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva (čl. 187. st. 3. Zakona)

- financijski plan Hrvatskih voda izrađuje se sukladno odredbama Zakona o proračunu kojima se uređuju financijski planovi izvanproračunskih korisnika (čl. 38. st. 1. Zakona)

8. NADZOR:

- Upravni nadzor nad Hrvatskim vodama obavlja Ministarstvo poljoprivrede (čl. 223. st. 1. Zakona)¹¹⁹

9. ODGOVORNOST:

- generalni direktor odgovoran je za zakonitost poslovanja Hrvatskih voda (čl. 192. st. 3. Zakona), nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- generalni direktor Upravnom vijeću podnosi izvještaje o poslovanju Hrvatskih voda (čl. 192. Zakona). Izvješće podnosi najmanje jednom tromjesečno (propisano Statutom)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 844¹²⁰

39. AGENCIJA ZA PROSTORE UGROŽENE EKSPLOZIVNOM ATMOSFEROM (EX-AGENCIJA)

1. PODRUČJE RADA

- protueksplozijska zaštita

2. OSNIVANJE

- Uredba o osnivanju Agencije za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom (NN br. 60/00, 98/06, 91/11, 51/12 i 55/14) na temelju Zakona o ustanovama i Zakona o normizaciji (NN br. 55/96 – prestao važiti)¹²¹

¹¹⁶ Šest članova imenuje i razrješuje Vlada RH, na prijedlog ministra. Jednoga člana imenuju i razrješuju radnici, odnosno radničko vijeće Hrvatskih voda prema posebnim propisima o radu. Predsjednika Upravnoga vijeća biraju i razrješuju sami članovi iz svojih redova.

¹¹⁷ Prema Zakonu tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće (čl. 190 st. 1. Zakona), generalni direktor je voditelj poslovanja (čl. 192 st. 1. Zakona).

¹¹⁸ Zakonom, niti drugim propisom nije propisana primjena Zakona o placama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Hrvatskih voda.

¹¹⁹ Ministarstvo je ovlašteno u upravnom nadzoru pozvati nadziranu osobu da uskladi svoje akte sa Zakonom i na temelju njega donesenim provedbenim propisom, poništiti prvostupajsko rješenje doneseno na temelju ovoga Zakona iz razloga propisanih člankom 129 stavcima 2 i 3 ZUP-a ili ukinuti iz razloga propisanih člankom 129 stavkom 3 i člankom 130 stavkom 1 ZUP-a (čl. 223 st. 2. Zakona).

¹²⁰ Broj zaposlenih na dan 21. 12. 2014., od toga 810 zaposlenih na određeno i 34 na neodređeno vrijeme.

¹²¹ Utemeljena kao "Komisija za ispitivanje S-uređaja" spisom Ministarstva teške industrije FNRJ, br. 11404, od 16. 7. 1949. godine. Kao S-Komisija djelovala pod nadzorom raznih državnih ureda i republičkih ministarstava, a

- osnivač je Vlada u ime Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- u sudski registar upisana kao „javna ustanova“ te kao „druga osoba za koje je upis propisan zakonom“

4. DJELATNOST

- poslovi tehničkog nadzora i drugi stručno-tehnički poslovi prema Uredbi te poslovi certifikacije eksplozivnih tvari i sustava upravljanja

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5, predsjednik je državni dužnosnik iz Ministarstva unutarnjih poslova
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹²²
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće
- trajanje mandata: nije propisano Uredbom¹²³

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Uredba ne sadrži izričite odredbe o radnom odnosu i/ili plaćama zaposlenih pa tako ni odredbu o primjeni Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za radnike Ex-Agencije

7. FINANCIRANJE:

- proračunski korisnik državnog proračuna Republike Hrvatske. Sredstva za obavljanje poslova osiguravaju se u državnom proračunu, a prihodi od obavljanja djelatnosti prihodi su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun.
- pomoći ili donacije koje primi od međunarodnih organizacija te od tijela i fondova Europske unije radi unaprjeđenja stručne ili tehničke razine djelatnosti, prihodi su Ex-AGENCIJE koji se uplaćuju u državni proračun.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Agencije (čl. 7 st. 3. Uredbe), nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće jedanput godišnje podnosi izvješće o radu agencije Vladi RH (čl. 15. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 50

od 1992. do 2002. bila je ustrojena kao radno tijelo (unutarnja ustrojstvena jedinica) Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo Republike Hrvatske.

¹²² U Upravno vijeće Vlada imenuje po jednog državnog dužnosnika iz Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstva gospodarstva te jednog predstavnika Ex – AGENCIJE.

¹²³ Propisano Statutom no isti nije javno objavljen nego je dostupan samo na zahtjev prema Zakonu o pravu na pristup informacijama

40. HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE

1. PODRUČJE RADA

- razminiranje

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Hrvatskog centra za mine (NN br. 24/98, 32/98, 150/98, 58/00, 18/02, 10/04, 79/05, 81/08, 37/11, 70/12) na temelju Zakona o ustanovama
- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- stručno-tehnički poslovi u području razminiranja

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹²⁴
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za poslovanje i rad pribavlja iz državnog proračuna, obavljanjem djelatnosti i iz drugih izvora sukladno zakonu.
- ako u obavljanju djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti. Odluku o upotrebi dobiti donosi Upravno vijeće uz suglasnost Vlade RH.
- na financijsko poslovanje Centra primjenjuju se propisi kojima se uređuje računovodstvo proračunskih korisnika

8. NADZOR:

- nije izričito propisano

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- nije izričito propisano

11. BROJ ZAPOSLENIH: 129

41. AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

1. PODRUČJE RADA

- obrazovanje

¹²⁴ Među članovima su obavezno po jedan predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova te Ministarstva obrane

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje (NN br. 85/06)¹²⁵
- prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja, daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- stručni i savjetodavni poslovi u odgoju i obrazovanju – provedba stručnih ispita, stručni nadzor

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- djelatnost Agencije financira se iz državnog proračuna, a može stjecati prihode i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo. Stručni nadzor nad radom Agencije obavlja stručno povjerenstvo koje imenuje ministar.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- o svom radu Agencija podnosi izvješće Ministarstvu

11. BROJ ZAPOSLENIH: 123

42. AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EUROPSKE UNIJE (AMPEU)

1. PODRUČJE RADA

- obrazovanje, osposobljavanje, znanost i mladi

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Agenciji za mobilnost i programe Europske unije (NN br. 107/07)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske, prethodnu suglasnost na Statut daju ministarstvo nadležno za obrazovanje i ministarstvo nadležno za mlade

¹²⁵ Agencija je pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske koji je osnovan Zakonom o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske (NN broj 153/02)

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

4. DJELATNOST

- stručni poslovi upravljanja programima Europske unije iz područja obrazovanja, potpora provedbi ostalih programa Europske unije iz nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstva socijalne politike i mladih

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra znanosti i obrazovanja¹²⁶
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- djelatnost Agencije financira se iz državnog proračuna, a može se financirati i iz fondova Europske unije, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavljaju ministarstvo nadležno za obrazovanje i ministarstvo nadležno za mlade.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju Agencije Upravnom vijeću, ministarstvu nadležnom za obrazovanje, ministarstvu nadležnom za mlade i Europskoj komisiji

11. BROJ ZAPOSLENIH: 71

43. AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

1. PODRUČJE RADA

- znanost i obrazovanje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN br. 45/09)¹²⁷
- suglasnost na Statut daje ministarstvo nadležno za poslove znanosti i visokog obrazovanja

3. PRAVNI OBLIK:

¹²⁶ Predsjednika i jednog člana iz ministarstva nadležnog za obrazovanje, po jednog člana iz ministarstva nadležnog za mlade, ministarstva nadležnog za financije, Agencije te jednog stručnjaka iz akademske zajednice, i jednog predstavnika Agencije za strukovno obrazovanje.

¹²⁷ Pravni sljednik Agencije za znanost i visoko obrazovanje, osnovane Uredbom o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje (NN br. 101/04 i 8/07)

- javna ustanova (čl. 1. st. 1. Zakona)/samostalna pravna osoba s javnim ovlastima (čl. 3. st. 1. Zakona)

- u sudski registar upisana kao ustanova

- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni poslovi akreditacije, reakreditacije i tematskog vrednovanja studijskih programa te ostale stručne poslove prema Zakonu¹²⁸

- obavlja administrativne i stručne poslove prema posebnom zakonu¹²⁹

- prikuplja podatke, izrađuje analize i statistike prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 9

- način imenovanja: Hrvatski sabor¹³⁰

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz državnog proračuna.

- sredstva za obavljanje djelatnosti Agencija može stjecati i iz drugih izvora u skladu sa zakonom

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom. Za stručni rad prema posebnom zakonu Agencija je odgovorna Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj¹³¹

10. IZVJEŠTAVANJE:

- o rezultatima svoga rada Agencija jedanput godišnje izvješćuje osnivača i nacionalno vijeće nadležno za znanost i visoko obrazovanje.(čl 15 st. 2. Zakona)¹³²

11 BROJ ZAPOSLENIH 71

¹²⁸ Agencija ne rješava neposredno u upravnim stvarima no u postupcima izdavanja dopusnica daje prethodnu obvezujuću preporuku (obvezujući akcesorni akt u postupku) na temelju koje ministarstvo donosi rješenje. Protiv rješenja se ne može izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor

¹²⁹ Agencija obavlja administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj prema čl 15 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007, 46/2007, 45/2009, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014)

¹³⁰ Predsjednika i dva člana na prijedlog Vlade te po jednog člana na prijedlog Rektorskoga zbora, Vjeca veleučilišta i visokih škola, nacionalnoga vjeca nadležnog za znanost, nacionalnoga vjeca nadležnog za visoko obrazovanje i Hrvatskoga studentskog zbora. Agencija imenuje i razrješuje jednog člana iz reda svojih zaposlenika

¹³¹ Čl 15 st 4 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Pored toga, prema čl 4 st 1 Zakona „Agencija samostalno i neovisno obavlja poslove iz djelokruga utvrđenog ovim Zakonom i drugim propisima “

¹³² Izvješće izrađuje ravnatelj a usvaja Upravno vijeće te ga proslijeđuje osnivaču (čl 9 st 1 Zakona)

44. AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH (ASOO)

1. PODRUČJE RADA

- obrazovanje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (NN br. 24/10)¹³³
- ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja obavlja prava i dužnosti osnivača te daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- u sudski registar upisana kao ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni, savjetodavni i analitički poslovi planiranja, razvijanja, organiziranja, provedbe, praćenja i unapređivanja sustava strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, uključuje provedbu stručnih ispita i stručni nadzor
- stručni administrativni poslovi te poslovi stručnog nadzora ustanova prema posebnim zakonima¹³⁴

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹³⁵
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- djelatnost Agencije financira se iz državnog proračuna. Može stjecati prihode i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.
- Agencija će koristiti svoja sredstva, uključivo i višak prihoda nad rashodima ostvaren svojim poslovanjem, isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti, sukladno Zakonu i Statutu

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo.

9. ODGOVORNOST:

¹³³ Pravni sljednik Agencije za obrazovanje odraslih, osnovane Uredbom o osnivanju Agencije za obrazovanje odraslih (NN br. 59/06.) i Agencije za strukovno obrazovanje, osnovane Uredbom o osnivanju Agencije za strukovno obrazovanje (NN br. 10/05.)

¹³⁴ Stručni poslovi prema **Zakonu o strukovnom obrazovanju** (NN br. 30/09, 24/10, 22/13). Administrativne poslove za Vijeće za obrazovanje odraslih te poslove stručnog nadzora prema **Zakonu o obrazovanju odraslih** (NN br. 17/07, 107/07, 24/10)

¹³⁵ Vlada imenuje predsjednika i tri člana na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje te dva člana, od kojih je jedan predstavnik sindikata, a jedan predstavnik poslodavaca, na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća. Jednog člana imenuje i razrješava Agencija iz reda svojih zaposlenika.

- nije izričito propisano

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija izvještaje o svom radu najmanje jednom godišnje podnosi Ministarstvu (čl. 5. st. 2. Zakona)¹³⁶

11. BROJ ZAPOSLENIH: 90

45. HRVATSKI MJERITELJSKI INSTITUT (HMI)

1. PODRUČJE RADA

- mjeriteljstvo

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Hrvatskoga mjeriteljskog instituta (NN br. 77/2008) na temelju Zakona o ustanovama i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mjeriteljstvu (NN, br. 111/2007 – prestao važiti). Djeluje prema Zakonu o mjeriteljstvu (NN br. 74/14)

- prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za znanost, koje daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

- u sudski registar upisan kao ustanova

- primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- proglašava državne etalone, obavlja stručne poslove u vezi s državnim etalonima i usklađuje rad nacionalnih umjernih laboratorija

- obavlja poslove nacionalnih umjernih laboratorija koji se po potrebi uspostavljaju u okviru HMI-a te usklađuje i nadzire rad nacionalnih umjernih laboratorija koji su izvan HMI-a

- obavlja ostale stručne, administrativne i tehničke poslove prema Zakonu¹³⁷

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5

- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za znanost

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra, na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE

- iz državnog proračuna Republike Hrvatske financira se u cijelosti djelatnost HMI-a

- sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću prihod su HMI-a¹³⁸

8. NADZOR:

¹³⁶ Izvještaje o radu Agencije ravnatelj podnosi Upravnom vijeću, koje ga usvaja i proslijeđuje Ministarstvu (čl. 10 Zakona)

¹³⁷ HMI obavlja administrativne i tehničke poslove za potrebe Mjeriteljskog savjeta (čl. 15 st. 6 Zakona)

¹³⁸ Visinu i način plaćanja naknade za mjeriteljske poslove koje prema ovom Zakonu i propisima za njegovu provedbu obavlja HMI, propisuje pravilnikom ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo (čl. 47 st. 5 Zakona)

- nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima HMI-a obavlja ministarstvo nadležno za znanost (čl. 18. st. 2. Zakona)

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada HMI (čl. 8. Uredbe), Zakonom i Uredbom nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- ravnatelj podnosi izvješća o radu i poslovanju HMI-a Upravnom vijeću i ministarstvu nadležnom za znanost (čl. 8. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 6

46. HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR

1. PODRUČJE RADA

- audiovizualne djelatnosti

2. OSNIVANJE:

- Zakon o audiovizualnim djelatnostima (NN br. 76/07, 90/11)

- prava i dužnosti osnivača ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, suglasnost na Statut daje Ministarstvo kulture

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama

- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- rješava u upravnim stvarima o ostvarivanju prava na poticaj za ulaganje u proizvodnju audiovizualnih djela¹³⁹

- vodi propisane očevidnike¹⁴⁰

- obavlja stručne poslove pripreme i provedbe Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva, prikuplja i putem javnog natječaja raspodjeljuje sredstva za poticanje audiovizualnih djelatnosti u skladu s Zakonom i drugim propisima,

- provodi stručni nadzor kategorizacije audiovizualnih djela

- podnosi optužni prijedlog sukladno prekršajnim odredbama Zakona i odredbama Prekršajnog zakona

5. UPRAVLJAČKA TIJELA

1) Upravni odbor

- broj članova. 5

- način imenovanja: Ministarstvo kulture¹⁴¹

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravni odbor na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

¹³⁹ Protiv rješenja Centra može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture

¹⁴⁰ Očevidnici producenata, distributera, snimanja audiovizualnih djela i prikazivača prema Zakonu

¹⁴¹ Predsjednika i tri člana imenuje Ministarstvo kulture iz redova istaknutih umjetnika i kulturnih djelatnika, koje predlažu udruge na temelju javnog poziva koji objavljuje Centar. Jednoga člana biraju radnici Centra iz svojih redova

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- Sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu, obavljanjem djelatnosti te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.
- kada u obavljanju djelatnosti Centar ostvari dobit, upotrijebit će je za obavljanje i razvoj djelatnosti u skladu sa Statutom.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada i općim aktima Centra obavlja Ministarstvo kulture.
- nadzor nad financijskim poslovanjem Centra obavlja nadležno tijelo državne uprave, odnosno tijelo revizije (čl. 19. st. 1. Zakona)

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada Centra (čl. 12. Zakona), nije izričito propisano kojom tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravni odbor najmanje jednom godišnje podnosi Ministarstvu kulture izvješće o radu i uvijek na zahtjev Ministarstva kulture
- ravnatelj najmanje jednom godišnje podnosi izvješće Ministarstvu kulture o provedbi Nacionalnog programa, te uvijek na zahtjev osnivača

11. BROJ ZAPOSLENIH: 9

47. AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (AZO)

1. PODRUČJE RADA

- zaštita okoliša

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša (NN br. 75/02, 84/14) na temelju Zakona o ustanovama.
- osnivač je Vlada u ime Republike Hrvatske, suglasnost na Statut daje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST¹⁴²

- stručni poslovi razvoja i vođenja informacijskog sustava zaštite okoliša, prikupljanje i obrada podataka te vođenje baza podataka o okolišu
- stručno-savjetodavni poslovi u sklopu praćenja stanja okoliša te izrada propisanih izvješća o stanju okoliša
- ustrojava i vodi propisane očevidnike i registre

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: ministar zaštite okoliša¹⁴³

¹⁴² djelatnost AZO i upravni nadzor propisani su **Zakonom o zaštiti okoliša** (NN br. 80/13, 153/13). Rješenja o upisu u propisane očevidnike i registre koje vodi AZO, donosi u upravnom postupku ministarstvo

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: ministar zaštite okoliša na temelju javnog natječaja

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad i poslovanje osiguravaju se iz državnog proračuna te obavljanjem vlastite djelatnosti. Može stjecati sredstva i iz drugih izvora, donacijama, sponzorstvom i na drugi način u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i ostalim pozitivno-pravnim propisima RH

- ako u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

8. NADZOR:

- upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata obavlja Ministarstvo¹⁴⁴

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada Agencije (čl. 11. Uredbe), nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće dužno je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o radu Agencije Vladi i Ministarstvu (čl. 19. st. 3. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 73

48. DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE

1. PODRUČJE RADA

- zaštita prirode

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Državnog zavoda za zaštitu prirode (NN br. 126/02, 90/14) na temelju Zakona o ustanovama. Djelatnost Zavoda, upravljanje, nadzor i izvještavanje propisani su Zakonom o zaštiti prirode (NN br. 80/13)

- osnivač je Vlada u ime Republike Hrvatske, suglasnost na Statut daje Vlada, a na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova

- primjena Zakona o ustanovama

4. DJELATNOST

- stručni i analitički poslovi zaštite prirode za Republiku Hrvatsku koje obavlja kao javnu službu

- daje stručna mišljenja (prethodna i obvezujuća) u upravnim postupcima koje vodi ministarstvo prema Zakonu o zaštiti prirode

¹⁴³ Četiri člana imenuje i razrješuje ministar zaštite okoliša iz reda istaknutih stručnjaka na području zaštite okoliša, jednog člana biraju djelatnici Agencije iz svojih redova na način propisanim Statutom.

¹⁴⁴ Odredba članka 223. Zakona o zaštiti okoliša

stručni poslovi uspostave i vođenja informacijskog sustava zaštite prirode, prikupljanje i obrada podataka te vođenje baza podataka iz područja zaštite prirode, izrada stručnih podloga

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: Vlada na prijedlog ministra nadležnog za poslove zaštite prirode¹⁴⁵
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada na prijedlog ministra, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za obavljanje djelatnosti Zavoda propisane Zakonom osiguravaju se u državnom proračunu i iz drugih izvora u skladu sa zakonom rad i poslovanje Zavod pribavlja obavljanjem vlastite djelatnosti i iz državnog proračuna.
- može stjecati sredstva i obavljanjem vlastite djelatnosti i iz drugih izvora, donacijama, sponzorstvom i na drugi način, sukladno posebnim propisima i aktima Zavoda. Ako u obavljanju djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Zavoda.

8. NADZOR:

- upravni nadzor nad zakonitošću rada te nadzor nad stručnim radom Zavoda obavlja Ministarstvo (čl. 205. Zakona)

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada Zavoda (čl. 9. Uredbe), nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- o ostvarenju godišnjeg i višegodišnjeg programa rada Zavod podnosi izvješće ministarstvu i Vladi (čl. 3. Uredbe)¹⁴⁶

11. BROJ ZAPOSLENIH: 55

49. FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

1. PODRUČJE RADA

- zaštita okoliša i energetska učinkovitost

2. OSNIVANJE.

- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (NN br 107/03, 144/12)
Osnovan je na temelju odredbi članka 60. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša (NN br. 82/94 i 128/99 – prestao važiti)¹⁴⁷ i članka 11 Zakona o energiji (NN br 68/01 – prestao važiti)¹⁴⁸

¹⁴⁵ Jednog člana biraju djelatnici na način propisan posebnim zakonom kojim se uređuju radni odnosi

¹⁴⁶ Prema čl 16 st 6 Zakona i čl 16 st 3 Uredbe, Upravno vijeće dostavlja ministarstvu izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada Zavoda do 1 ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, a svakih pet godina dostavlja Vladi putem ministarstva izvješće o ostvarenju višegodišnjeg programa rada Zavoda

¹⁴⁷ „Radi osiguravanja sredstava za financiranje zaštite okoliša posebnim zakonom može se osnovati Fond zaštite okoliša, kao izvan proračunski fond“ (čl 60 st 5)

- osnivačka prava i dužnosti u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s javnim ovlastima¹⁴⁹
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“

4. DJELATNOST

- financiranje pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša te energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.
- rješavanje u upravnim stvarima obračuna naplate naknada i posebne naknade¹⁵⁰

5 UPRAVLJAČKA TIJELA

1) Upravni odbor

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹⁵¹
- trajanje mandata: 4 godine

2) Direktor

- način imenovanja: Vlada na prijedlog Upravnog odbora, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon ne sadrži izričite odredbe o radnom odnosu i/ili plaćama zaposlenih pa tako ni odredbu o primjeni Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Fonda¹⁵²

7. FINANCIRANJE:

- Sredstva za financiranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti sukladno ovom Zakonu osiguravaju se iz namjenskih prihoda Fonda od: naknada onečišćivača okoliša, naknade korisnika okoliša, naknada na opterećivanje okoliša otpadom, posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon.
- sredstva Fonda ostvaruju se i iz: proračuna jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave sukladno zajednički utvrđenim programima, prihoda ostvarenih na temelju međunarodne bilateralne i multilateralne suradnje na programima, projektima i sličnim aktivnostima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, prihoda i primitaka od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Fonda, donacija, pomoći i sl. i drugih izvora u skladu sa zakonom.

¹⁴⁸ „Radi sudjelovanja u financiranju nacionalnih energetske programa zakonom će se osnovati poseban fond, utvrditi izvori njegovih sredstava, tijela upravljanja i njihove obveze i ovlasti, te druga pitanja od značaja za rad fonda“ (članak 11)

¹⁴⁹ Prema čl 4 st 1 Zakona Fond „*ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima*“ Prema čl 60 st 5 prethodno važećeg Zakona o zaštiti okoliša (NN br 82/94) Fond je „*izvan proračunski fond*“ Prema čl 11 st 2 Prethodno važećeg Zakona o energiji (NN br 68/01) Fond je „*neprofitna pravna osoba*“ Prema čl 3 Zakona o proračunu izvanproračunski fond je „*izvanproračunski korisnik pravna osoba osnovana na temelju zakona koja se financira iz namjenskih doprinosa i drugih prihoda*“

¹⁵⁰ Obveznici plaćaju naknade na temelju rješenja kojeg donosi Fond Protiv rješenja može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša Žalba ne odgađa izvršenje rješenja (čl 26 Zakona)

¹⁵¹ dva predstavnika ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, po jednog predstavnika ministarstva nadležnog za energetiku, ministarstva nadležnog za financije, Hrvatskoga sabora, Hrvatske gospodarske komore te jednog predstavnika iz redova stručnjaka iz područja zaštite okoliša

¹⁵² Prema odredbi čl 74 Statuta, Pravilnik o placama i naknadama donosi Upravni odbor uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša i ministra nadležnog za energetiku

- Fond je obveznik primjene propisa koji uređuju područje proračunskog računovodstva i financijskog izvješćivanja u proračunskom računovodstvu.

8. NADZOR:

- upravni nadzor i nadzor nad stručnim radom Fonda obavlja ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša i ministarstvo nadležno za poslove energetike, svako u svom djelokrugu (čl. 30. st. 1 Zakona);
- Statutom Fonda može se propisati provođenje nadzora poslovanja Fonda od strane neovisnih ovlaštenih revizorskih tvrtki (čl. 30. st. 3 Zakona).

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom. Direktor Fonda odgovara za svoj rad i poslovanje Fonda Upravnom odboru i Vladi Republike Hrvatske prema Statutu¹⁵³

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Fond je dužan dostaviti izvještaje o ostvarivanju programa rada i poslovanja za proteklu godinu ministru nadležnom za zaštitu okoliša i ministru nadležnom za energetiku u roku propisanom za podnošenje godišnjeg izvještaja, kao i u drugo vrijeme na njihov zahtjev.¹⁵⁴

11. BROJ ZAPOSLENIH: 240

50. FOND ZA NAKNADU ODUZETE IMOVINE

1. PODRUČJE RADA

- naknada oduzete imovine

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Fondu za naknadu oduzete imovine (NN br. 69/97, 105/99, 64/00, 141/13)
- Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- pravna osoba s pravima i obvezama propisanim Zakonom (čl. 2. st. 1. Zakona)
- u sudski registar upisan kao „*druga osoba za koje je upis propisan zakonom*“

4. DJELATNOST

- obavlja isplatu naknade u novcu i obveznicama Republike Hrvatske kada je, prema odredbama posebnog zakona o naknadi za oduzetu imovinu, prijašnjem vlasniku propisana naknada u ovom obliku.
- obavlja i druge stručne i savjetodavne poslove u skladu sa Zakonom i Statutom

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravni odbor

- broj članova: 5
- način imenovanja: po položaju ministri financija, pravosuđa, uprave, poljoprivrede i graditeljstva i prostornog uređenja

2) Nadzorni odbor

- broj članova: 5,
- način imenovanja: Hrvatski sabor
- trajanje mandata: do opoziva

¹⁵³ Prema čl. 23. st. 1. Statuta Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN br. 193/03, 73/04, 116/08, 101/09, 118/11, 67/13, 70/14)

¹⁵⁴ Članak 35. Zakona: „(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se Fond ako ne dostavi izvještaje ministru nadležnom za zaštitu okoliša i ministru nadležnom za energetiku, ili ih ne dostavi u propisanom roku. (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u Fondu novčanom kaznom od 5.000,00 do 8.000,00 kuna.“

3) Predsjednik

- način imenovanja: Vlada RH
- trajanje mandata: do razrješenja

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon ne sadrži izričite odredbe o radnom odnosu i/ili plaćama zaposlenih pa tako ni odredbu o primjeni Zakona o plaćama u javnim službama, niti su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama propisani posebni nazivi radnih mjesta i/ili koeficijenti za zaposlenike Fonda¹⁵⁵

7. FINANCIRANJE:

- Fond je proračunski korisnik državnog proračuna. Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Fonda osiguravaju se u državnom proračunu.
- prihodi od prodaje stanova stanarima koji su pravo na otkup stana stekli u skladu s odredbama posebnog zakona o naknadi, prihodi su državnog proračuna i uplaćuju se u državni proračun.
- pomoći ili donacije koje Fond primi od međunarodnih organizacija te od tijela i fondova Europske unije radi unaprjeđenja stručne ili tehničke razine djelatnosti prihodi su Fonda i uplaćuju se u državni proračun.

8. NADZOR:

- nadzor nad radom i poslovanjem Fonda obavlja Ministarstvo financija

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom. Prema Statutu (čl. 3. st. 2.) Fond je odgovoran Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.¹⁵⁶

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Nadzorni odbor razmatra financijski plan i godišnje izvješće o poslovanju Fonda te druge akte u skladu sa Statutom¹⁵⁷. Dostavljanje izvješća o radu nekom državnom tijelu nije izričito propisano Zakonom

11. BROJ ZAPOSLENIH: 33

51. AGENCIJA ZA OSIGURANJE RADNIČKIH POTRAŽIVANJA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA

1. PODRUČJE RADA

- osiguranje radničkih potraživanja

2. OSNIVANJE.

- Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (NN br. 86/08, 80/13)
- osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisana kao ustanova

¹⁵⁵ Prema odredbi čl 20 Statuta, Pravilnik o plaćama i drugim primanjima radnika Fonda donosi Upravni odbor

¹⁵⁶ Prema članku 3 st 2 Statuta „U obavljanju poslova u svezi sa svojom djelatnošću Fond je samostalan, a sukladno Ustavu Republike Hrvatske i njenim zakonima odgovoran je Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske “

¹⁵⁷ Prema čl 20 Statuta Upravni odbor dužan je dostavljati Nadzornom odboru izvješće o financijskom planu i godišnje izvješće o poslovanju Fonda, te završni račun Fonda

4. DJELATNOST

- rješava u upravnom postupku o pravima radnika prema Zakonu i obavlja uplate na temelju donesenih rješenja¹⁵⁸
- poslovi osiguravanja zakonitosti ostvarivanja prava radnika, pružanja stručne pomoći radnicima pri ostvarivanju prava, usmjeravanje i upravljanje namjenskim sredstvima te ostali poslovi prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 3, predsjednik je predstavnik ministarstva nadležnog za rad
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹⁵⁹
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za rad, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za rad

9. ODGOVORNOST:

- ravnatelj odgovara za zakonitost rada i materijalno-financijsko poslovanje Agencije (čl. 12. st. 3. Zakona), nije izričito propisano kojem tijelu

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Agencija je obvezna najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svome radu Vladi i to do kraja svibnja za proteklu godinu.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 12

52. ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

1. PODRUČJE RADA

- zaštita prava osoba s invaliditetom

2. OSNIVANJE.

- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN br 157/13)¹⁶⁰
- odgovara Vladi Republike Hrvatske koja potvrđuje Statut

3. PRAVNI OBLIK.

¹⁵⁸ O žalbi protiv rješenja agencije odlučuje ministarstvo

¹⁵⁹ jednog člana na prijedlog ministra i dva člana od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća

¹⁶⁰ Pravni sljednik Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom osnovanog Uredbom o osnivanju Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN br 116/2003 – prestala važiti) Danom upisa u sudski registar preuzeo sredstva, prava i obveze, poslove Fonda

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- vještačenje u prvom i drugom stupnju u postupcima radi ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, zdravstva, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te drugim područjima u kojima se ostvaruju određena prava na temelju vještačenja, odnosno na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja¹⁶¹
- isplata poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom iz i subvencija plaća prema Zakonu

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹⁶²
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na prijedlog ministra nadležnog za rad, na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- preuzeo sredstva Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- sredstva za financiranje poslovanja osiguravaju se iz državnog proračuna i drugih izvora.
- podnosi polugodišnje i godišnje izvješće o ostvarenju financijskog plana za proteklo razdoblje koje zajedno s obrazloženjem dostavlja Ministarstvu financija

8. NADZOR:

- nije izričito propisan nadzor u smislu nadzora zakonitosti rada i općih akata Zavoda.
- Upravni nadzor nad primjenom Zakona obavlja ministarstvo nadležno za rad

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom. Prema Statutu¹⁶³, Upravno vijeće za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske (čl. 16. st. 5.). Ravnatelj odgovara za svoj rad Vladi Republike Hrvatske i Upravnom vijeću Zavoda (čl. 23. st. 2.).

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Zavod podnosi ministarstvu nadležnom za rad i Vladi RH izvješće o radu do 30. lipnja za prethodnu godinu (čl. 34. st. 2. Zakona)¹⁶⁴

11. BROJ ZAPOSLENIH: 123

¹⁶¹ Djelatnost obavlja prema Zakonu i **Zakonu o jedinstvenom tijelu vještačenja** (NN br. 85/14)

¹⁶² člana na prijedlog ministra nadležnog za rad, dva člana na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu politiku, dva člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca te jednog člana na prijedlog udruga osoba s invaliditetom.

¹⁶³ Statut Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN br. 110/14)

¹⁶⁴ Prema čl. 18. st. 5. Statuta, Upravno vijeće donosi izvješće o godišnjem radu i poslovanju Zavoda i podnosi ga ministarstvu nadležnom za rad i Vladi Republike Hrvatske

53. SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA (REGOS)

1. PODRUČJE RADA

- obvezno i dobrovoljno osiguranje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Središnjem registru osiguranika (NN br. 159/13). Osnovan Uredbom o osnivanju Središnjeg registra osiguranika NN, br. 101/99. i 83/12 – prestala važiti) na temelju Zakona o ustanovama i članka 86. stavka 4. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 49/99 – prestao važiti)
- osnivačka prava ostvaruje Vlada RH, daje prethodnu suglasnost na Statut
- za rad odgovara Vladi RH

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- donosi provedbene propise kad je izrijekom ovlašten posebnim zakonom¹⁶⁵
- poslovi prikupljanja podataka po osiguranicima i drugim osobama, obrada podataka, vođenje jedinstvenog računovodstva osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova, provođenje postupaka vezanih uz ostvarivanje prava na mirovinu temeljem individualne kapitalizirane štednje (sve sukladno posebnim propisima)
- kontrola uplate doprinosa za mirovinska osiguranja,
- obračunavanje naknada i njihovo prosljeđivanje u mirovinsko društvo,
- vođenje propisanog registra i evidencija, izvješćivanje o podacima iz registra, te izdavanje isprava o podacima koji se vode u registru

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske¹⁶⁶
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Vlada RH na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- osigurava sredstva iz državnog proračuna, od naknada od obveznih i dobrovoljnih mirovinskih društava i mirovinskih osiguravajućih društava, od prihoda koje ostvari na temelju zakona i drugih propisa te iz drugih izvora.
- ako poslovanjem ostvari višak prihoda nad rashodima, na kraju proračunske godine višak će biti uplaćen u državni proračun.

8. NADZOR:

¹⁶⁵ Ovlast za donošenje pravilnika prema Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima i Zakonu o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja

¹⁶⁶ četiri člana na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav, dva člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća (jednog iz redova sindikata i jednog iz redova poslodavaca) te jednog predstavnika radnika.

- upravni nadzor nad obavljanjem poslova iz djelokruga REGOS-a obavlja ministarstvo nadležno za mirovinski sustav.
- nadzor nad poslovanjem obavlja HANFA¹⁶⁷

9. ODGOVORNOST:

- REGOS je samostalan u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske (čl. 3. st. 4. Zakona)

10. IZVJEŠTAVANJE:

- REGOS najmanje jednom godišnje podnosi Vladi RH i Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga godišnje izvješće o svom radu u prethodnoj godini, najkasnije do kraja tekuće godine.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 41

54. PRAVOSUDNA AKADEMIJA

1. PODRUČJE RADA

- stručna izobrazba, osposobljavanje i usavršavanje pravosudnih dužnosnika

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Pravosudnoj akademiji (NN br. 153/09, 127/10)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva pravosuđa
- Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- nije propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- organizira i provodi početno usavršavanje kandidata za pravosudne dužnosnike, stručno usavršavanje vježbenika i savjetnika u pravosudnim tijelima te kontinuirano stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 11, Predsjednik Upravnog vijeća je predsjednik Vrhovnog suda
- način imenovanja: 5 stalnih (po položaju) članova, 6 članova imenuju ovlaštena tijela prema Zakonu¹⁶⁸
- trajanje mandata: 4 godine (vrijedi za članove koji se imenuju)

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

¹⁶⁷ Nadzor iz djelokruga Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga obavlja se sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN br. 140/05, 154/11)

¹⁶⁸ Stalni članovi Upravnog vijeća su predsjednik Vrhovnog suda, Glavni državni odvjetnik, ministar pravosuđa, predsjednik Državnog sudbenog vijeća i predsjednik Državnoodvjetničkog vijeća. Šest članova koji se imenuju na vrijeme od četiri godine su jedan sudac Vrhovnog suda (imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda) jedan zamjenik Glavnog državnog odvjetnika (imenuje Kolegij zamjenika Glavnog državnog odvjetnika) dva predstavnika sveučilišnih nastavnika pravnih znanosti (imenuju dekan) i dva predstavnika zaposlenika Akademije

- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad Akademije osiguravaju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.
- može stjecati sredstva izdavanjem publikacija i organiziranjem edukacijskih djelatnosti, te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

8. NADZOR:

- Zakonom nije izričito propisan nadzor

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom¹⁶⁹

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Zakonom nije propisana obveza izvještavanja¹⁷⁰.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 25

55. DRŽAVNA ŠKOLA ZA JAVNU UPRAVU (DŠJU)

1. PODRUČJE RADA

- stručno osposobljenje državnih službenika i izabranih dužnosnika

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Državne škole za javnu upravu (NN br. 144/10, 62/12, 112/12)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva uprave
- Vlada Republike Hrvatske daje prethodnu suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova
- primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan kao ustanova

4. DJELATNOST

- stručno osposobljavanje državnih službenika, kao i izabranih dužnosnika i službenika u tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5
- način imenovanja: Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra uprave
- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće na temelju javnog natječaja
- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za obavljanje djelatnosti stječe iz državnog proračuna Republike Hrvatske

¹⁶⁹ Prema čl. 27. Statuta ravnatelj Akademije za svoj rad odgovoran je Upravnom vijeću.

¹⁷⁰ Prema čl. 22 Statuta ravnatelj podnosi Upravnom vijeću godišnje izvješće i izvješće o financijskom poslovanju

- sredstva stječe i iz vlastitih prihoda, pomoći međunarodnih organizacija, donacija od zaklada i udruga, donacija od domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba, naplatom naknada za obavljanje dopuštene djelatnosti drugih pravnih i fizičkih osoba, te potporama, sponzorstvom i darovanjima, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

8. NADZOR:

- nije propisan nadzor

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Uredbom¹⁷¹

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće Državne škole obvezno je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske (čl. 16. st. 3. Uredbe)

11. BROJ ZAPOSLENIH: 12

56. NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

1. PODRUČJE RADA

- obrazovanje

2. OSNIVANJE:

- Zakon o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN br. 151/04)
- prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske, suglasnost na Statut daje Hrvatski sabor

3. PRAVNI OBLIK:

- javna ustanova (čl. 3. Zakona)
- propisana podredna primjena Zakona o ustanovama
- u sudski registar upisan ako ustanova

4. DJELATNOST

- obavlja stručne poslove vanjskog vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 7

- način imenovanja: Vlada RH, iz reda istaknutih znanstvenika i stručnjaka, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i sporta, a na temelju javnog poziva.

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: Upravno vijeće, na način i u postupku utvrđenom Zakonom o ustanovama.

- trajanje mandata: 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu

- Zakon o plaćama u javnim službama

¹⁷¹ prema čl. 14. Statuta, ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada DŠJU te za svoj rad odgovara Upravnom vijeću (čl. 17.), a Upravno vijeće odgovorno je osnivaču (čl. 14.). Članak 2. Statuta propisuje da je „Škola samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenom propisu i aktu o osnivanju“

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad pribavljena od osnivača, sredstva stečena pružanjem usluga, koristi od prava intelektualnog vlasništva nastalih obavljanjem djelatnosti Centra ili sredstva pribavljena iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo.

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Zakonom. Statutom Centra (čl. 33) je utvrđeno da ravnatelj odgovara za zakonitost rada Centra.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- o rezultatima svoga rada Centar izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, najmanje jedanput godišnje (čl. 6. Zakona)¹⁷².

11. BROJ ZAPOSLENIH: 47

57. HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA (CARNet)

1. PODRUČJE RADA

- obrazovanje i znanost (informatičko-informacijska infrastrukturna djelatnost u obrazovanju i znanosti)

2. OSNIVANJE:

- Uredba o osnivanju Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNet (NN br. 16/95 – prestala važiti) na temelju Zakona o ustanovama;

- djeluje prema Uredbi o Hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj mreži – CARNet (NN br. 23/15)

- osnivačka prava u ime osnivača obavlja ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost te daje suglasnost na Statut

3. PRAVNI OBLIK:

- ustanova

- u sudski registar upisan ako ustanova

4. DJELATNOST

- stručni poslovi - razvoj, izgradnja i održavanje računalno-komunikacijske infrastrukture koja će povezivati obrazovne, znanstveno-istraživačke te ostale ustanove po odluci osnivača, međusobno u jedinstveni informacijski sustav,

- stručni poslovi iz nadležnosti nacionalnog tijela za prevenciju i zaštitu od računalnih ugroza sigurnosti javnih informacijskih sustava u Republici Hrvatskoj,

5. UPRAVLJAČKA TIJELA:

1) Upravno vijeće

- broj članova: 5

- način imenovanja: ministar; jedan član je predstavnik zaposlenika imenovan ili izabran u skladu s propisima o radu

- trajanje mandata: 4 godine

2) Ravnatelj

- način imenovanja: ministar

¹⁷² Prema članku 13. Statuta, Centar o rezultatima svoga rada najmanje jednom godišnje izvješćuje i Ministarstvo

- trajanje mandata: nije pripisano Uredbom. Prema Statutu 4 godine

6. RADNI ODNOSI I PLAĆE:

- Zakon o radu
- Zakon o plaćama u javnim službama

7. FINANCIRANJE:

- sredstva za rad CARNet-a osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i iz vlastitih prihoda

8. NADZOR:

- nadzor nad zakonitošću rada CARNet-a obavlja ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje

9. ODGOVORNOST:

- nije izričito propisano Uredbom. Prema članku 30. Statuta ravnatelj za svoj rad odgovara Upravnom vijeću CARNet-a i ministru nadležnom za znanost.

10. IZVJEŠTAVANJE:

- Upravno vijeće CARNet-a dužno je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o radu CARNet-a ministarstvu nadležnom za znanost i obrazovanje.

11. BROJ ZAPOSLENIH: 110¹⁷³

¹⁷³ Ukupan broj zaposlenih na dan 21. 12. 2014. prema podacima dobivanih od same ustanove za potrebe dubinske analize)

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske, („Narodne novine“ broj 150/11. i 119/14.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine, donijela

Z A K L J U Č A K

1. Donose se Smjernice za uređenje sustava agencija, zavoda, fondova, centara i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo uprave aktom, klase: 011-01/15-01/49, urbroja: 515-02-01/1-15-32, od 13. travnja 2015. godine.

2. Zadužuje se Ministarstvo uprave u suradnji s nadležnim središnjim tijelima državne uprave za provedbu ovih Smjernica.

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović